Serenity

TOMMY AND CO

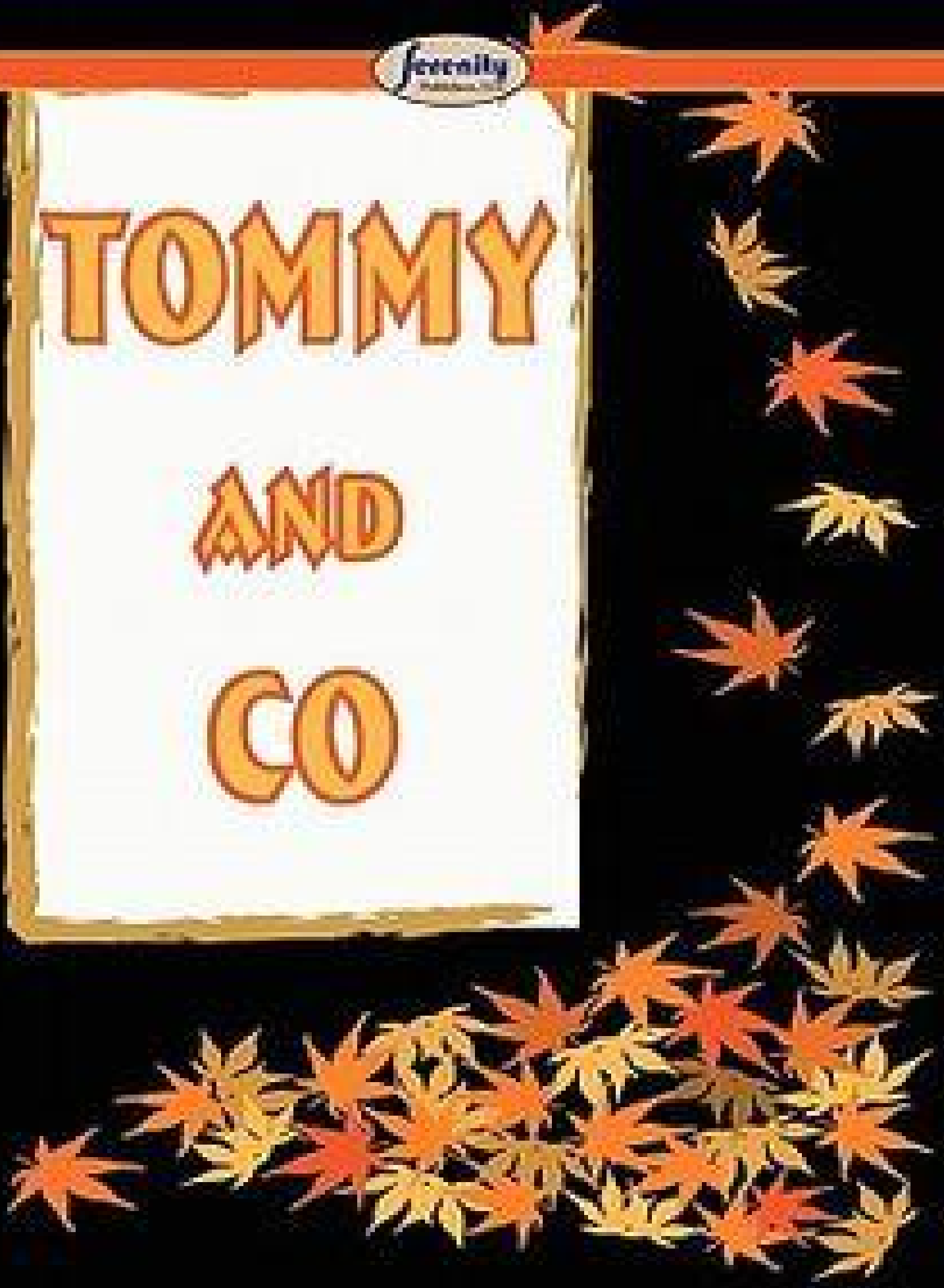

JEROME K. JEROME

Jerome K. Jerome

TOMMY ŞI PRIETENII SĂI

Traducere de
Horia Hulban şi Călina Cogălniceanu

Note de Horia Hulban

Jerome K. Jerome
Tommy and Co.

EDITURA DACIA
Cluj-Napoca, 1989

Cuprins

PRIMA POVESTE
Peter Hope își face planuri

POVESTEA A DOUA
William Clodd se desemnează Director General

A TREIA POVESTE
Grindley Junior ajunge editor

A PATRA POVESTIRE
Domnișoara Ramsbotham își oferă serviciile

POVESTEA A CINCEA
Joey Loveredge consimte – în anumite condiții – să intre în asociație

POVESTEA A ȘASEA
„Bebelușul” pretinde partea lui în afaceri

POVESTEA A ȘAPTEA
Dick Denvers își prezintă cererea

PRIMA POVESTE
Peter Hope îşi face planuri

— Intră! spuse Peter Hope.

Peter Hope era înalt şi subţire, bine ras, cu excepţia unor favoriţi tunşi scurt, care se terminau exact sub ureche. Avea un păr despre care frizerii spuneau plini de regret că „S-a cam rărit puţin în creştet, domnule", dar era aranjat cu economia care rămâne pretutindeni adevăratul sprijin al celor săraci.

În ceea ce priveşte lenjeria domnului Peter Hope, era albă, deşi puţin cam uzata şi avea în ea o dorinţa atât de puternică de autoafirmare, încât atrăgea atenţia chiar şi celui mai nepăsător observator. Indiscutabil, era exagerată – ostentaţie sprijinită şi stimulată de aspectul rezervat al hainei, al cărei scop principal era evident acela de a se fofila şi de a dispare în spatele posesorului.

— Sunt o biata vechitură, părea ea a spune. Nu strălucesc… sau, mai degrabă, strălucesc prea tare printre modelele astea moderne. Doar te stânjenesc. Te-ai simţi mult mai confortabil fără mine.

Pentru a o convinge să-l însoţească, proprietarul trebuia să folosească forţa, ţinând bine încheiaţi ultimii trei nasturi. La fiecare pas, haina se lupta pentru libertatea ei.

O altă trăsătură caracteristică a lui Peter, care-l lega de trecut, era cravata neagră din mătase, prinsă cu doua ace de aur legate cu un lănţişor.

Urmărindu-l cum sta scriind, cu picioarele lungi încrucişate sub masă, vârâte în pantaloni gri prinşi strâns cu o curea, în timp ce lumina lămpii îi cădea pe faţa cu tenul proaspăt, pe mâna frumoasă, care se reazemă pe foaia pe jumătate scrisă, un străin s-ar freca probabil la ochi, întrebându-se uimit prin

ce halucinaţii se găsea în faţa acestui tânăr ce părea a fi un cavaler abia trecut de treizeci de ani; privind însă mai atent, ar fi văzut nenumăratele riduri.

— Intră! repetă domnul Peter Hope, ridicând vocea, dar nu şi ochii.

Uşa se deschise şi o faţă mică, albă, cu o pereche de ochi negri şi luminoşi pătrunse pieziş în cameră.

— Intră! repetă domnul Peter Hope, pentru a treia oară. Cine e?

O mână nu prea curată, strângând o şapcă unsuroasă, din pânză, apăru mai jos de faţă.

— Nu am terminat încă, spuse domnul Hope. Ia loc şi aşteaptă.

Uşa se deschise mai mult şi persoana întreaga se strecură înăuntru; închizând uşa în urma sa, se aşeza pe latura cea mai îndepărtată a scaunului celui mai apropiat de ea.

— De unde sunteţi?… „Central News” sau „Courier”[1]? întrebă domnul Peter Hope, fără a-şi ridica privirea de pe lucrul său.

Ochii negri şi strălucitori, care tocmai începuseră să examineze camera, cercetând atent tavanul înnegrit de fum, coborâră şi se fixară pe singurul loc al capului unde chelia apărea bine definită. Dacă ar fi ştiut acest lucru, asta l-ar fi tulburat pe domnul Peter Hope. Dar buzele roşii şi cărnoase de sub nasul în vânt rămaseră nemişcate.

Faptul că nu primise niciun răspuns la întrebare părea că scăpase atenţiei domnului Peter Hope. Mâna albă şi subţire se mişca ferm încoace şi încolo pe foaia de hârtie. Încă trei foi fură adăugate celor de pe duşumea. Apoi, domnul Peter Hope îşi împinse scaunul ceva mai în spate şi îşi îndrepta privirea pentru prima dată spre vizitatorul său.

Pentru Peter Hope, ziarist salariat, familiar de mult timp cu ucenicii dintr-o tipografie, feţişoarele palide, părul încâlcit, mâinile murdare şi şepcile unsuroase erau lucruri obişnuite în vecinătatea

acelui râuleţ, acoperit cu asfalt, numit Fleet[2]. Dar acesta era o specie nouă. Peter Hope căută ochelarii, îi găsi, după puţină bătaie de cap, sub o grămadă de ziare; şi-i potrivi pe nasul trufaş şi încovoiat, se aplecă înainte şi-l privi îndelung de sus în jos.

— Doamne Dumnezeule! spuse domnul Peter Hope. Ce-i asta?

Individul se ridică dezvăluindu-şi întreaga înălţime de cinci picioare şi un inch[3] şi înaintă încet.

Peste un garibaldi [4] din mătase albastră, atârnat pe trup şi excesiv de decoltat, purta ceea ce fusese odată o jachetă băieţească sare cu piper. Un fular de lână pieptănată, înfăşurat în jurul gâtului, lăsa totuşi să se vadă deasupra bluzei o mare parte din grumaz. Sub jachetă se vedea atârnând o cămaşă neagră, lungă, a cărei coadă fusese ridicată deasupra taliei şi prinsă cu o cingătoare de cricket.

— Cine eşti? Şi ce doreşti? întrebă domnul Peter Hope.

Drept răspuns, persoana îşi trecu şapca unsuroasă în cealaltă mână şi se aplecă, apucând partea din faţă a cămăşii lungi, pe care începu să o tragă în sus.

— Nu fă aşa ceva! exclamă domnul Peter Hope. Ascultă, ştii, tu…

Dar de acum, cămaşa practic dispăruse, dezvăluind privirii o pereche de pantaloni foarte peticiţi. Mâna murdară se vârî în buzunarul drept şi trase afară o hârtie împăturită pe care, după ce o deschise şi o netezi, o puse pe birou.

Domnul Peter Hope îşi împinse în sus ochelarii, până ce se opriră deasupra sprâncenelor, şi citi cu voce tare:

— „Plăcintă de carne şi rinichi: 4 peni; porţie mare: 6 peni; Carne de oaie fiartă…”

— Aici am lucrat, în ultimele două săptămâni, spuse persoana. Birtul Hammond.

Interlocutorul observă cu surprindere că vocea, deşi spunea – la fel de limpede ca şi când el însuşi s-ar fi ridicat şi ar fi tras la o parte perdelele roşii din rips – că afară, în Piaţa Gough[5], ceaţa se lăsase asemenea stafiei unei mări moarte, nu trăda nici accentul cockney[6] şi nu avea nicio greutate în pronunţarea lui *h*.

— Întrebaţi de Emma. Va pune o vorbă bună pentru mine. Aşa mi-a zis.

— Dar, dragul meu… Domnul Peter Hope se opri şi apelă din nou la ajutorul ochelarilor. Ochelarii neputând rezolva dilema, posesorul lor trebui să pună întrebarea direct.

— Eşti băiat, sau fată?

— Nu ştiu.

— Nu ştii!

— Ce importanţă are asta?

Domnul Peter Hope se ridică şi, apucând ciudata făptură de umeri, o făcu să se învârtă uşor de două ori, având impresia că această acţiune i-ar putea oferi vreun indiciu. Dar nu se întâmplă aşa.

— Cum te cheamă?

— Tommy.

— Şi mai cum?

— Cum doriţi. Habar n-am. Am avut o mulţime de nume.

— Ce vrei? Pentru ce-ai venit?

— Sunteţi domnul Hope, nu-i aşa, din Piaţa Gough, etajul doi, numărul 16?

— Aşa mă cheamă.

— Aveţi nevoie de cineva care să vă servească?

— Vrei să spui de o menajeră?

— N-am spus nimic despre menajeră. Am spus că poate aveţi nevoie de cineva care să vă servească: să gătească şi să facă permanent curat şi ordine în casă. I-am auzit vorbind despre asta în birt, azi după-amiază. Bătrâna cu bonetă verde o întreba pe tanti Hammond dacă ştie pe cineva.

— A, da, doamna Postwhistle. Am rugat-o, într-adevăr, să-mi caute pe cineva. Nu cumva ştii o

persoană potrivită? Ai fost trimis la mine?

— Nu-i aşa că n-aveţi nevoie de cineva foarte priceput la gătit? Se spune că sunteţi un bătrân modest, care nu face prea multe mofturi.

— Nu sunt pretenţios. Am nevoie de o persoană curată şi respectabilă. Dar de ce nu a venit ea personal? Cine este?

— Ei bine, atunci ce nu vă place la mine?

— Cum adică? spuse domnul Peter Hope.

— De ce n-aş fi bun eu? Pot face paturile şi să curăţ camerele… toate lucrurile astea. Cât despre gătit, am un talent natural pentru asta. Întrebaţi-o pe Emma; o să vă spună. Nu vreţi nimic complicat, nu-i aşa?

— Elizabeth, spuse domnul Peter Hope, în timp ce-şi făcu cruce; ridicând apoi vătraiul începu să aţâţe focul. Suntem treji sau adormiţi?

Astfel chemată, Elizabeth se ridică pe picioarele din spate şi îşi înfipse ghearele în coapsa stăpânului ei. Pantalonii domnului Hope fiind subţiri, acesta era răspunsul cel mai practic pe care i l-ar fi putut da.

— Am avut grija de o mulţime de alţi oameni, spre binele lor, continuă Tommy. Nu văd de ce n-aş face-o şi pentru mine.

— Dragul meu… zău c-aş vrea foarte mult să ştiu dacă eşti băiat sau fată. Chiar sugerezi în mod serios să te angajez ca menajeră? întrebă domnul Hope, stând acum în picioare, cu spatele spre foc.

— Ar fi fost foarte bine pentru dumneavoastră, insistă Tommy. Îmi daţi haleală şi un culcuş şi, să zicem, şase peni pe săptămână şi voi bombăni mai puţin decât mulţi alţii.

— Nu fi ridicol, spuse domnul Hope.

— Nu vreţi să mă puneţi la încercare?

— Sigur că nu; trebuie să fii nebun.

— Bine. Nu-i nimic râu în asta.

Mâna murdară se întinse spre birou şi, intrând din nou în posesia notei de plata de la Birtul

Hammond, începu operaţiunile necesare pentru a o pune în siguranţă.

— Poftim un şiling, spuse domnul Peter Hope.

— Mai bine nu, spuse Tommy. Mulţumesc oricum.

— Prostii, spuse domnul Peter Hope.

— Mai bine nu, repetă Tommy. Nu ştii niciodată unde te poate duce un astfel de lucru.

— Bine, spuse domnul Peter Hope, punând la loc moneda în buzunar. Nu-l lua.

Persoana se îndreptă spre uşă.

— Aşteaptă o clipă. Mai aşteaptă o clipă, spuse cu iritare domnul Peter Hope.

Persoana râmase nemişcată, cu mâna pe uşa.

— Te reîntorci la restaurantul doamnei Hammond?

— Nu. Am terminat-o cu el. M-am angajat numai pentru câteva săptămâni, cât timp una din fete a fost bolnavă. S-a întors azi-dimineaţă.

— Cine sunt ai tăi?

Tommy păru nedumerit

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ei bine, cu cine locuieşti?

— Cu nimeni.

— N-ai pe nimeni care să se ocupe de tine… să aibă grijă de tine?

— Să aibă grijă de mine! Credeţi că sunt un mucos de copil?

— Atunci unde te duci?

— Unde mă duc? Afară.

Iritarea lui Peter Hope creştea.

— Vreau să spun, unde vei dormi? Ai ceva bani de gazdă?

— Da, am ceva bani, răspunse Tommy. Dar nu-mi prea arde mie de gazde. Nu dai de oameni prea grozavi acolo. Voi dormi afară, noaptea asta. N-o să plouă.

Elizabeth scoase un strigăt pătrunzător.

— Aşa-ţi trebuie, scrâşni Peter furios. Cum să nu te calce omul când i te bagi exact între

picioare? De o sută de ori ţi-am spus să te păzeşti.

Adevărul era că Peter se înfuria tot mai mult pe el însuşi. Fără niciun motiv, aşa cum se asigura singur, gândurile continuau să i se îndrepte în mod persistent spre Cimitirul Ilford[7], într-un colţ uitat de lume, unde zăcea o femeie mică şi plăpândă ai cărei plămâni nu fuseseră adaptaţi pentru a respira ceţurile Londrei; deasupra ei un produs şi mai mic şi fragil al umanităţii, care, în conformitate cu valoarea sa relativa, doar de doi bani bucata, fusese botezat Thomas, un nume destul de obişnuit pentru toţi, aşa cum Peter îşi spusese nu numai o dată. În numele bunului simţ, ce legătură avea cu aceasta poveste Tommy Hope, cel mort şi îngropat?

Întreaga istorie ţinea de cel mai autentic sentiment, iar domnul Peter Hope avea oroare de sentiment. Nu scrisese el nenumărate articole pentru a scoate în evidenţa influenţa sa nocivă asupra epocii? Nu-l condamnase întotdeauna, ori de câte ori dăduse peste el în vreo piesă său carte? Prin mintea lui Peter trecuse din când în când suspiciunea că, în ciuda tuturor acestor lucruri, el însuşi era cam sentimental; viaţa însăşi îi sugerase asta.

— Aşteaptă aici, până mă întorc, mormăi el, apucându-l pe micuţul Tommy de fularul de lână pieptănată şi făcându-l să se învârtească până în centrul camerei. Stai jos şi să nu îndrăzneşti să te mişti. Şi Peter ieşi trântind uşă după el.

— E puţin cam ţicnit, nu-i aşa? îi spuse Tommy lui Elizabeth, în timp ce sunetul paşilor lui Peter, care coborau, se stingea. Oamenii aveau felul lor propriu de a se adresa Elizabethei. Ceva în felul ei de-a fi îi provoca.

— Ei bine, face şi asta parte din obligaţiile zilnice, comentă Tommy vesel şi se aşează aşa cum i se ceruse.

Trecuseră cinci sau poate zece minute. Apoi Peter se întoarse însoţit de o doamnă masivă şi

calmă, pentru care surpriza – o simţeai instinctiv – fusese dintotdeauna şi urma să rămână pentru totdeauna, o cantitate necunoscută.

Tommy se ridică.

— Asta-i marfa, explică Peter.

Doamna Postwhistle îşi strânse buzele şi clătină uşor din cap. Era atitudinea de compătimire lipsită de ţâfnă de pe o cărei poziţie lua în considerare cele mai multe probleme umane.

— Da, spuse doamna Postwhistle; mi-amintesc că am văzut-o acolo – sau cel puţin mi se părea că aducea a fată. Ce-ai făcut cu hainele?

— Nu erau ale mele, explică Tommy. Erau lucrurile pe care doamna Hammond mi le împrumutase.

— Astea-s ale tale? întrebă doamna Postwhistle, indicând bluza garibaldi din mătase albastră.

— Da.

— Cu ce o purtai?

— Cu pantaloni din tricot. S-au dus de mult pe râpă.

— De ce-ai renunţat la afacerea cu saltul mortal şi te-ai dus la birtul doamnei Hammond?

— Ea m-a lăsat pe mine. M-am lovit.

— Cu cine lucrai ultima oară?

— Cu trupa Martini.

— Şi înainte de asta?

— O, cu o mulţime!

— Nimeni nu ţi-a spus, vreodată, dacă eşti băiat sau fată?

— Niciunul pe care să-l pot crede. Unii îmi spuneau într-un fel, alţii altfel. Depindea de ce era nevoie.

— Câţi ani ai?

— Nu ştiu.

Doamna Postwhistle se întoarse către Peter, care-şi zornăia cheile.

— Ei bine, mai e un pat la etaj. Dumneavoastră trebuie să hotărâţi.

— N-aş vrea, explică Peter, coborându-şi vocea, până la o şoaptă confidenţială, să mă fac de râs.

— Asta-i întotdeauna o regulă bună, consimţi doamna Postwhistle, pentru cei ce pot să o respecte.

— Oricum, spuse Peter, o noapte nu poate face niciun rău. Mâine ne vom gândi ce-i de făcut.

„Mâine" fusese întotdeauna ziua norocoasă a lui Peter. La simpla menţiune a datei magice, starea sa de spirit se înviora în mod invariabil. Acum îşi îndreptă spre Tommy faţa de pe care fusese îndepărtată orice ezitare.

— Bine, Tommy, spuse domnul Peter Hope. Poţi să dormi aici la noapte. Mergi cu doamna Postwhistle să-ţi arate camera.

Ochii negri străluciră.

— Mă luaţi de probă?

— Vom vorbi despre toate astea mâine.

Ochii negri se posomorâră.

— Ascultaţi. Vă spun de-a dreptul: n-are niciun rost.

— Ce vrei să spui? Ce n-are niciun rost? întrebă Peter.

— Mă veţi trimite la închisoare.

— La închisoare!

— O, da. Şi o să spuneţi că e şcoală, ştiu eu. Nu sunteţi primul care a încercat asta cu mine. Nu ţine. Ochii negri şi inteligenţi scăpărau de furie. Nu v-am făcut niciun rău. Vreau să muncesc. Pot să mă întreţin singur. Întotdeauna am făcut-o. De ce trebuie să-şi vâre alţii nasul în treburile mele?

Dacă ochii negri şi strălucitori şi-ar fi menţinut expresia de sfidare plină de mânie, Peter Hope şi-ar fi putut păstra judecata înţeleaptă. Dar Soarta a hotărât ca ei să se umple brusc cu lacrimi de spaimă. Şi, la vederea lor, judecata lui Peter ieşi dezgustată din cameră şi astfel se născu povestea multor evenimente.

— Nu fi prost, spuse Peter. N-ai înţeles. Desigur că am de gând să te iau de probă. Vei avea grijă de

gospodăria mea. Am vrut doar să spun că ne vom ocupa de amănunte mâine. Hai, menajerele nu plâng.

Feţişoara uda de lacrimi se ridica pentru a privi în sus.

— Vorbiţi serios? Pe cuvânt de onoare?

— Pe cuvânt de onoare. Acum mergi şi te spală. Apoi ai să-mi pregăteşti cina.

Silueta ciudată, oftând încă, după avalanşa de suspine, se ridică în picioare.

— Şi-o să am de mâncare, locuinţă şi 6 peni pe săptămână?

— Da, da. Cred că e o afacere cinstită, încuviinţă domnul Peter Hope meditând. Nu-i aşa, doamnă Postwhistle?

— Dacă mai adăugaţi o rochie sau o pereche de pantaloni, sugeră doamna Postwhistle. Aşa se face de obicei.

— Dacă aşa e obiceiul, aşa voi face, cu siguranţă, se învoi domnul Peter Hope. Şase peni pe săptămână şi haine.

De data aceasta Peter râmase să îl aştepte pe Tommy în compania lui Elizabeth.

— Sper, spuse Peter, să fie băiat. Ştii, totul s-a întâmplat din cauza ceţii. Dacă aş fi putut să-l alung!

Elizabeth părea dusă pe gânduri. Uşa se deschise.

— A! Aşa e mai bine, mult mai bine! spuse domnul Peter Hope. Pe cuvânt, de onoare, arăţi cât se poate de respectabil.

În privinţa fustei cu trenă lungă, ambele părţi laterale beneficiaseră de acordul rezonabil, inspirat de spiritul practic al doamnei Postwhistle, în timp ce un şal bogat, aranjat judicios, ascundea goliciunea de dedesubt. Peter, un gentleman pretenţios, observă cu satisfacţie că mâinile curate arătau acum îngrijite.

— Dă-mi şapca aceea, spuse Peter.

O aruncă în focul care ardea. Şapca se aprinse, împrăştiind mirosuri ciudate.

— Am o şapcă de călătorie atârnată în hol. Poţi să o porţi pentru moment. Ţine o jumătate de liră şi adu-mi nişte carne rece şi bere pentru cină. Vei găsi toate cele necesare în bufetul acela sau în bucătărie. Nu-mi pune o sută de întrebări şi nu face zgomot. Şi Peter se întoarse la lucrul său.

— Bună idee cu jumătatea asta de liră, îşi spuse Peter. Nu cred că voi mai fi deranjat de „domnişorul" Tommy. Să deschid o grădiniţă de copii, la vârsta mea! E pur şi simplu o nebunie! Stiloul lui Peter zgârie hârtia şi împroşcă cerneală. Elizabeth râmase cu ochii pe uşa.

— Un sfert de oră, spuse Peter, uitându-se la ceas. Ţi-am spus! Articolul la care lucra acum Peter părea să-i producă nervi.

— Atunci de ce, zice Peter, de ce a refuzat şilingul? Viclenie, conchise el, curată viclenie. Elizabeth, bătrâna mea, am scăpat ieftin din afacerea asta! Bună idee cu jumătatea de liră! Peter chicoti, fapt care o alarmă pe Elizabeth.

Dar, în mod evident, norocul nu era de partea lui Peter în seara aceea.

— La magazinul lui Pingle nu mai era nimic, explică Tommy, intrând cu pachetele. A trebuit să mă duc la Bow, în strada Farrigdon.

— O, spuse Peter, fără a-şi ridica privirea.

Tommy intră în bucătărioara din spate. Peter scria repede, pentru a recupera timpul pierdut.

— Bine, murmură Peter zâmbind pentru sine, asta este o expresie spirituală. Îi va irita.

Acum, în timp ce scria, iar Tommy se mişca în spatele sau încoace şi încolo cu paşi neauziţi şi fără să fie văzut, intrând şi ieşind din bucătărioară, pe Peter Hope îl cuprinse o senzaţie ciudată; se simţea ca şi cum ar fi fost bolnav de mult timp – atât de bolnav încât nici nu-şi dăduse seama – şi acum începea să fie el însuşi din nou; conştiinţa lucrurilor îi revenea. Cum de uitase această cameră

lungă, cu mobilă solidă, panelată cu stejar, cu aerul ei de calm şi demnitate de altădată, această cameră sobră şi binefăcătoare în care îşi petrecuse şi muncise mai mult de jumătate din viaţă? Îi venea acum în întâmpinare salutându-l cu un zâmbet amuzat, asemeni unui vechi prieten, de care te-ai despărţit cu mult timp în urmă. La fel veneau fotografiile decolorate, de deasupra căminului, în rame de lemn, printre ele aceea a micuţei femei fragile cu plămânii care nu s-au putut adapta la mediu.

— Ei poftim! spuse domnul Peter Hope, împingându-şi în spate scaunul. Au trecut treizeci de ani. Cum zboară timpul! Ei bine, să vedem, trebuie să fie…

— Vreţi să fie plină? întrebă Tommy, care aşteptase răbdător vreun semn.

Peter se scutură pentru a se dezmetici şi se duse la cină.

În acea noapte lui Peter îi veni o idee grozavă.

— Desigur; cum de nu m-am gândit la asta mai înainte? Va rezolva problema imediat. Peter căzu într-un somn liniştit

— Tommy, spuse Peter, în timp ce se aşeza la micul dejun a doua zi dimineaţa. Apropo, întrebă el cu o expresie uimită, punându-şi jos ceaşca, ce e asta?

— Cafea, îl informă Tommy. Aţi spus cafea.

— O, răspunse Peter. Pe viitor, Tommy, dacă nu te superi, voi bea ceai dimineaţa.

— Mi-e absolut indiferent, explică simpaticul Tommy; e doar micul dumneavoastră dejun.

— Eram pe punctul de a spune, continuă Peter, e că nu arăţi foarte bine, Tommy.

— Ba, sunt cât se poate de bine, susţinu Tommy; n-am nimic.

— Probabil că nu-ţi dai seama, dar cineva poate fi într-o stare foarte gravă, Tommy, fără să fie conştient de asta. Nu pot ţine pe nimeni în preajmă fără a fi sigur că este pe deplin sănătos.

— Dacă vreţi să spuneţi că v-aţi răzgândit şi că vreţi să scăpaţi de mine… începu Tommy cu bărbia în vânt.

— Nu mai vreau s-aud obrăzniciile astea ale tale, se repezi Peter, care se enervase, ajungând acum la o stare de agresivitate care îl surprinse chiar şi pe el. Dacă eşti o persoană pe deplin zdravănă şi sănătoasă, aşa cum cred că eşti, voi fi foarte bucuros să te ţin în slujbă. Dar asupra acestui lucru trebuie să fiu lămurit. Aşa se obişnuieşte, explică Peter. În familiile bune, întotdeauna se procedează aşa. Du-te fuga la adresa asta – Peter o scrise pe o foaie din carnetul său – şi roagă-l pe doctorul Smith să vină să mă vadă înainte de a-şi începe vizitele. Te duci imediat şi nu vreau să mai aud niciun cuvânt.

— E clar că aşa trebuie să vorbeşti cu acest tânăr, îşi spuse Peter, ascultând zgomotul paşilor lui Tommy care se pierdea în jos pe scară.

Auzind uşa de la stradă izbindu-se, Peter se furişă în bucătărie şi îşi fierse o ceaşcă de cafea.

Doctorul Smith, care îşi începuse viaţa ca Herr Schmidt, dar care, ca urmare a unor diferenţe de opinii cu Guvernul său era acum un englez cu puternice prejudecăţi de Tory[8], avea un singur regret: că oamenii din alte părţi îl luau drept străin. Era scund şi solid, cu sprâncene stufoase şi mustaţă căruntă; arăta atât de fioros, încât copiii plângeau când îl vedeau, până ce îi bătea uşurel cu palma pe cap şi li se adresa cu „micuţul meu prietin”, cu o voce atât de blândă şi caldă, încât aceştia trebuiau să înceteze să mai zbiere, pentru a se întreba de unde venea. El şi Peter, care era un radical vehement, erau prieteni la cataramă de mai mulţi ani şi fiecare avea un dispreţ îngăduitor pentru modul de gândire al celuilalt, temperat de o afecţiune sinceră pe care cu greu ar fi putut să o explice.

— Ce credeţi că este problem cu micuţ femeie? întreba doctorul Smith, odată ce Peter deschise

discuţia. Peter se uită prin cameră. Uşa de la bucătărie era închisă.

— De unde ştii că este femeie?

Ochii de sub sprâncenele stufoase se rotunjiră.

— Dacă nu femeie, de ce îmbrăcat…

— Nu am îmbrăcat-o, întrerupse Peter. Este exact ce aştept să fac… imediat ce voi şti ce e.

Şi Peter relată evenimentele serii precedente.

Lacrimi se adunară în ochii mici şi rotunzi oi doctorului. Acest sentimentalism absurd era însuşirea care-l irita cel mai mult pe Peter la prietenul sau.

— Biata micuţ femeie! murmură bătrânul domn milos. Bun Providenţă îndreptat pe ea… sau pe el, sau orice este.

— La dracu… cu Providenţa! mârâi Peter. Ce mi-a făcut Providenţă… mi-a lăsat în grijă o lepădătură?

— Aşa eşti voi, radicalii, surâse batjocoritor doctorul: dispreţuiţi fiinţa umană numai fiindcă s-a întâmplat să nu fi fost născut în alintături şi lenjerie fină!

— Nu te-am chemat aici pentru controverse politice, răspunse Peter, controlându-şi cu greu indignarea. Vreau să-mi spui dacă este băiat sau fată, ca să ştiu ce să fac cu această fiinţă.

— Ce vrei să faci cu ea? întrebă doctorul.

— Nu ştiu, mărturisi Peter. Dacă e băiat, cum aş înclina să cred, poate că-i voi putea găsi o slujbă în vreun birou… după ce-l voi fi învăţat ceva maniere.

— Şi dacă fată este?

— Cum poate fi fată, dacă poartă pantaloni? întrebă Peter. De ce să anticipăm dificultăţile?

Peter, rămas singur, se plimba prin cameră eu mâinile la spate, cu urechea ciulită pentru a prinde cel mai mic zgomot de la etaj.

— Sper foarte mult să fie băiat, spuse Peter privind în sus.

Ochii lui Peter se opriră pe fotografia fragilei femei care-l privea de sus, din rama ei solidă de pe cămin. Cu treizeci de ani în urmă, în aceeaşi cameră, Peter se plimbase cu mâinile la spate, cu urechea ciulită, să prindă cel mai mic zgomot de la etaj şi îşi spusese aceleaşi cuvinte.

— Este ciudat, medită Peter, într-adevăr foarte ciudat.

Uşa se deschise. Doctorul voinic, precedat la o mică distanţă de lanţul de ceas, intră şi închise uşa după el.

— Un copil foarte sănătos, spuse doctorul; un copil frumos aşa cum şi-ar dori oricine. O fată.

Cei doi domni vârstnici se uitară unul la altul. Elizabeth, uşurată probabil de griji, începu să toarcă.

— Şi ce trebuie eu să fac cu ea? întrebă Peter.

— O situaţie foarte penibil pentru tine, încuviinţă simpaticul doctor.

— Am fost un prost, declara Peter.

— Nu ai pe nimeni aici care sa îngrijească de micuţ femeie când tu plecat, sublinie doctorul preocupat.

— Şi, după cum vad eu, drăcuşorul ăsta va avea cu adevărat nevoie de îngrijire, adăugă Peter.

— Eu cred… eu cred, spuse săritorul doctor, că văd o ieşire.

— Care?

Doctorul îşi împinse înainte faţa fioroasă şi se bătu uşor, atotştiutor, cu degetul arătător drept, pe partea dreaptă a nasului rotund.

— Iau eu în grijă pe micuţ femeie.

— Dumneata?

— Pentru mine cazul nu are aceeaşi dificultate. Eu am menajeră.

— O da, doamna Whateley.

— Este o femeie bună, când ajungi să o cunoşti, explică doctorul. Ea trebuie numai lăsat să conducă.

— Ei aş! izbucni Peter.

— De ce spui asta? întrebă doctorul.

— Dumneata! Să creşti o fată îndărătnică! Ce idee!

— Eu blând, dar ferm.

— Nu o cunoşti!

— De când cunoşti dumneata?

— Oricum, eu nu sunt un sentimental milos, care să ducă de râpă educaţia copilului.

— Fetele nu este ca băieţii, insistă doctorul; ele au nevoie de tratament diferit.

— Ei bine, nu sunt o brută! mârâi Peter. În plus, să presupunem că se dovedeşte a fi un soi rău. Ce ştii despre ea?

— Încerc să văd cum e, încuviinţă generos doctorul.

— Nu ar fi corect, replică onestul Peter.

— Gândeşte-te bine, spuse doctorul. O locuinţă nu este niciodată un cămin, fără să fie şi nişte picioare mici. Noi englezii iubim căminul. Dumneata eşti altfel. Nu ai niciun sentiment.

— Nu pot să nu am sentimentul datoriei în această problemă, explică Peter. Copilul a venit la mine. Este ca şi cum acest lucru mi-ar fi fost destinat

— Dacă aşa consideri lucrurile, Peter… oftă doctorul,

— Cu sentimentul, continuă Peter, nu am nimic de-a face… datoria este cu totul altceva. Peter, simţindu-se asemeni unui roman antic, îi mulţumi doctorului şi îi strânse mâna.

Chemată, Tommy apăru.

— Tommy, spuse Peter fără a ridica ochii de pe ce scria. Doctorul mi-a dat o referinţă foarte bună despre tine. Aşa că poţi rămâne.

— V-am spus asta, răspunse Tommy. Aţi fi putut economisi banii.

— Dar va trebui să-ţi găsim alt nume.

— De ce?

— Dacă e să fii menajeră, trebuie să fii fată.

— Nu-mi plac fetele.

— Nu pot spune că eu pun mare preţ pe ele, Tommy. Dar ce putem face? Pentru început, trebuie să-ţi procurăm hainele corespunzătoare.

— Nu pot suferi fustele. Te stingheresc.

— Tommy, spuse Peter sever, nu discutăm în contradictoriu.

— Când scoţi la iveală nişte lucruri, nu înseamnă că discuţi în contradictoriu, pledă Tommy. Fustele stingheresc. Încercaţi-le şi dumneavoastră.

Hainele au fost făcute repede şi după un timp s-au dovedit adecvate, dar numele a fost mai greu de adaptat. O doamnă zâmbitoare, cu o faţă încântătoare, cu un titlu respectabil şi ortodox, apare astăzi ca oaspete onorat al multor întruniri literare. Dar vechii prieteni, ce se înghesuie în jurul ei, o mai numesc încă Tommy.

Săptămâna de încercare se sfârşi. Lui Peter, care avea o digestie sensibilă, îi veni o idee fericită.

— Ceea ce propun eu, Tommy… vreau să spun Jane, zise Peter, este să luăm o femeie numai pentru a găti. Asta ţi-ar da mai mult timp pentru… pentru a te ocupa de alte lucruri, Tommy… Jane, vreau să spun.

— Ce alte lucruri? Bărbia era în aer.

— Vreau să spun… Menţinerea camerelor în ordine, Tommy. Şi… ştergerea prafului.

— N-am nevoie de douăzeci şi patru de ore pe zi ca să şterg praful în patru camere.

— Apoi, mai sunt şi mesajele, Tommy. Ar fi un mare avantaj pentru mine să am pe cineva pe care să-l trimit cu un mesaj fără a avea sentimentul că-l reţin de la treburile casnice.

— Unde bateţi? întrebă Tommy. Ei bine, nu am treabă nici pe jumătate cât ar trebui. Pot face totul…

— Când spun un lucru, vorbesc serios. Cu cât înţelegi mai repede asta, cu atât mai bine. Cum îndrăzneşti să discuţi în contradictoriu cu mine! Ia

te uită ce prostii! Puţin a lipsit ca Peter să nu folosească o expresie mai tare, atât era de pornit.

Tommy părăsi camera fără să mai rostească vreun cuvânt, Peter se uită la Elizabeth şi-i făcu din ochi.

Bietul Peter! Triumful i-a fost de scurta durată. Cinci minute mai târziu, Tommy s-a întors, îmbrăcată în lunga cămaşă neagră, legată cu cingătoarea de cricket, cu bluza albastra croita cu decolteu, jacheta sare cu piper, cu fularul uzat, cu buzele roşii strânse şi cu genele lungi, ce-i acopereau ochii negri, mişcându-se foarte repede.

— Tommy (sever), ce-s prostiile astea?

— Înţeleg. Nu vă sunt de niciun folos. Mulţumesc că m-aţi pus la încercare. E vina mea.

— Tommy (mai puţin sever), nu fi idiot.

— Nu sunt idiot. Emma e de vină. Mi-a spus că mă pricep la gătit. Spunea că am talent pentru asta. Avea intenţii bune.

— Tommy (nicio urmă de severitate), stai jos. Emma a avut dreptate. Felul în care găteşti este… este promiţător. Aşa cum spune Emma, ai talent… Perseverenţa ta, optimismul tău o dovedesc.

— Atunci de ce vreţi să aduceţi pe altcineva să facă de mâncare?

Dacă Peter ar fi putut răspunde! Dacă Peter ar fi putut explica!

— Draga mea, sunt un bătrân gentleman singuratic. Nu am ştiut asta până… până mai deunăzi. Acum nu-mi mai pot scoate asta din minte. Soţia şi copilul mi-au murit cu mulţi ani în urmă. Eram sărac, altfel poate i-aş fi putut salva. Asta m-a făcut dur. Ceasul vieţii mele s-a oprit! Am ascuns cheia. Nu doream să mă mai gândesc. Tu te-ai ivit din ceaţă şi mi-ai trezit vechile visuri. Nu mai pleca…

Probabil că atunci Tommy, în ciuda independenţei ei sălbatice, ar fi consimţit să fie utilă şi astfel Peter ar fi putut să-şi atingă scopul cu ceva mai puţine riscuri de indigestie. Dar pedeapsa

pentru faptul că eşti un sentimental este aceea că nu trebuie să-ţi spui aşa ceva nici chiar ţie însuţi. Aşa că Peter trebui să caute alte metode.

— De ce să nu ţin doi servitori, dacă aşa vreau?

Se părea că bătrânul gentleman va avea greutăţi.

— Ce rost are să plăteşti doi ca să facă munca unuia? Ar însemna să mă ţineţi numai din milă. Ochii negri scânteiară. Nu sunt cerşetor.

— Şi chiar crezi, Tommy… mai bine-zis, Jane, că poţi reuşi să… să faci toată treaba asta? Nu te va deranja să fii trimisă cu un mesaj, poate chiar când ai ajuns la mijlocul gătitului? La asta m-am gândit, Tommy… unele bucătărese s-ar supăra.

— Aveţi răbdare, îl sfătui Tommy, până ce mă voi plânge că am prea mult de lucru.

Peter reveni la biroul său. Elizabeth privi în sus. Lui Peter i se păru că Elizabeth i-a făcut cu ochiul.

Cele două săptămâni care trecură au fost o perioada de necazuri pentru Peter, câci Tommy, odată ce suspiciunea îi fusese trezită, era sceptică în ceea ce priveşte vreo „afacere” ce necesita ca Peter să cineze cu un anumit bărbat la club, să ia prânzul cu un anumit editor la Chesire Chese[9]. Imediat bărbia se ridica în aer şi ochii negri se întunecau ameninţător. Peter, bărbat neînsurat de 30 de ani, fără experienţă, se contrazicea când era luat la întrebări, devenea confuz şi nu făcea faţă întrebărilor cheie.

— Într-adevăr, bombăni pentru sine Peter într-o seară, tăind un cotlet din carne de oare, într-adevăr nu există un alt cuvânt: sunt ţinut sub papuc de fata asta.

În ziua aceea, Peter aşteptase cu nerăbdare să ia cina la un restaurant preferat cu „dragul meu vechi prieten Blenkinsopp, un fel de gurmet, Tommy – asta înseamnă un om căruia îi place ceea ce tu ai numi o mâncare pretenţioasă”, uitând, pentru moment, că folosise numele Blenkinsopp doar cu trei zile în urmă, pentru o masă de adio, Blenkinsopp trebuind să plece în dimineaţa

următoare spre Egipt. Peter nu inventa uşor. În special numele îi produceau întotdeauna greutăţi.

— Îmi place spiritul de independenţă, continuă Peter pentru sine. Dar aş dori ca fata asta să nu aibâ aşa de mult. Mă întreb de unde l-a dobândit.

Pentru Peter situaţia devenea mai serioasă decât dorea el să admită, căci, pe zi ce trecea, în ciuda tiraniei ei, Tommy îi devenea într-un mod tot mai evident indispensabilă. Tommy era primul ascultător care, după treizeci de ani, râdea la glumele lui Peter; Tommy era primul public care, după treizeci de ani, era convins că Peter era cel mai strălucit ziarist din Fleet Street[10]; Tommy era prima nelinişte care, după treizeci de ani, făcuse din nou necesar ca Peter să urce tiptil scările care scârţâiau, strecurându-se, în fiecare seara, spre un pat pe care-l apăra eu mâna de lumina lumânării. Numai dacă Tommy nu l-or „îngriji". Ce bine ar fi dacă ar putea fi convinsă să „facă" cu totul altceva!

Lui Peter îi trecu prin minte un alt gând fericit.

— Tommy… vreau să spun Jane, zise Peter, Ştiu ce să fac cu tine.

— Ce puneţi la cale acum?

— O să te fac ziaristă.

— Nu vorbiţi prostii.

— Nu sunt prostii. Şi, în afară de asta, nu vreau să-mi răspunzi aşa. Ca „negru" – asta înseamnă, Tommy, persoana nevăzuta din umbră care ajută ziaristul să-şi facă treaba – mi-ai fi de nepreţuit. O să fie rentabil pentru mine, Tommy… foarte rentabil. O să fac bani pe seama ta.

Acesta păru a fi un argument pe care Tommy îl înţelegea. Peter, cu o plăcere tainică, observă că bărbia îşi păstra înălţimea normală.

— Odată chiar că am ajutat un tip să vândă ziare, îşi aminti Tommy. Spunea că sunt foarte ager.

— Ţi-am spus eu! exclamă Peter triumfător. Metodele sunt diferite, dar instinctul necesar este

acelaşi. Vom lua o femeie care să te elibereze de gospodărie.

Bărbia se repezi în sus, în vânt.

— Aş putea să fac treaba asta în timpul liber.

— Vezi tu, Tommy, aş dori să mergi cu mine, să fii întotdeauna alături de mine.

— Mai întâi puneţi-mă la încercare. Poate faceţi o greşeala.

Peter învăţa înţelepciunea şarpelui.

— Foarte bine, Tommy. Vom vedea mai întâi ce poţi face. Poate, la urma urmelor, s-ar putea dovedi că eşti mai bună ca bucătăreasă. În sufletul său, Peter se îndoia însă de asta.

Dar sămânţa căzu pe pământ bun. Tommy ajunse să scrie ea însăşi primul ei eseu în ziaristică.

O persoană importantă sosise la Londra; stătea în nişte apartamente special amenajate pentru el în Palatul St. James[11]. Oricare ziarist din Londra îşi spunea:

— Dacă aş putea obţine un interviu cu acest Om Mare! Ar fi fantastic!

Timp de o săptămână, Peter purtase pretutindeni cu el o hârtie cu titlul: „Interviul Corespondentului Nostru Special cu Prinţul Blank”[12], cu spaţii foarte înguste pentru întrebări pe coloana din stânga şi un spaţiu foarte larg pentru răspunsuri, în cea din dreapta. Dar Marele Om cunoştea bine lumea.

— Mă întreb, spuse Peter, întinzând pe birou în faţa sa hârtia împăturită frumos, mă întreb dacă poate exista vreo cale de a ajunge la el… vreun truc sau vreo şmecherie, vreo înşelătorie sau invenţie, vreo minciună plauzibilă la care nu m-am gândit.

— Bătrânul Martin – care îşi spunea el însuşi Martini – era tot unul de soiul asta, comentă Tommy. Dacă veneai la ora când se făceau plăţile sâmbătă după-amiază, nu puteai ajunge la el — pur şi simplu nu aveai nicio şansă. Şi totuşi, eu am fost un pic mai şmecheră decât el, îşi aminti Tommy, cu o undă de mândrie în voce; atunci am

stors de la el o jumătate de liră. Chiar l-am uimit de ce-am putut face.

— Nu, îşi spuse Peter cu voce tare, nu cred că poate exista vreo metodă, onorabilă sau nu, pe care să nu o fi încercat. Peter aruncă interviul fără răspunsuri în coşul de gunoi şi, strecurându-şi carneţelul în buzunar, plecă să-şi ia ceaiul cu o romancieră a cărei dorinţa fierbinte era, aşa cum se afirma în postscriptumul invitaţiei sale, aceea de a evita publicitatea, dacă acest lucru era posibil.

Imediat ce Peter se întoarse cu spatele spre ea, Tommy recuperă interviul.

O oră mai târziu, în ceaţa din jurul Palatului St. James aştepta un Spiriduş, îmbrăcat în pantaloni peticiţi şi o jachetă sare cu piper răsfrântă la gât, privind santinela cu ochi admirativi.

— Ei tu, funingine de doi ani, spuse santinela, ce vrei?

— Faptul că trebuie să păzeşti un grangur mare ca ăsta te nelinişteşte puţin, nu-i aşa? sugeră Spiriduşul.

— Îţi stă pe creier olecuţă, dacă te gândeşti la asta, consimţi santinela.

— Cum ţi se pare când stai de vorbă cu el?

— Ei, spuse santinela, încordându-şi piciorul drept pentru a şi-l pune în repaos pe stângul, n-am prea avut de-a face cu el încă, cel puţin personal. Nu e un tip râu, dacă ajungi să-l cunoşti.

— Ala-i culcuşul lui, nu-i aşa? întrebă Spiriduşul, acolo unde-s luminile aprinse.

— Acolo-i, recunoscu santinela. Nu eşti cumva vreun anarhist? Îmi spui dacă eşti.

— Am să te anunţ, dacă voi simţi că mă apuca o astfel de dorinţă, îl asigură Spiriduşul.

Dacă santinela ar fi fost un om cu o putere de observaţie fulgerătoare şi penetrantă – ceea ce nu era – ar fi putut pune întrebarea pe un ton mai serios. Căci ar fi remarcat că ochii negri ai Spiriduşului zăboveau afectuos pe burlanul pentru scurgerea apei de ploaie, care oferea unui căţărător

îndemânatic un acces facil spre terasa de sub ferestrele Prinţului.

— Mi-ar place să-l văd, spuse Spiriduşul.

— E prieten cu tine? întrebă santinela.

— Ei, nu chiar, recunoscu Spiriduşul. Dar, ştii, toată lumea vorbeşte de el pe strada noastră.

— Atunci trebuie să te grăbeşti, spuse santinela. Pleacă diseară.

Faţa lui Tommy se lăsă în jos.

— Credeam că stă până vineri dimineaţă.

— Ei, spuse santinela, aşa spun ziarele, nu-i aşa? Vocea santinelei căpătă în mod inconştient tonul acelora pentru care nu există secrete. O să-ţi spun ce poţi face, continuă santinela, bucurându-se de un sentiment neobişnuit, dat de aerele lui de importanţă. Santinela se uită spre stânga, apoi spre dreapta. O şterge singur, singurel, spre Osborne[13] (cu trenul de 6:40 de la gara Waterloo[14]. Nimeni nu ştie asta, în afară de vreo câţiva din grupul nostru. Asta-i tot. Acum ia masa.

Se auzi un pas pe alee. Santinela deveni statuie.

La Waterloo, Tommy inspectă trenul de 6:40. Numai un compartiment prezenta unele indicii; era unul foarte larg, la capătul vagonului de lângă vagonul de pază. Pe el era scris „Rezervat” şi, în loc de lucrurile obişnuite, era aranjat cu o masă şi patru fotolii. Remarcându-i poziţia, Tommy făcu o plimbare pe peron şi dispăru în ceaţă.

Douăzeci de minute mai târziu, Prinţul Blank păşea grăbit pe peron, neobservat de nimeni în afară de vreo şase oficiali slugarnici şi intră în compartimentul rezervat pentru el.

Oficialii servili făcură reverenţe. Prinţul Blank îşi ridică mâna, în manieră militară. Trenul de 6:40 plecă încet, scoţând aburi.

Prinţul Blank, care era un domn solid, deşi încerca să ascundă acest lucru, se afla singur. Când se întâmpla să călătorească singur, îşi permitea de obicei o mică relaxare. Având în faţă două ore de drum până la Southampton[15], fără nicio posibilitate

de a fi deranjat, Prinţul Blank îşi descheie nasturii de la jiletca specială de protecţie, îşi sprijini capul chel pe marginea de sus a fotoliului, îşi întinse picioarele mari unul lângă altul şi îşi închise ochii extrem de mici.

Pentru o clipă, Prinţului Blank i se păru că în compartiment intră un val de curent. Dar, cum senzaţia dispăru imediat, nu se deranjă să se trezească. Apoi, Prinţul visă că era cineva alaiuri de el în compartiment şi că stătea vizavi de el. Fiind un vis enervant, Prinţul deschise ochii, pentru a-l spulbera. Vizavi de el stătea cineva: o persoană foarte mică şi sinistră care îşi ştergea sângele cu o batistă soioasă, de pe faţă şi mâini. Dacă Prinţul ar fi fost o persoană capabilă să fie surprinsă, ar fi fost, desigur, surprins.

— E-n regula, îl asigura Tommy. Nu-s aici ca să vă fac râu, Nu sunt anarhist.

Prinţul, printr-un efort muscular, se retrase câţiva centimetri şi începu să-şi încheie jiletca.

— Cum ai ajuns aici? întrebă Prinţul.

— A fost mai greu decât mă aşteptam, recunoscu Tommy, căutând un colţişor uscat al batistei murdare, fără să-l găsească. Dar asta nu contează, adaugă Tommy, din moment ce acum sunt aici.

— Dacă nu vrei să te predau poliţiei din Southampton, ar fi mai bine să-mi răspunzi la întrebări, remarcă Prinţul sec.

Lui Tommy nu-i era frică de Prinţi, dar, în lexiconul tinereţii ei zbuciumate, „Poliţia” fusese dintotdeauna un cuvânt de groază.

— Am vrut să ajung la dumneavoastră.

— Înţeleg asta.

— Şi nu părea să fie vreo altă cale. Sunteţi foarte abil.

— Spune-mi cum ai reuşit.

— Există un mic pod pentru semnalizare, lângă Waterloo, Mi-am dat seama că trenul va trebui să treacă pe sub el. Aşa că m-am căţărat pe pod şi am

aşteptat. Fiind o noapte ceţoasă, nimeni nu m-a zărit, vă daţi seama. Cred că sunteţi Prinţul Blank, nu-i aşa?

— Sunt Prinţul Blank.

— Aş fi înnebunit dacă aş fi aterizat la un alt bărbat.

— Continuă.

— Ştiam care este vagonul dumneavoastră. Sau, cel puţin, am ghicit, şi când a ajuns în dreptul meu, am sărit, Tommy îşi întinse braţele şi picioarele pentru a ilustra acţiunea. Ştiţi, explică Tommy, tamponându-şi încă faţa, una din lămpi m-a lovit.

— Şi de pe acoperiş?

— O, după aceea a fost uşor. La spate e ceva de fier şi nişte scări. Trebuie doar să coborî o scară şi dai colţul, apoi ai ajuns. Am avut noroc că cealaltă uşă n-a fost încuiată. Nu mă gândisem la asta. N-aveţi cumva o batistă la dumneavoastră?

Prinţul scoase una din mânecă şi i-o dădu.

— Băiete, vrei să-mi spui…

— Nu-s băiat, explică Tommy. Sunt fată. O spuse cu tristeţe. Considerând că poate avea încredere în noii săi prieteni, Tommy le acceptase afirmaţia că era într-adevăr fată. Dar pentru mulţi ani care vor urma, gândul la bărbăţia sa pierdută îi va face vocea să sune cu amărăciune.

— Fată!

Tommy încuviinţa din cap

— Hm! spuse Prinţul; am auzit o mulţime de lucruri despre fetele din Anglia. Începusem să cred că se exagerează, Ridică-te.

Tommy se supuse. Nu prea era felul ei de a se comporta; dor cum ochii de sub sprâncenele zburlite erau aţintiţi asupra ei, i se păru că e cel mai simplu lucru posibil.

— Aşa. Şi acum, că eşti aici, ce vrei?

— Să vă iau un interviu.

Tommy îşi scoase lista cu întrebări.

Sprâncenele zburlite se încruntară.

— Cine te-a îndemnat la această aberaţie? Cine? Spune-mi imediat!

— Nimeni.

— Nu mă minţi. Cum îl cheamă?

Ochii mici şi înfricoşători aruncau flăcări. Dar şi Tommy avea o pereche de ochi. În faţa strălucirii lor pline de indignare, marele om dădu pur şi simplu înapoi. Acest tip de adversar era nou pentru el.

— Nu mint!

— Scuză-mă atunci, spuse Prinţul.

În acest moment îi veni în minte Prinţului, care, fiind într-adevăr un om mare, avea desigur simţul umorului, că o discuţie desfăşurată într-o astfel de manieră între conducătorul unui Imperiu şi o fată obraznică, ce arăta, să zicem, de vreo doisprezece ani, ar putea sfârşi prin a deveni ridicolă. Aşa că Prinţul îşi luă scaunul şi-l puse din nou lângă cel al lui Tommy şi, folosindu-şi cu îndemânare certele talente diplomatice, scoase de la ea, bucăţică cu bucăţică, întreaga poveste.

— Sunt dispus, domnişoară Jane, spuse Marele Om, odată povestea terminată, să fiu de acord cu prietenul nostru, domnul Hope. Aş spune că vocaţia dumneavoastră este ziaristica.

— Şi o să mă lăsaţi să vă iau un interviu? întrebă Tommy, arătându-şi dinţii albi.

Marele Om se ridică, punând pe umărul lui Tommy o mână mai grea decât se aşteptase ea.

— Cred că îl meriţi.

— Care sunt opiniile dumneavoastră, citi Tommy, asupra viitoarelor relaţii politice şi sociale…?

— Poate, sugeră Marele Om, ar fi mai simplu dacă aş scrie eu.

— Bine, fu de acord Tommy, ortografia mea este un pic cam nesigură.

Marele Om trase un fotoliu lângă masă.

— N-o să lăsaţi nimic afară, nu-i aşa? insistă Tommy.

— Mă voi strădui, domnişoară Jane, să nu vă dau niciun motiv de nemulţumire, o asigură el cu gravitate şi se apucă de scris.

Prinţul nu termină înainte ca trenul să înceapă să-şi reducă viteza. Apoi, zvântând şi reîmpăturind hârtia, se ridică.

— Am adăugat câteva instrucţiuni pe spatele ultimei pagini, explică Prinţul, asupra cărora trebuie să atrageţi în mod special atenţia domnului Hope. Aş dori să-mi promiteţi, domnişoara Jane. că nu veţi mai recurge niciodată la trucuri acrobatice, nici chiar pentru cauza sacră a ziaristicii.

— Desigur, dacă nu aţi fi fost atât de greu de găsit…

— Ştiu, e vina mea, fu de acord Prinţul. Nu este nici cea mai mică îndoială în ceea ce priveşte sexul căruia îi aparţineţi. Cu toate acestea, vreau să-mi promiteţi acest lucru. Haideţi, o îndemnă Prinţul: am făcut foarte mult pentru dumneavoastră… mai mult decât vă daţi seama.

— Bine, consimţi Tommy, puţin cam îmbufnată. Lui Tommy nu-i plăcea să facă promisiuni, întrucât întotdeauna le respecta.

— Poftim interviul.

Prima lumină de peron din Southampton străluci peste Prinţ şi Tommy, aşa cum stăteau unul în faţa celuilalt. Prinţul, care-şi câştigase reputaţia, nu cu totul pe nedrept, de bătrân irascibil şi fioros, făcu un lucru ciudat: cuprinzând între mâinile sale mari feţişoara pătată de sânge, o sărută. Tommy îşi va aminti întotdeauna mirosul de fum al mustăţii cărunte şi aspre.

— Încă ceva, spuse Prinţul cu severitate. Nicio vorbă despre toate astea. Niciun cuvânt despre interviu până nu ajungeţi înapoi în Piaţa Gough.

— Mă luaţi drept o găgăuţă? răspunse Tommy.

Lumea s-a purtat foarte ciudat cu Tommy după ce Prinţul dispăru. Toţi îşi dădură multă osteneală cu ea, deşi nimeni nu părea a şti de ce o face. Se

uitau la ea, plecau şi veneau din nou pentru a o privi. Şi cu cât se gândeau mai mult, cu atât erau mai uimiţi. Unii îi puseră întrebări, dar ceea ce Tommy într-adevăr nu ştia, adăugat la ceea ce nu voia ea să spună era atât de uluitor, încât însăşi Curiozitatea pălea contemplând-o.

Au spălat-o şi au aranjat-o, apoi i-au oferit o masă excelentă şi, punând-o într-un compartiment de clasa întâi pe care scria „Rezervat", au trimis-o înapoi la gara Waterloo şi de acolo cu un taxi spre Piaţa Gough, unde a ajuns pe la miezul nopţii, suferind de un aer de serioasă importanţă, ale cărei urme se mai pot vedea până în ziua de azi.

Aşa au început toate lucrurile. Tommy, după ce a vorbit o jumătate de oră cu o viteză de două sute de cuvinte pe minut, şi-a pus, dintr-o dată, capul pe masă; a fost trezită cu dificultate şi convinsă să meargă la culcare. Peter, aşezat în fotoliul adânc din faţa focului, a rămas treaz până târziu noaptea. Din lumea umbrelor, spre Peter Hope se strecură un vis vechi şi uitat – visul unei Reviste noi şi minunate, cu preţul de un peni pe săptămână, al cărei Editor trebuia să fie Thomas Hope, fiul lui Peter, onoratul său Fondator: o revistă viguroasă, caro trebuia să satisfacă o veche necesitate, populară, dar în acelaşi timp înălţătoare – o plăcere pentru public şi un profit pentru proprietari.

— Îţi aminteşti de mine? şoptea Visul. Noi am stat mult de vorbă împreună. A trecut dimineaţa şi amiaza. Ne mai rămâne seara. Zorii zilei sunt şi ei promiţători.

Elizabeth se opri din tors şi privi în sus. Peter râdea de unul singur.

POVESTEA A DOUA
William Clodd se desemnează Director General

Doamna Postwhistle stătea pe un scaun stil Windsor[16] chiar în centrul lui Rolls Court[17]. Doamna Postwhistle, care, în tinereţe, fusese considerată de către nelipsiţii admiratori ai vechii Mitre[18] din Chancery Lane[19] ca fiind cu nimic mai prejos altor doamne, astfel încât un artist englez, devenit între timp celebru, începuse pe vremea aceea să o popularizeze, cu anii, se cam trecuse şi se îngrăşase; îşi păstra totuşi faţa, cu o tinereţe stabilizată.

Aceste două aspecte, asociate, au avut ca rezultat o sporire a venitului ei ceea ce nu trebuie dispreţuit.

Cel care cutreieră prin Rolls Court în această după-amiază de vară, presupunând că este familiar cu ziarele cotidiene, ar fi plecat obsedat de ideea că doamna cu înfăţişarea liniştită de pe scaunul Windsor era o persoană pe care ar fi trebuit să o cunoască. Dacă ar fi aruncat o privire peste orice publicaţie ilustrată a timpului, problema i s-ar fi clarificat. Ar fi întâlnit o fotografie a doamnei Postwhistle, făcută destul de recent, însoţită de această legendă: „**Înainte** de a urma cura specială pentru slăbire a Profesorului Hardtop”. Alături, o fotografie e doamnei Postwhistle, pe atunci Arabella Higgins, făcută cu douăzeci de ani. În urmă, cu explicaţia uşor schimbată: „**După** tratament”, etc. Faţa era aceeaşi; silueta – nu se putea nega – suferise o mare schimbare.

Doamna Postwhistle ajunsese cu scaunul în mijlocul lui Rolls Court, urmărind traiectoria soarelui. Lăsase în spatele ei, la umbră, micuţul magazin care avea scris deasupra pragului

„Timothy Postwhistle, Băcan şi Negustor de Alimente”. Vechii locuitori din St. Dunstan-in-the-West[20] îşi aminteau silueta de gentleman, cu favoriţi Dundreary[21] purtând permanent o jiletcă foarte frumoasă, care putea fi văzută ocazional în spatele tejghelei. Îndruma toţi clienţii către doamna Postwhistle, având aerul Marelui Şambelan al Curţii Regale care îi prezintă pe debutanţi la Curte, considerându-se, în mod evident, o figură ornamentală. Totuşi, în ultimii zece ani, nimeni nu-l mai văzuse. iar doamna Postwhistle avea o uşurinţa care atingea aproape geniul atunci când era vorba de a ignora sau de a înţelege greşit întrebările ce nu erau pe gustul ei. Cele mai multe lucruri se bănuiau; nu se ştia nimic. Cei din St. Dunstan-in-the-West îşi îndreptară atenţia spre alte probleme.

— Dacă n-aş fi vrut să-l văd, remarcă pentru sine doamna Postwhistle, care croşeta şi urmărea cu un ochi magazinul, ar fi fost aici înainte de a avea timp să strâng cina; cu siguranţă că ar fi fost aici. Curioasă mai e lumea asta!

Doamna Postwhistle dorea neapărat să sosească un domn care de obicei nu era aşteptat cu nerăbdare de către doamnele din Rolls Court şi anume un domn cu numele de Wiiliam Clodd, încasator de chirii, a cărui zi pentru St. Dunstan-in-theWest era marţea.

— În sfârşit, spuse doamna Postwhistle, deşi fără speranţa ca domnul Clodd, care tocmai apăruse la celălalt capăt al curţii să o poată auzi. Începusem să mă tem că în grabă aţi căzut şi v-aţi lovit.

Domnul Clodd, observând-o pe doamna Postwhistle, hotărî să renunţe la ordinea obişnuită şi să înceapă cu numărul 7.

Domnul Clodd era un tânăr aferat, scund, îndesat, cu capul rotund şi cu nişte ochi care, deşi amabili, sugerau viclenie.

— A! spuse domnul Clodd, admirativ, în timp ce băga în buzunar cele şase jumătăţi de coroană[22] pe care i le dăduse doamna. Dacă ar fi toţi ca dumneavoastră, doamnă Postwhistle!

— Atunci n-ar mai fi nevoie de oameni ca dumneata, să-i necăjească, sublinie doamna Postwhistle.

— Dacă stai şi te gândeşti bine, este o ironie a sorţii ca eu să fiu încasator de chirii, remarcă domnul Clodd, scriind chitanţa. Dacă ar fi după mine, aş pune capăt definitiv sistemului marii proprietăţi particulare. Este un adevărat blestem pentru ţară.

— Tocmai despre asta vreau să-ţi vorbesc, replică doamna: despre chiriaşul meu.

— A, nu plăteşte, nu-i aşa? Daţi-mi-l mie pe mână! Voi scoate curând banii de la el!

— Nu despre asta e vorba, explica doamna Postwhistle. Daco s-ar întâmpla să fie sâmbătă dimineaţa şi el mi-ar plăti chiria fără să i-o cer, aş şti că am făcut o greşeală, că trebuie să fie vineri. Dacă se întâmplă să nu fiu acasă la ora zece şi jumătate, îmi pune banii într-un plic şi mi-i lasă pe masă.

— Mă întreb dacă maică-sa nu mai are vreunul ca el? reflectă cu glas tare domnul Clodd. Ar fi bine să fie câţiva ca el pe aici. Dar, atunci, ce vreţi să-mi spuneţi? Vreţi doar să vă lăudaţi cu el?

— Voiam să vă întreb, continuă doamna Postwhistle, cum aş putea scăpa de el. Are un contract cam ciudat.

— De ce vreţi să scăpaţi de el? E prea zgomotos?

— E zgomotos! Până şi pisica face mai mult zgomot prin casă decât el. Ar face avere ca spărgător.

— Vine acasă târziu?

— Nu ştiu să iasă din casă după ce se trag obloanele.

— Atunci vă face necazuri?

— Nu pot spune asta despre el. Dacă nu urc scările şi bat la uşă, nu ştiu niciodată dacă este în casă sau nu.

— Atunci mai bine povestiţi aşa cum vreţi, sugeră Clodd uluit. Dacă aş sta de vorbă cu altcineva şi nu cu dumneavoastră, aş spune că nu vă cunoaşteţi interesul.

— Mă calcă pe nervi, spuse doamna Postwhistle. Mai puteţi sta cinci minute?

Domnul Clodd se grăbea întotdeauna.

— Dar pot să uit şi de ceas, dacă stau de vorbă cu dumneavoastră, adăugă domnul Clodd galant.

Doamna Postwhistle îl conduse în salonaş.

— Numai un cuvânt, consimţi domnul Clodd. Voie bună şi cumpătare; acesta este idealul.

— O să vă spun ce s-a întâmplat chiar seara trecută, începu doamna Postwhistle, aşezându-se de partea cealaltă a mesei pentru jocul de cărţi, l-a sosit o scrisoare cu poşta de ora şapte. Îl văzusem ieşind în oraş cu două ore mai devreme şi, deşi am stat în magazin tot timpul, nu l-am zărit şi nici nu l-am auzit trecând. Aşa e el. E ca şi cum ai avea o stafie drept chiriaş. I-am deschis uşa fără să bat şi am intrat. Dacă mă credeţi, stătea agăţat cu mâinile şi picioarele de marginea de sus a lemnăriei patului – este un pat din acelea de modă veche cu patru stâlpi – atingând plafonul cu capul. Nu prea avea haine pe el şi spărgea nuci în dinţi şi le mânca. Aruncă în mine o mână de coji, după ce se strâmbă cumplit; apoi începu să scoată, ca pentru sine, nişte sunete nearticulate.

— Presupun că totul era în joacă. N-a devenit chiar un viciu, nu-i aşa? comentă domnul Clodd interesat.

— Asta va ţine o săptămână, fără îndoiala, continuă doamna Postwhistle. Îşi închipuie că este maimuţă. Săptămâna trecută era broască ţestoasă şi se târa pe burtă, cu o tavă de ceai legată pe spate. În clipa în care păşeşte pe uşa din faţă este normal

ca toţi oamenii; dar în casă… ei bine, cred că este nebun.

— Se pare că nu se poate ascunde nimic de dumneavoastră, doamne Postwhistle, remarcă domnul Clodd cu admiraţie. Devine vreodată violent?

— Nu ştiu cum ar fi, dacă s-ar întâmplă să-şi închipuie că este un animal cu adevărat periculos, răspunse doamna Postwhistle. Sunt cam enervată din cauză jocului acesta nou de-a maimuţa, nu mă jenez să v-o mărturisesc, şi de toate celelalte lucruri pe care le citiţi în cărţile ilustrate că le fac maimuţele. până acum, în afara faptului că şi-a închipuit că este cârtiţă, de şi lua toate mesele sub covor, în cea mai mare parte a timpului s-a jucat de-a păsările, pisicile şi alte animale din astea nepericuloase, de care nu mi-a prea pasat.

— Cum l-aţi descoperit? întrebă domnul Clodd. V-a fost greu să-l surprindeţi, sau a venit cineva şi v-a spus ce face?

— Bătrânul Gladman, de la biroul de copiat acte, din Chancery Lane, mi l-a adus într-o seară acum două luni… Spunea că e un fel de rudă mai îndepărtată de-a lui, puţin cam prostănac, dar total inofensiv şi că dorea să-l lase în grijă la o persoană care să fie înţelegătoare cu el. Ei bine, aveam camera liberă de mai bine de cinci săptămâni, bietul natărău părea blând ca un miel, iar suma de bani fiind rezonabilă, am fost imediat de acord. Bătrânul Gladman, însă, explicând cum vrea să se aranjeze lucrurile, m-a făcut să semnez un angajament.

— Aţi păstrat o copie? întrebă Clodd, ca orice om de afaceri.

— Nu, dar îmi pot aminti ce spunea. Gladman îl avea pregătit. Atâta timp cât banii se plăteau punctual şi el nu mă deranja şi nici nu se îmbolnăvea, trebuia să-l ţin în gazdă cu şaptesprezece şilingi şi şase peni pe săptămână. Atunci nu mi s-a părut că ar fi existat ceva ce i-aş

fi putut reproşa. Deoarece plăteşte regulat, aşa cum v-am explicat, comportându-se mai degrabă ca un martir creştin decât ca un om obişnuit, în ceea ce priveşte păstrarea liniştei, va trebui să locuiesc până la moarte cu el.

— Lăsaţi-l să facă ce vrea şi probabil că într-o săptămână va fi o hienă urlătoare, un măgar ridicol, sau ceva asemănător, care va tulbura liniştea, sugeră domnul Clodd; în acest caz, desigur, aţi soluţiona problema.

— Da, a fost de acord doamna Postwhistle, dar este posibil să-i treacă prin minte să devină tigru sau taur şi atunci, probabil că înainte de a-i trece, nu voi mai putea să-mi soluţionez problema.

— Lăsaţi-l în seama mea, spuse domnul Clodd, ridicându-se şi căutându-şi pălăria. Îl cunosc pe bătrânul Gladman; voi sta de vorbă cu el.

— Poate vă uitaţi şi la angajamentul acela, dacă puteţi, sugeră doamna Postwhistle, şi-mi spuneţi ce părere aveţi. Dacă pot, nu vreau să-mi petrec restul zilelor într-un azil de nebuni deschis în propria mea casă.

— Lăsaţi chestiunea în seama mea, a fost asigurarea de la despărţire dată de domnul Clodd.

Luna din noaptea aceea de iulie aruncase un văl argintiu peste sălbăticia din Rolls Court când, cinci ore mai târziu, ghetele cu ţinte ale domnului Clodd răsunară din nou pe caldarâmul denivelat; dar domnul Clodd nu avea ochi pentru luna sau stele sau pentru astfel de lucruri; avea întotdeauna probleme mai importante la care să se gândească.

— L-aţi întâlnit pe bătrânul escroc? întrebă doamna Postwhistle, care ieşise puţin afară, să-l conducă spre salonaş,

— În primul rând, începu domnul Clodd, în timp ce-şi punea la o parte pălăria, sunteţi absolut sigură că vreţi într-adevăr să scăpaţi de el?… Ce-i asta? întrebă domnul Clodd, când o lovitură surdă în duşumeaua de deasupra îl făcu să sară de pe scaun.

— S-a întors la o oră după ce aţi plecat, explică doamna Postwhistle şi a adus un par pe care l-a cumpărat cu un şiling în Piaţa Clare[23], A pus un capăt pe poliţa de deasupra căminului, iar celălalt l-a legat de spătarul fotoliului, l-a venit ideea să se încolăceau în jurul lui şi să doarmă pe el. Aţi înţeles exact aşa cum trebuie, fără nicio greşeală. Vreau extrem de mult să scap de el.

— Atunci, spuse domnul Clodd, reaşezându-se, asta se poate face.

— Slavă Domnului! exclama pioasa doamna Postwhistle.

— Este exact aşa cum mi-am închipuit, continua domnul Clodd. Bătrânul care a dat în mintea copiilor este cumnatul lui Gladman. Are o mică rentă. Nu ştiu suma exactă, dar cred că este suficient pentru a i se plăti întreţinerea şi să-i rămână şi bătrânului Gladman, care îl administrează, un profit bunişor. Nu vor să-l trimită la azil. Nu pot spune că este sărac şi dacă l-ar trimite la un sanatoriu particular, acesta i-ar înghiţi, foarte probabil, întregul venit. Pe de altă parte, nu vor să-şi bată capul să-l îngrijească singuri. Am vorbit deschis cu bătrânul: l-am lăsat să vadă că am înţeles întreaga afacere şi, să lăsăm vorbăria, sunt dispus să preiau problema, în cazul în care dumneavoastră vreţi într-adevăr să terminaţi cu ea. În acest caz, Gladman doreşte să vă elibereze de povara contractului.

Doamna Postwhistle se îndreaptă spre dulap, pentru a-i aduce domnului Clodd o băutură. O alta bufnitură în duşumeaua de deasupra lor, sugerând o rapiditate excepţională, urmă exact în momentul când doamna Postwhistle, care ţinea paharul la nivelul ochilor, măsura băutura.

— Asta numesc eu deranj, spuse doamna Postwhistle, uitându-se la bucăţile sparte ale paharului.

— Mai aveţi de răbdat încă o noapte, o consolă domnu! Clodd. Îl voi lua în cursul zilei de mâine.

Între timp, dacă aş fi în locul dumneavoastră, aş pune o saltea sub prăjina aceea a lui, înainte de a merge la culcare. Aş vrea să-mi fie înmânat într-o stare rezonabilă.

— Oricum, va amortiza puţin sunetul, fu de acord doamna postwhistle.

— Pentru cumpătare, bău domnul Clodd şi se ridică să plece.

— Cred că v-aţi aranjat bine lucrurile, spuse doamna Postwhistle; şi nimeni nu vă poate învinovăţi pentru că aţi procedat astfel. Cerul să vă binecuvânteze, asta-i tot ce vă pot spune.

— O să ne înţelegem bine, prezise domnul Clodd. Îmi plac foarte mult animalele.

A doua zi, dimineaţa devreme, o birjă cu patru roţi trase la intrarea de la Rolls Court şi în ea luară loc Clodd şi Nebunul lui, aşa cum a ajuns mai târziu să fie numit, împreună cu toate bunurile Nebunului lui Clodd, inclusiv prăjina. Sub fereastra micii băcănii, apăru anunţul: „Cameră de închiriat pentru un bărbat singur”, care, câteva zile mai târziu, atrase atenţia unui flăcău cu înfăţişare ciudată, deşirat şi osos, al cărui limbaj doamna Postwhistle l-a înţeles cu multă greutate o bună bucată de timp. Acesta este motivul pentru care se întâlnesc în ziua de azi admiratorii şcolii de literatură Kail Yard[24], care cutreieră dezamăgiţi pe strada St. Dunstan-in-the-West, căutând Rolls Court, necăjiţi că nu mai există. Dar aceasta este povestea **Tânărului Wee** şi a începuturilor lui William Clodd, acum Sir William Clodd, Baronet, Membru al Parlamentului, proprietar a douăzeci şi cinci de ziare, reviste şi jurnale, pe care îl numeam pe vremea aceea „Billy cel demn de încredere”.

Nimeni nu poate spune despre Clodd că nu a meritat profitul pe care azilul său neautorizat de nebuni i l-ar fi adus. William Clodd era un om bun, când toleranţa faţă de sentiment nu-i stătea în calea afacerilor.

— Nu face nici un rău, afirmă domnul Clodd, discutând problema cu domnul Peter Hope, un ziarist din Piaţa Gough. Este un pic cam ţicnit, aşa cum am putea fi şi noi, dacă nu am avea nimic de făcut şi toată ziua am sta în casă. O joacă de copii, asta-i tot. Cel mai bun lucru, cred, este de a-l considera un joc, la care să luăm şi noi parte. Săptămâna trecută a vrut să fie leu. Mi-am dat seama că urma să fie neplăcut să-l aud cum urlă după carne crudă şi să-l văd cum dă târcoale în timpul nopţii prin casă după pradă. Ei bine, nu l-am cicălit… nu foloseşte la nimic. Am luat o puşcă şi l-am împuşcat. Acum e raţă şi încerc să-l menţin aşa; stă timp de o oră lângă baie, pe trei ouă de porţelan pe care i le-am cumpărat. Aş dori ca cei sănătoşi la minte să ne dea la fel de puţină bătaie de cap.

Vara veni din nou. Adesea îl întâlneai pe Clodd cu Nebunul său, un bătrânel cu înfăţişare blândă, cu aspect de cleric, braţ la braţ, mergând împreună grăbiţi pe străzile şi prin curţile de unde Clodd strângea chiriile. Afecţiunea evidentă pe care o aveau unul pentru altul era etalată într-un mod ciudat; Clodd, tânărul cu păr roşcat, îl trata pe tovarăşul său cărunt şi îmbătrânit cu o îngăduinţă paternă; celălalt, privea în sus, din când în când, la faţa lui Clodd, cu o expresie cuceritoare de afecţiune infantilă.

— Ne înţelegem foarte bine, explică Clodd, când într-o zi perechea îl întâlni pe Peter Hope la colţul străzii Newcastle[25]. Cu cât stă mai mult în aer liber, cu cât avem mai multe de făcut şi la ce să ne gândim, cu atât e mai bine pentru noi, nu-i aşa?

Bătrânelul cu înfăţişare blândă, agăţat de braţul lui Clodd, zâmbi şi încuviinţă.

— Între noi, fie vorba, adăugă domnul Clodd, coborându-şi vocea, nu suntem nici pe jumătate atât de nebuni cum crede lumea.

Peter Hope îşi continuă drumul în jos, pe Strand[26].

— Clodd este un om de treabă… da, un om de treabă, spuse Peter Hope, care, trăind mult timp singur, luase obiceiul de a-şi rosti gândurile cu voce tare, dar nu este el omul care să-şi piardă vremea. Chiar mă mir de el.

Odată cu venirea iernii, Nebunul lui Clodd se îmbolnăvi.

Clodd se duse grăbit în Chancery Lane.

— Ca să vă spun adevărul, se confesă domnul Gladman, n-am crezut niciodată că va trăi atât de mult.

— Trebuie să vă gândiţi la rentă, spuse Clodd, la care admiratorii sâi de azi – şi sunt mulţi, câci trebuie să fi ajuns milionar între timp – le face plăcere să se refere ca la „acel englez sincer şi deschis”. N-ar merita să încercaţi să-l scoateţi din ceaţa asta, să vedeţi dacă nu-i vă face bine?

Bătrânul Gladman părea dispus să ia în considerare problema, dar doamna Gladman, o femeie micuţă, veselă şi sprinţară, luase deja o hotărâre.

— S-a întâmplat ceea ce trebuia să se întâmple, spuse doamna Gladman. Are şaptezeci şi trei de ani. Ce rost are să riscăm banii? Fiţi mulţumiţi aşa cum e.

Nimeni n-ar putea spune – şi nici nu s-a spus vreodată – că domnul Clodd n-a făcut tot ce-a putut în împrejurările date. Probabil că, la urma urmelor, nimic nu l-ar fi putut salva. La sugestia lui Clodd, bătrânelul. se juca de-a alunarul şi era foarte liniştit. Dacă devenea agitat, ceea ce-i provoca tusea, Clodd, ca o pisică mare şi neagră, îl urmarea gata să se arunce asupra lui. Numai rămânând foarte liniştit şi pretinzând cu dibăcie că doarme, putea spera să scape de neîndurătorul Clodd.

Doctorul William Smith – născut Wilhelm Schmidt – ridică din umerii sâi masivi.

— Nu putem face nimic. Ceaţa asta a noastră este singurul lucru care lăsa pe unii străini să

triumfe asupra noastră. Ţineţi la el liniştit. Alunar… este o idee bună.

În seara aceea, William Clodd a urcat la etajul al doilea din Piaţa Gogh, 16, unde locuia prietenul său, Peter Hope, şi bâtu energic la uşă.

— Intră, spuse o voce hotărâtă, care nu era a lui Peter Hope.

Ambiţia domnului William Clodd era, şi fusese dintotdeauna, să devină proprietarul sau coproprietarul unui ziar. Astăzi, după cum am spus, are douăzeci şi cinci şi, după cum umbla zvonul, poartă negocieri pentru încă şapte. Dar, acum douăzeci de ani, „Clodd and Co., Limited" era în embrion. Iar Peter Hope, ziarist, nutrea de mulţi ani, într-un mod similar, ambiţia de a fi, înainte de a muri, proprietarul sau coproprietarul unui ziar. În ziua de azi, Peter Hope nu are nimic, probabil, cu excepţia recunoaşterii, dacă ne putem permite să spunem aşa, că oricând şi oriunde se menţionează numele său, se ivesc spontan gânduri bune, în timp ce cineva va spune, cu siguranţă:

— Dragul de Peter! Ce om de treabă a fost!

Asta ar putea fi în sufletul său un lucru de preţuit; cine ştie? Dar acum douăzeci de ani, orizontul lui Peter era limitat la Fleet Street.

Peter Hope avea patruzeci şi şapte de ani, după cum spunea, şi era un visător şi om de ştiinţa; William Clodd avea douăzeci şi trei; era descurcăreţ din naştere şi cu picioarele pe pământ. S-au întâlnit într-o zi, din întâmplare, într-un omnibuz, când Clodd i-a împrumutat lui Peter trei peni pentru a-şi plăti biletul, deoarece nu-şi luase la el portofelul. Ajungând să se cunoască, se plăceau şi se respectau reciproc. Visătorul se gândea cu uimire la spiritul practic şi perspicace al lui Clodd; tânărul şi inteligentul om de afaceri era topit de admiraţie pentru ceea ce i se părea a fi erudiţia extraordinară a bătrânului său prieten. Amândoi ajunseseră la concluzia că un jurnal

săptămână! care să-l aibâ editor pe Peter Hope şi director pe William Clodd era sortit să aibâ succes.

— Dacă am putea încropi împreună o mie de lire! ofta Peter.

— În clipa în care punem mâna pe bani, pornim ziarul. Ţineţi minte, am făcut o înţelegere, răspunse William Clodd.

Domnul William Clodd răsuci mânerul uşii şi intră. Cu mâna încă pe uşă se opri şi privi prin cameră. O vedea pentru prima dată. Până acum, întâlnirile sale cu Peter Hope fuseseră întâmplătoare, pe stradă sau la restaurant. Era curios să vadă sanctuarul unei atât de mari erudiţii.

Era o cameră mare, panelată cu stejar, cu trei ferestre înalte, care dădeau spre Piaţa Gough, fiecare având dedesubt un scaun tapisat. Cu treizeci şi cinci de ani în urmă, Peter Hope, pe atunci un tânăr dandy cu favoriţi tunşi scurt, care se terminau exact sub ureche, cu păr castaniu ondulat, care-i dădea feţei cu ten proaspăt o înfăţişare aproape de fată, îmbrăcat cu o haină albastră, o vestă înflorată, cravată neagră din mătase, prinsă cu două ace de aur legate cu lanţ, şi pantaloni gri strânşi cu o curea, ajutat şi încurajat de o doamnă fragilă, îmbrăcată în crinolină şi fustă cu volane, cu corsaj decoltat, cu bucle răsucite, pe care fiecare clătinare a capului le punea în mişcare, plăsmuite după canoanele sobre pe atunci la modă, părea nepotrivit în acest cadru solemn; o chitară atârna pe perete, împodobită cu o ridicolă fundă albastră, cam decolorată.

— Domnul William Clodd? întrebă o voce hotărâtă.

Clodd înaintă şi închise uşa.

— Aţi ghicit dintr-o dată, admise domnul Clodd.

— Vă cred, spuse vocea hotărâtă. Am primit biletul dumneavoastră azi după-amiază. Domnul Hope se va întoarce la ora opt. Vreţi să vă agăţaţi pălăria şi haina în hol? Veţi găsi o cutie cu ţigări de foi pe policioara de deasupra căminului. Mă

scuzaţi că sunt ocupată. Trebuie să termin asta, apoi voi sta de vorbă cu dumneavoastră.

Posesoarea vocii hotărâte continuă să scrie. Clodd, făcu cum i se ceruse şi se aşeză în fotoliul din faţa căminului şi fumă. De la persoana din spatele biroului, domnul Clodd putea vedea doar capul şi umerii. Avea păr negru, cârlionţat, tuns scurt. Singurul veşmânt vizibil mai jos de gulerul alb şi cravata roşie ar fi o jachetă de băiat, făcută, mai degrabă, pentru o fată, sau a unei fete, făcută pentru un băiat; dacă ţinem seama de geniul diplomaţiei engleze, părea a fi un compromis. Domnul Clodd remarcă genele lungi, coborâte peste ochii negri şi strălucitori.

— E fată, îşi spuse domnul Clodd, o fată destul de drăguţă.

Domnul Clodd, continuând să-şi coboare ochii, ajunse ia nas.

— Nu, îşi spuse domnul Clodd, este băiat; aş spune chiar un cerşetor din ala, obraznic.

Persoana de la birou mormăi satisfăcută, adună foile unui manuscris şi le aranjă; apoi odihnindu-şi coatele pe birou şi luându-şi capul în mâini, se uita la domnul Clodd.

— Nu vă grăbiţi, spuse domnul Clodd, iar când aţi terminat cu adevărat, spuneţi-mi ce credeţi despre mine.

— Iertaţi-mă, se scuză persoana de la birou. M-am obişnuit să mă uit în ochii oamenilor. Ştiu că este nepoliticos. Încerc să scap de obiceiul ăsta.

— Spuneţi-mi cum vă numiţi, sugeră domnul Clodd şi vă voi ierta.

— Tommy, fu răspunsul… vreau să spun Jane.

— Hotărâţi-vă, sugeră domnul Clodd. N-aş vrea să vă influenţez. Vreau doar să ştiu adevărul.

— Vedeţi, explică persoana de la birou, toată lumea îmi spune Tommy, deoarece acesta era odată numele meu. Dar acum este Jane.

— Înţeleg, spuse domnul Clodd. Şi eu pe care să-l folosesc?

Persoana de la birou reflectă.

— Ei bine, dacă din proiectul ăsta despre care aţi vorbit cu domnul Hope iese ceva, vom fi mult timp împreună şi atunci socotesc că o să mă numiţi Tommy, aşa cum fac cei mai mulţi oameni.

— Aţi auzit despre proiect? V-a spus domnul Hope?

— Desigur, replică Tommy. Sunt negrul domnului Hope.

Timp de o clipă, Clodd se gândi dacă nu cumva bătrânul sau prieten înfiinţase vreo instituţie proprie, rivală.

— Îl ajut în muncă, îi oferi Tommy explicaţia care să-i clarifice gândurile. În cercurile jurnalistice numim acest lucru muncă de negri.

— Înţeleg, spuse domnul Clodd. Şi ce crezi dumneata, Tommy, despre proiect? Cred că aş putea începe să te strig Tommy, deoarece, fie vorba între noi, cred că ideea va da roade.

Tommy îşi fixă ochii negri asupra lui. Părea că vede prin el.

— Iarăşi mă priveşti ţintă, Tommy, îi reaminti Clodd. Îţi va fi greu să scapi de acest obicei, după cum văd.

— Încercam să-mi fac o părere în privinţa dumitale. Totul depinde de omul de afaceri.

— Mă bucur că spui asta, răspunse Clodd, mulţumit de sine.

— Dacă sunteţi foarte deştept… N-aţi vrea să veniţi mai aproape de lampă? Nu vă pot vedea bine de acolo.

Clodd nu a putut înţelege niciodată de ce a făcut-o. N-a putut înţelege niciodată de ce, de la început până la sfârşit, a făcut întotdeauna ceea ce a dorit Tommy să facă. Singura sa consolare a fost aceea că şi alţi oameni păreau la fel de neajutoraţi. Se ridică şi, traversând camera lungă stătu în poziţie de drepţi în faţa biroului, în timp ce o nervozitate care îi era străină puse stăpânire pe el.

— Nu **arătaţi** prea deştept.

Clodd trăi o altă nouă senzaţie: aceea de a coborî în propriii sâi ochi.

— Şi totuşi se poate vedea că **sunteţi** deştept.

Mercurul înfumurării lui Clodd urcă până la un punct care ar fi putut deveni periculos pentru sănătatea cuiva mai puţin robust din punct de vedere fizic.

Clodd întinse mâna.

— O vom scoate la capăt, Tommy. Şeful se va ocupa de partea literară; tu şi cu mine o vom face să aibâ succes. Îmi placi.

Intrând în acel moment, Peter Hope surprinse o scânteie din lumina care strălucea în ochii lui William Clodd şi ai lui Tommy, pe care o mai chema Jane, în timp ce, strângându-şi mâinile, stăteau în picioare, având biroul aşezat între ei şi râdeau fără să ştie de ce. Şi anii se scuturară de pe bătrânul Peter, care din nou tânăr, începu să râdă şi el fără să ştie de ce. Sorbise din cupa plină cu vin a tinereţii.

— Totul s-a aranjat, şefule! strigă Clodd. Tommy şi cu mine am pus lucrurile la cale. Începem la Anul Nou.

— Ai banii?

— Mă bizui pe ei. Nu cred c-aş putea să-i pierd.

— Suficient?

— Aproape. Apucă-te de treabă.

— Am economisit şi eu ceva, începu Peter. Ar fi trebuit să fie mai mulţi, dar pur şi simplu nu sunt.

— Poate vom avea nevoie de ei, replică Clodd; poate nu. Dumneata vei furniza inteligenţa.

Cei trei rămaseră tăcuţi câteva clipe.

— Cred, Tommy, spuse Peter, cred că o sticlă veche de Madeira…

— Nu în această seară, spuse Clodd. Data viitoare.

— Să bem pentru succes, insistă Peter.

— În general, succesul unuia înseamnă nenorocirea altuia, răspunse Clodd. Desigur, n-ai ce face, dar nu vreau să mă gândesc în seara asta la

acest aspect. Trebuie să mă întorc la alunarul meu. Noapte bună.

Clodd le dădu mâna şi ieşi grăbit.

— M-am gândit mult la asta, medită Peter cu voce tare. Ce amestec ciudat e omul! Bun… nimeni nu ar fi putut fi mai bun cu bietul bătrân. Şi totuşi… în tot acest timp… Suntem un amestec ciudat, Tommy, spuse Peter Hope, un amestec ciudat, noi bărbaţii şi femeile. Peter era un filosof.

Bătrânul alunar cu favoriţi albi tuşi până ce adormi pe veci.

— Aş dori ca dumneavoastră şi doamna să veniţi la înmormântare, domnule Gladman, spuse domnul Clodd, în timp ce intra grăbit în biroul de copiat acte. Şi aduceţi-l pe Pincer. De astfel, îi voi scrie şi eu.

— Nu văd ce-am putea face, spuse şovăitor Gladman.

— Er bine, dumneavoastră trei sunteţi singurele sale rude. Se cade să fiţi prezenţi, insistă Clodd. În afară de asta, va trebui să se deschidă testamentul. Poate vreţi să-l auziţi.

Bătrânul şi uscăţivul copist de acte îşi deschise larg ochii apoşi.

— Testamentul! Ei, ce a avut el de lăsat moştenire? Nu avea nimic în afară de renta anuală.

— Faceţi-vă apariţia la înmormântare, îi spuse Clodd, şi veţi afla totul. Un funcţionar al firmei Bonner va fi acolo şi va aduce testamentul. Totul se va face *comme il faut*, aşa cum spun francezii.

— Ar fi trebuit să ştiu de treaba asta, începu domnul Gladman.

— Mă bucur să descopăr că vă interesează atât de mult bătrânul, spuse Clodd. Păcat că e mort şi nu vă poate mulţumi.

— Vă previn, strigă bătrânul Gladman, care aproape ţipa, că era un idiot neajutorat, incapabil de a-şi cunoaşte interesele! Dacă vreo influenţă incorectă a…

— Ne vedem vineri, i-o tăie Clodd, care avea treabă.

Ceremonia de vineri nu a fost o întâlnire cordială. Doamna Gladman vorbea din când în când cu domnul Gladman, şuierând strident, iar acesta răspundea mormăind. Amândoi îşi folosiră restul timpului aruncând priviri încruntate către domnul Clodd. Domnul Pincer, un domn robust şi mătăhălos, legat de Camera Comunelor, păstra o rezervă ministerială. Când totul se sfârşi, reprezentantul pompelor funebre arătă cât se poate de nemulţumit. Critică ceremonia, spunând despre ea că a fost cea mai plictisitoare înmormântare pe care o văzuse vreodată; un timp chiar se gândise în mod serios să-şi schimbe meseria.

Funcţionarul avocatului aştepta grupul care se întorcea din Kensal Green. Din nou, Clodd îşi oferi ospitalitatea. De data aceasta, domnul Pincer îşi permise un pahar de whisky slab, cu apă, şi-l sorbi cu aerul că o face fără prejudecăţi. Funcţionarul bău unul ceva mai tare. Doamna Gladman, făcând orice consultaţie inutilă, refuză cu glas ascuţit în numele ei şi al tovarăşului ei. Clodd, explicând că întotdeauna, a respectat procedura legală, îşi pregăti şi el unul şi-l bău „Pentru următoarea noastră întâlnire fericită” apoi funcţionarul citi testamentul.

Era un testament scurt şi simplu, datat în luna august. Ieşea la iveală că bătrânul domn, fără ca rudele sale să ştie asta, murise ca proprietar al unor acţiuni la o mină de argint, care fusese într-o stare disperată, dar care acum era prosperă.

Considerându-le la valoarea prezentă, puteau produce o sumă ce depăşea cu mult două mii de lire. Bătrânul lăsase prin testament cinci sute de lire cumnatului său, domnul Gladman, cinci sute de lire celeilalte rude în viaţă, vărul său primar, domnul Pincer, iar restul prietenului său, William Clodd, ca răsplată pentru multe fapte bune pe care acest domn le făcuse pentru el.

Domnul Gladman se ridică, mai mult amuzat decât furios.

— Şi credeţi că veţi băga în buzunar acea mie sau o mie două sute de lire? Chiar credeţi asta? îl întrebă el pe domnul Clodd, care, cu picioarele întinse în faţa lui, stătea cu mâinile bogate adânc în buzunarele pantalonilor.

— Cam aşa ceva, admise domnul Clodd.

Domnul Gladman râse, dar fără a înviora prea mult atmosfera.

— Pe cuvânt de onoare, Clodd, mă amuzi… chiar mă amuzi cu adevărat, repetă domnul Gladman.

— Întotdeauna aţi avut simţul umorului, comentă domnul Clodd.

— Ticălosule! Ticălos de cea mai joasă speţă! ţipa domnul Gladman, schimbând brusc tonul. Crezi că legea îţi va permite să înşeli oamenii cinstiţi? Crezi că vom aştepta liniştiţi ca tu să ne jefuieşti? Acest testament… Domnul Gladman arata în mod dramatic spre masă cu degetul arătător uscăţiv.

— Vreţi să-l contestaţi? întrebă domnul Clodd.

Pentru o clipă, domnul Gladman râmase uluit de calmul interlocutorului, dar îşi redobândi repede vocea.

— Să-l contest! strigă el. Negaţi că l-aţi influenţat… că i-aţi dictat cuvânt cu cuvânt… că l-aţi făcut pe bietul bătrân idiot să-l semneze, el fiind cu totul incapabil să înţeleagă măcar…

— Nu mai vorbiţi atât de mult, îl întrerupse domnul Clodd. Nu aveţi o voce frumoasă. Ceea ce v-am întrebat a fost dacă intenţionaţi să-l contestaţi.

— Sunteţi atât de amabil să ne scuzaţi, interveni doamna Gladman, adresându-se domnului Clodd cu un aer de extremă politeţe. Dacă plecăm acum, am avea tocmai timpul necesar să-l prindem pe avocatul nostru înainte de a pleca de la birou.

Domnul Gladman îşi luă pălăria de sub scaun.

— O clipă, sugeră domnul Clodd. Într-adevăr l-am influenţat să facă acest testament. Dar dacă nu vă place, renunţăm la el.

— Desigur, începu domnul Gladman, cu o voce mai domolită.

— Luaţi loc, sugeră domnul Clodd. Să mai vedem unul.

Domnul Clodd se întoarse spre funcţionar:

— Dacă vreţi, domnule Wright, daţi-mi-l pe cel anterior, cel datat 10 iunie.

Era un document la fel de scurt şi de simplu, care lăsa moştenire trei sute de lire domnului William Clodd, ca recunoaştere a bunătăţii sale, restul revenind Societăţii Zoologice Regale din Londra, deoarece decedatul iubise foarte mult animalele şi se interesase întotdeauna de ele.

Rudele, „care nu mi-au arătat niciodată nici cea mai mică afecţiune nu s-au sinchisit deloc de mine şi care au primit deja sume considerabile provenite din venitul meu”, erau excluse nominal.

— Aş menţiona, observă domnul Clodd, cum nimeni altcineva nu dorea să întrerupă tăcerea, că, sugerându-i bietului meu prieten Societatea Zoologică Regală ca beneficiarul cel mai potrivit pentru mărinimia sa, am avut în minte un caz foarte asemănător care a avut loc cu cinci ani în urmă. O moştenire lăsată lor a fost contestată, pe motiv că testatorul nu era sănătos la minte. Au trebuit să aducă acest caz în faţa Camerei Lorzilor înainte de a-l câştiga.

— Oricum, remarcă domnul Gladman, lingându-şi buzele uscate, nu veţi primi nimic, domnule Clodd: nici cel puţin cele trei sute de lire, oricât de deştept vă credeţi. Banii cumnatului meu vor fi câştigat de avocaţi.

Atunci se ridică domnul Pincer, care vorbi rar şi clar.

— Dacă trebuie să avem un nebun în familie, ceea ce nu înţeleg de ce ar fi necesar, mi se pare că acela eşti tu, Nathaniel Gladman.

Domnul Gladman râmase uitându-se ţinta la el, cu gura deschisă. Domnul Pincer continuă, impunător.

— În ceea ce-l priveşte pe bietul meu văr, Joe, îşi avea excentricităţile sale, dar atât. Eu unul sunt gata să jur că era sănătos la minte în August şi în stare să dispună de propriul sau testament. Se pare că celălalt testament, datat în iunie, este doar hârtie bună de aruncat la coş.

După ce şi-a exprimat gândurile, domnul Pincer se aşează din nou. Domnul Gladman dădea semne de revenire a graiului.

— O! Ce rost are să ne certăm? ciripi vesel doamna Gladman. Sunt cinci sute de lire la care nu ne-am aşteptat. Să trăim şi să-i lăsăm şi pe alţii să trăiască, aşa am spus întotdeauna.

— Este o înşelătorie, spuse domnul Gladman, care mai era încă congestionat la faţă, în timp ce urechile îi rămăseseră albe.

— Şi ar fi bine să-ţi răcoreşti cu ceva faţa, sugeră soţia sa.

Doamna şi domnul Gladman, întăriţi de cele cinci sute de lire, se duseră acasă cu birja. Domnul Pincer rămase şi trase un chef cu domnul Clodd şi funcţionarul firmei Bonner, pe cheltuiala lui Clodd.

Banii care i-au rămas s-au ridicat la suma de o mie o sută şaizeci şi nouă de lire şi câţiva şilingi. Capitalul noii companii… „înfiinţată cu scopul de a reprezenta interesele editorilor şi distribuitorilor ziarului, tipografilor, agenţilor de publicitate şi a oricăror alţi comercianţi sau o întreprinderilor afiliate lor”, era de o mie de lire în acţiuni de o liră, plătit în întregime. Din acestea, domnul William Clodd a fost înregistrat ca proprietar a patru sute şaizeci şi trei de lire; Peter Hope, M. A. [27], din Piaţa Gough Nr. 16, de asemenea cu patru sute şaizeci şi trei; domnişoara Jane Hope, fiica adoptivă a numitului Peter Hope (numele ei adevărat nu l-a cunoscut niciodată nimeni, nici

chiar ea însăşi) şi numită în general Tommy, cu trei; şi-a plătit partea ei după o luptă decisivă cu William Clod; doamna Postwhistle, din Rolls Court, cu zece lire, fiind prezentată de fondator; domnul Pincer, de la Camera Comunelor, de asemenea cu zece lire din care mai datorează încă patru; dr. Smith (născut Schmidt) cu cincizeci; James Douglas Alexandrer Calder Metear, altfel numit, „Micuţul”, locuind la acea dată la doamna Postwhistle, în camera din faţă de la primul etaj, cu o liră, care i s-a cuvenit pentru poezia *Cântecul peniţei*, publicată în primul număr.

Alegerea unui titlu pentru ziar a necesitat multă gândire. Ajunşi la disperare, l-au numit „Umorul sănătos”.

A TREIA POVESTE
Grindley Junior ajunge editor

Puţine sunt străzile din cartierul Central de Vest[28] care s-au schimbat mai puţin în ultima jumătate de secol decât Nevilts Court, care duce din Great New Street în Fetter Lane. Partea ei de nord este alcătuită din acelaşi şir pitoresc de mici magazine scunde care se aflau aici, poate făcând afaceri ceva mai bune, pe vremea când era rege Georghe IV[29]; partea de sud avea aceleaşi trei case importante, fiecare aşezată în spatele unei fâşii de gradină, cu aspect plăcut prin contrast cu înfăţişarea oribilă a împrejurimilor. Acestea au fost construite cu mult timp în urma, unii spun chiar înainte de moartea reginei Anne[30],

Din una din casele cele mai mari, trecând printr-o gradină pe atunci bine îngrijită, a ieşit într-o dimineaţă însorită de duminică, cam cu cincizeci de ani înainte de începutul acestei povestiri, un anume Solomon Appleyard, împingând un landou. La zidul de cărămidă cu un grilaj de lemn pe deasupra, care separa grădina de curte, Solomon s-a oprit, auzind în spate vocea doamnei Appleyard, care vorbea din pragul uşii.

— Daca nu te mai văd până la cină, voi încerca să mă descurc fără tine, să ştii. Nu te gândi numai la pipă, uitând de copil. Să ai grijă cum traversezi.

Doamna Appleyard se retrase în întuneric. Solomon, conducând cu grijă landoul, ieşi din Nevill's Court fără vreun accident. Străzile liniştite îl conduseră pe Solomon spre vest. Un loc liber la umbră, într-un punct ce dădea spre Long Water în Kensington Gardens[31], îl invită la odihnă.

— Un ziar? îi sugeră lui Solomon un băieţaş. „Sunday Times" „'Server? "[32]

— Băiete, spuse domnul Appleyard, vorbind rar, când stai închis ca într-o închisoare timp de optsprezece ore pe zi între ziare şi asta timp de şase zile pe săptămână, te poţi descurca o dimineaţă şi fără ele. Ia-le de aici. Vreau să le uit până şi mirosul.

Solomon, după ce se asigură că persoana din landou mai respira încă, îşi încrucişă picioarele şi îşi aprinse pipa.

— Hezekia!

Exclamaţia i-a fost smulsă lui Solomon Appleyard odată cu apropierea unui bărbat scund şi solid, îmbrăcat într-un costum din postav negru care-i venea cât se poate de prost.

— Ei, Sol, băiete!

— Mi s-a părut că eşti tu, spuse Solomon. Şi apoi mi-am spus: „Nu, cu siguranţa, nu poate fi Hezekia; el trebuie să fie la ora asta la biserică”.

— Fugi de aici, spuse Hezekia, adresându-se unui tânăr de vreo patru ani pe care-l ducea de mâna. Dar nu vreau să te scap din ochi. Fă orice numai nu-ţi strica hainele alea noi de pe tine, că altfel ai să-ţi doreşti să nu le fi îmbrăcat vreodată… Adevărul e că dimineaţă asta m-a tentat, continuă Hezekia, când singurul său fiu şi moştenitor era la o distanţă de la care nu mai putea auzi. Nu ies de multe ori să iau un pic de aer proaspăt.

— Treburile îţi merg bine?

— Afacerile, replică Hezekia, prosperă în salturi, dar desigur, toate astea înseamnă o muncă grea pentru mine. De la şase dimineaţa, până la douăsprezece noaptea.

— În afară de nenorocire, nu există nimic care se obţine pe gratis, pe nimic, răspunse Solomon, ce era cam pesimist.

— Ca să te menţii la înălţime nu e prea uşor, continuă Hezekia, şi când te gândeşti că altora nu le arde decât de distracţii. Dacă vorbeşti despre

religie… ei bine, râd de tine! Unde o să ajungem, nu ştiu. Cum merge tiparniţa?

— Tiparniţa, răspunse celălalt, scoţându-şi pipa şi vorbind cam trist, tiparniţa asta pare a fi un lucru important. Capitalul, desigur, e ceea ce mă încurcă… sau, mai degrabă, lipsa lui. Dar Janet e econoamă… nu cheltuieşte mult.

— Ei, în ceea ce o priveşte pe Ann, replică Hezekia, este exact invers: plăcere, veselie, o zi petrecută la Rosherville sau la Crystal Palace[33]… orice doar să cheltuiască banii.

— A, da, întotdeauna s-a dat în vânt după un pic de distracţie, îşi aminti Solomon.

— Distracţie! răspunse Hezekia. Şi mie îmi place un pic de distracţie. Dar nu dacă trebuie să plăteşti. Unde vezi distracţie în treaba asta?

— Mă întreb, uneori, spuse Solomon, privind drept în faţa lui, pentru ce o facem?

— Ce să facem?

— De ce muncim ca sclavii, lipsindu-ne de toate bucuriile. Ce rost are? Ce…?

O voce din landoul de lângă el întrerupse firul discursului lui Solomon Appleyard. Singurul fiu în viaţă al lui Hezekia, Grindley, căutând distracţie şi negăsind nimic, se furişase înapoi neobservat. Un landou! Un lucru din care, îi spunea experienţa, se putea obţine, categoric, un amuzament, într-o formă sau alta. Te străduieşti puţin şi încerci să vezi ce şanse ai. Fie că urlă, în care caz trebuie să fugi pentru a-ţi salva pielea, urmărit… şi, din nefericire, ajuns de nouă ori din zece, de un vârtej provocat de răzbunare, fie că gângureşte; în care caz, cerul îţi zâmbeşte şi te încununezi cu o aureola. În ambele cazuri, scapi de plictisul de moarte, care este rezultatul virtuţii permanente. Domnişorul Grindley, căruia steaua sa îi arătase o pană de păun ce zăcea pe jos, râmase cu un ochi la părintele său neatent, în timp ce înlătură învelitorile complicate care o izolau de lume pe domnişoara Helvetia Appleyard şi, anticipând cu

un sfert de secol distracţia de căpătâi a tineretului britanic, se puse pe treaba, gâdilând nasul acelei domnişoare. Domnişoara Helvetia Appleyard, trezită din somn, făcu exact ceea ce te poţi aştepta să facă tânăra britanică din ziua de azi atunci când este gâdilată în împrejurări asemănătoare: mai întâi studie rapid şi complet obiectivul masculin din spatele penei. Dacă el nu i-ar fi plăcut, putem să fim siguri de asta, ar fi anticipat comportarea dintr-o situaţie similară a urmaşelor sale de astăzi, adică şi-ar fi exprimat resentimentul în termeni cât se poate de fermi. Domnişorul Nathaniel Grindley dovedindu-se, însă, pe gustul ei, comportarea care ar fi putut fi considerată a fi drept impertinenţă, a fost acceptată ca o formă adecvată de prezentare. Domnişoara Appleyard zâmbi cu graţie; mai mult chiar, dădu de înţeles că ar dori ca el să continue.

— E singurul tău copil? întrebă patern Grindley.

— Da, e singurică, replică Solomon, vorbind pe un ton mai puţin pesimist.

Cu ajutorul lui Grindley junior, domnişoara Appleyard se suci până ajunse în poziţie şezândă. Grindley junior îşi continuă atenţiile, domnişoara indicând, prin semne, diferitele puncte în care era cel mai sensibilă.

— Frumoasă pereche fac împreună, ce zici? sugeră Hezekia în şoaptă către prietenul său.

— Până acum n-am văzut-o niciodată să simpatizeze atât de mult pe cineva, răspunse, tot în şoaptă, Solomon.

Ceasul unei biserici din apropiere bătu douăsprezece. Solomon Appleyard scutură cenuşa din pipă şi se ridică.

— Nu vad ce motiv am avea să nu ne vedem mai des decât am făcut-o până acum, sugeră Grindley senior, în timp ce-şi dodeau mâna.

— Treci pe la noi într-o duminică după-amiază, sugeră Solomon. Adu-l şi pe cel mic cu tine.

Solomon Appleyard şi Wezekia Grindley văzuseră lumina zilei la o diferenţa de câteva luni

unul de altul, cam cu treizeci şi cinci de ani în urmă, doar la o distanţa de câteva sute de iarzi unul de altul: Solomon la librăria şi tipografia tatălui său, în partea de est a High Street[34]-ului dintr-un orăşel din Yorkshire, iar Hezekia, la băcănia tatălui său de pe partea opusă a străzii, spre vest. Ambii se căsătoriseră cu fiice de fermier. Înclinaţia naturală a lui Solomon către veselie fusese corectata de Soartă, care îi îndrepta afecţiunea către o parteneră plina de perspicacitate specifică celor din Yorkshire, iar perspicacitatea se asociază cu alte calităţi, care conduc mai degrabă spre succes decât spre fericire. Hezekia, dacă împrejurările ar fi fost aceleaşi, ar fi putut fi rivalul prietenului său la mâna econoamă şi capabilă a lui Janet, dacă surâzătoarea şi blânda Annie Glossop nu s-ar fi îndrăgostit de el – s-ar fi putut spune, mânată de Providenţă spre fericirea ei morală. Între virtuţile lui Janet şi cele trei sute de lire în monede de aur ale lui Anne, Hezekia nu a ezitat nici o singură clipă. Lirele de aur erau argumente solide, pe când virtuţile unei soţii puteau fi insuflate de către un soţ serios şi cu voinţă. În orice caz, veselia trebuia neapărat suprimată. Cei doi bărbaţi, Hezekia îndemnat de propria-i ambiţie, Solomon de cea a soţiei sale, au sosit la Londra la o diferenţă de un an unul de altul; Hezekia pentru a deschide o băcănie în Kensington, unde cei care ar fi trebuit să ştie, l-au asigurat că era o zonă fără nicio perspectivă. Dar Hezekia avea instinctul celui care ştie să facă bani. Solomon, după ce a privit în jurul său, s-a fixat la casa spaţioasă şi trainică din Nevilts Court, considerând-o promiţătoare pentru fundarea unei tipografii.

Asta se întâmplă cu zece ani în urmă. Cei doi prieteni, dispreţuind plăcerile şi muncind din greu, s-au văzut doar arareori. Vesela Annie i-a născut partenerului ei sever doi copii care au murit. Nathaniel George, cu norocul care se presupune că ar aparţine, celui de al treilea, a supravieţuit şi,

moştenind din fericire temperamentul mamei, adusese lumina soarelui în camerele întunecoase de deasupra magazinului din High Street Kensington[35]. Doamna Grindley, pierzându-şi forţa şi devenind morocănoasă, s-a retras de ia munca sa din prăvălie.

Îngerul păzitor al doamnei Appleyard, prudent asemeni protejatei sale, a aşteptat până ce afacerile lui Solomon au fost bine statornicite şi apoi a trimis barza în Nevilts Court, pentru a aduce o fetiţă. Mai târziu a trimis un băiat care, neplăcându-i aerul închis din St. Dunstan, s-a întors de unde a venit, ieşind astfel din această povestire ca şi din toate celelalte. Şi astfel au rămas să continue legenda familiei Grindley şi cea a familiei Appleyard doar Nathaniel George, acum în vârstâ de cinci ani, şi Janet Helvetia, încă debutantă, care însă lua viaţa în serios.

Nu există dovezi şi argumente. Oamenii cu mintea îngustă, tipografi, vânzători la licitaţie şi alţii de acest fel, ar fi insistat că grădina dintre vechea casă în stil georgian[36] şi Nevill's Court era doar a fâşie de teren de 118 picioare pe 92[37], cu un salcâm galben, şase tufe de dafin şi un cedru pitic. Pentru Nathaniel George şi Janet Helvetia era ţara lui Thule[38], „Ale cărei hotare foarte îndepărtate nu fuseseră atinse de niciun om". În după-amiezile de duminică ploioase, se jucau în camera mare a tiparniţelor, unde căpcăuni tăcuţi, ce stăteau nemişcaţi, îşi întindeau braţele de fier ca să-i prindă, în timp ce alergau. Apoi, exact când Nothaniel George împlinea opt ani, şi Janet Helvetia patru şi jumătate, Hezekia a lansat renumitul „Sos Grindley". Acesta a adus savoarea cotletelor şi antricoatelor, a transformat friptura rece din carne de oaie într-un deliciu şi făcu să să se umfle şi mai mult capul lui Hezekia Grindley, care era destul de mare şi înainte, uscându-i, în acelaşi timp, şi mai tare, mica sa inimă împietrită.

Familia Grindley şi Appleyard nu se mai vizitau. Aşa cum un tip inteligent ar fi trebuit să vadă singur, după cum considera Hezekia, soţul schimbase toate lucrurile. Perspectiva unei căsătorii între copiii lor, dacă lucrurile ar fi rămas la fel, ar fi putut fi o idee bună, dar fiul marelui Grindley, al cărui nume, scris cu litere de trei picioare, înfrunta lumea din toate pensiunile, trebuia să se uite mai sus decât la fata unui tipograf. Solomon, un adept neaşteptat şi vehement al principiilor feudalismului medieval, ar fi preferat să-şi vadă fiica, nepoata autorului „Istoriei Kettlewellului" şi al altor opere, mai degrabă moartă şi îngropată, decât căsătorită cu fiul unui băcan, deşi acesta ar putea moşteni o avere făcută pe seama otrăvirii publicului cu un amestec de muştar şi bere acră.

Au trecut mulţi ani până ce Nathaniel George şi Janet Helvetia s-au întâlnit din nou şi, când s-au întâlnit, se uitaseră deja unul pe altul.

Hezekia S. Grindley, un domn scurt, solid şi impunător, stătea sub un palmier în salonul său mobilat splendid dintr-o casă mare din Notting Hill[39]. Doamna Grindley, o femeie slabă şi ofilită, spre disperarea croitoreselor ei, stătea atât de aproape de foc pe cât îi permitea ornamentaţia masivă şi impunătoare din aramă şi tremura de frig. Grindley junior, un tânăr bine legat, cu păr blond şi ochi pe care sexul opus îi găsea atractivi, stătea cu mâinile în buzunare, părând nemulţumit, sprijinit de o statuie a Dianei, îmbrăcată cu scrupulozitate.

— Eu câştig bani: îi câştig uşor şi repede. Tot ce ai tu de făcut este să-i cheltuieşti, îi explica Grindley senior fiului şi moştenitorului său.

— O să fac asta foarte bine, tată.

— Nu sunt chiar sigur, a fost părerea tatălui său. Trebuie să te dovedeşti capabil să-i cheltuieşti. Să nu crezi că voi fi mulţumit să văd că m-am spetit

muncind toţi aceşti ani, doar ca să-i asigur unui tânăr idiot, lipsit cu totul de minte, mijloacele necesare pentru mici plăceri. Îmi las banii doar unei persoane demne de mine. Înţelegi, domnule? Unuia demn de mine!

Doamna Grindley începu o propoziţie; domnul Grindley îşi întoarse numai ochii mici spre ea. Propoziţia rămase neterminată.

— Parcă voiai să spui ceva, îi aminti soţul.

Doamna Grindley răspunse că nu dorea să spună nimic,

— Dacă este ceva care merită să auzim, dacă este ceva care ar ajuta discuţia noastră, să auzim. Domnul Grindley aşteptă. Dacă nu, dacă tu însăţi nu consideri că merită să termini propoziţia, de ce ai început-o?

Domnul Grindley reveni la fiul şi moştenitorul său.

— N-ai prea făcut mare lucru la şcoală; de fapt, activitatea ta de la şcoală m-a dezamăgit.

— Ştiu că nu sunt inteligent, se scuză Grindley junior.

— De ce, de ce nu eşti inteligent?

Fiul şi moştenitorul firmei fu incapabil să ofere o explicaţie.

— Eşti fiul meu. De ce nu eşti inteligent? Pur şi simplu din cauza lenei, domnule!

— Voi încerca să mă prezint mai bine la Oxford, domnule… pe cuvânt de onoare.

— Ar fi bine, îl sfătui tatăl său; deoarece, te previn, întregul tău viitor depinde de asta. Mă cunoşti. Trebuie să-mi faci cinste, să fii demn de numele Grindley, sau, de nu, numele, băiete, este tot ce vei avea.

Bătrânul Grindley vorbea serios şi fiul său ştia că vorbeşte serios. Vechile principii puritane şi instinctele erau puternice la bătrânul domn; probabil că alcătuiau ceea ce era mai solid în el. Avea oroare faţă de trândăvie, iar subjugarea faţă

de altă plăcere decât aceea de a face bani era un păcat cumplit în ochii săi.

Grindley junior intenţiona cât se poate de serios să facă treaba bună la Oxford şi poate ar fi reuşit. Acuzându-se de lipsa de inteligenţă, îşi făcea o nedreptate. Avea minte, energie şi caracter. Virtuţile ne pot deveni piedici, la fel ca şi viciile. Tânărul Grindley avea o virtute minunată, care necesită, mai mult ca toate celelalte, un control atent: era chiar amabilitatea întruchipată. În faţa farmecului şi blândeţei, snobismul caracteristic Oxfordului cedă. Sosul, în ciuda reclamei pe care şi-o făcea, a fost dat uitării; murăturile au fost trecute cu vederea.

Pentru a scăpa de rezultatul firesc al popularităţii sale, ar fi fost nevoie de o voinţă mai puternică decât aceea pe care o avea tânărul Grindley. Pentru un timp, adevărata stare de lucruri a fost ascunsă faţă de Grindley senior. „Să o laşi mai moale" în timpul unui semestru, cu hotărârea firească de a „toci" în următorul, este întotdeauna o treabă uşoară, căci greutatea începe doar odată cu noul trimestru. Cu puţin noroc, tânărul Grindley ar fi putut restabili echilibrul şi ar fi putut ascunde urmele nechibzuinţei sale, cu siguranţă, dacă nu ar M avut loc un accident nefericit.

Întorcându-se la colegiu la ora două dimineaţa, într-o stare de foarte bună dispoziţie, tânărului Grindley îi trecu prin cap că ar putea evita toate neplăcerile, dacă ar tăia cu un inel cu diamant un ochi de geam şi ar intra pe fereastră în apartamentul său, care se afla la parter. Faptul că, din greşeală, s-a întâmplat să nimerească dormitorul Rectorului colegiului, a fost un ghinion care ar fi putut da peste capul oricărui tânăr care a început seara cu şampanie şi a sfârşit-o cu whisky.

Cum tânărul Grindley fusese avertizat deja de două ori înainte, acum a fost exmatriculat. Şi,

atunci, desigur, întreaga istorie a celor trei ani, irosiţi a ieşit la iveală.

Bătrânul Grindley, aşezat în scaunul de la birou, după ce a vorbit timp de o jumătate de oră la limita de sus a vocii, se hotărî să vorbească mai încet şi mai rar, pe de o parte din necesităţi de ordin fizic, pe de alta datorită instinctului său dramatic temperat.

— Îţi voi mai da o şansă, băiete, dar numai una. Am încercat să te fac un gentleman, dar probabil că asta a fost greşeala mea. Acum voi încerca să te fac băcan.

— Ce?

— Băcan, domnule… băcan: un om care stă în spatele tejghelei purtând un şorţ alb şi cămaşă; unul care vinde ceai şi zahăr şi coajă de fructe zaharisite şi alte mărfuri asemănătoare cumpărătorilor: bătrâne şi fetiţe; unul care se scoală la şase dimineaţa, scoate obloanele şi mătură magazinul sau spală vitrinele; unul care are o jumătate de oră pentru masa alcătuita dintr-o conserva de carne de vacă sărată şi pâine unul care trage jos obloanele la ora zece seara, face curat în magazin, îşi ia cina şi merge la culcare, având sentimentul că nu şi-a irosit ziua. Am vrut să te cruţ. Am greşit. Vei trece prin ciur şi prin sită, aşa cum am trecut şi eu. Dacă, la capătul celor doi ani, îţi vei fi folosit bine timpul, vei fi învăţat ceva, în orice caz, vei fi învăţat să fii om, poţi veni la mine să-mi mulţumeşti.

— Mi-e teamă, domnule, sugeră Grindley junior, a cărui faţă frumoasă se făcuse foarte albă în ultimele minute, că nu voi fi un băcan foarte bun. Vedeţi, domnule, nu am niciun fel de experienţă.

— Mă bucur că ai bun simţ, răspunse sec tatăl său. Ai perfectă dreptate. Chiar şi meseria de băcan necesită învăţătură. O să mă coste ceva bani, dar vor fi ultimii care-i voi cheltui cu tine. Pentru primul an va trebui să intri ucenic şi îţi voi da ceva

ca să poţi trăi. Vei avea mai mult decât am avut eu la vârsta ta… să zicem o liră pe săptămână. După aceea, am pretenţia să te întreţii singur.

Grindley senior se ridică.

— Nu e nevoie să-mi dai un răspuns până diseară. Eşti major. N-am autoritate asupra ta, dacă nu eşti de acord. Poţi să faci cum îţi sugerez, sau nu, după cum vrei.

Tânărul Grindley, care moştenise mult din tăria de caracter a tatălui său, se simţea foarte dispus să-şi urmeze propria cale, dar, împiedicat de temperamentul blând pe care-l moştenise de la mama sa, nu a putut rezista argumentului lacrimilor acestei doamne, aşa că acceptă în acea seară oferta bătrânului Grindley, cerând doar favoarea ca locul în care va fi pus la încercare să fie într-un cartier mai îndepărtat, unde ar exista doar o mică probabilitate de a se întâlni cu vechii sâi prieteni.

— M-am gândit la toate astea, răspunse tatăl său. Scopul meu nu este să te umilesc mai mult decât este necesar pentru binele tău. Magazinul pe care l-am ales deja, presupunând că vei accepta, este atât de liniştit şi de lăturalnic după cum ţi-ai fi putut dori. Este la o bifurcaţie a lui Fetter Lane[40], unde vei vedea aproape numai tipografi şi paznici. Vei locui la o doamnă, doamna Postwhistle, care pare o persoană cu scaun la cap. Îţi va da casă şi masă şi în fiecare săptămână vei primi un mandat poştal cu suma de şase şilingi, din care îţi vei putea cumpăra haine. Poţi să-ţi iei suficientă îmbrăcăminte să-ţi ajungă pentru primele şase luni, dar nu mai multă. La sfârşitul anului, poţi să-ţi schimbi locul, dacă vrei, şi să mergi la un alt magazin, sau să te înţelegi cu doamna Postwhistle aşa cum doreşti. Dacă totul este în regulă, poţi pleca acolo mâine. Oricum, mâine pleci din această casă.

Doamna Postwhistle era o femeie mare şi blajina, cu un temperament filosofic. Până atunci

mica băcănie din Fetter Lene, Rolls Court fusese condusă uşor, fără vreun ajutor, dar cartierul se schimba rapid. Alte băcănii dispăreau unele după altele, făcând loc unor clădiri uriaşe, în care sute de tiparniţe din fier răspândeau pe întregul pământ cântecul Condeiului Atotputernic, cântând zi şi noapte.

La anumite ore, micuţul magazin, putea cu greu să cuprindă mulţimea cumpărătorilor. Doamna Postwhistle, dintr-o spiţă care nu se lăsa uşor dislocată, s-a hotărât, după o matură gândire şi depăşind o repulsie înnăscută. pentru schimbare, să caute un ajutor.

Tânărul Grindley, aterizând în Fetter Lane dintr-o trăsură cu patru roţi, străbătu curtea, urmat de un nenorocit cu genunchii slabi, care se clătina sub greutatea unui geamantanaş. În pragul micului magazin, tânărul Grindley s-a oprit şi şi-a ridicat pălăria.

— Doamna Postwhistle?

Doamna, aflată pe scaunul din spatele tejghelei, s-a ridicat încet.

— Sunt domnul Nathaniel Grindley, noul vânzător.

Nenorocitul cu genunchi slabi lăsă să cadă geamantanul pe duşumea, cu un zgomot înăbuşit. Doamna Postwhistle îl măsură pe noul vânzător din cap până-n picioare.

— O! spuse doamna Postwhistle. Ei bine, nu aş fi crezut că sunteţi dumneavoastră, nici dacă aş fi fost pusă să vă caut într-o mulţime de oameni. Dar, dacă mi-o spuneţi dumneavoastră, presupun că sunteţi. Intraţi.

Nenorocitul cu genunchi slabi plecă, după ce primi, spre uimirea sa, un şiling.

Grindley senior făcuse o alegere înţeleaptă. Teoria doamnei Postwhistle era că, deşi foarte puţini oameni din lumea asta îşi înţeleg propriile interese, ei şi le înţeleg mai bine decât le-ar putea înţelege oricine altcineva în locul lor. Dacă tinerii

gentlemani, frumoşi şi bine educaţi, care aruncau şilingi unor nenorociţi, simţeau că doresc să devină vânzători de băcănie isteţi şi capabili, asta era treaba lor. Îndatorirea ei era să-i înveţe ce aveau de făcut şi, pentru propriul ei interes, să aibă grijă să-şi facă treaba.

A trecut o lună. Doamna Postwhistle a descoperit că vânzătorul ei era muncitor, îndatoritor, cam stângaci, dar cu un zâmbet şi un hohot de râs care transforma greşelile pentru care un altul ar fi fost serios dojenit, în variaţii binevenite în monotonia unei zile.

— Dacă aţi fi tipul de femeie care vrea să facă avere, a spus un anume William Clodd, un vechi prieten al doamnei Postwhistle, atunci când tânărul Grindley a coborât în pivniţă să macine cafea, v-aş spune ce trebuie să faceţi: să deschideţi un magazin de patiserie, undeva în apropierea unei şcoli de fete şi să-l puneţi pe acest vânzător în vitrină. Aţi face o afacere formidabilă.

— Îl înconjoară un mister, spuse doamna Postwhistle.

— Ştiţi despre ce este vorba?

— Dacă aş şti, nu aş mai vorbi de mister, replică doamna Postwhistle, care era, în felul ei, exigentă în privinţa stilului.

Cum a ajuns la dumneavoastră?

— Jones, agentul, mi l-a trimis în mare grabă. Ceea ce doream eu era un vânzător, nu un ucenic, dar plata pentru ucenicie este bună şi avea nişte referinţe pe care şi le-ar fi putut dori oricine.

— Grindley… Grindley, murmură Clodd. Mă întreb dacă are vreo legătură cu Sosul?

— Aş spune că e un soi mai bun decât ăla, după cum arată, se gândi cu voce tare doamna Postwhistle.

Problema înfiinţării unui oficiu poştal fusese de mult timp în discuţie în cartier, pentru a satisface necesităţile mereu crescânde. Doamna Postwhistle a fost abordată în vederea rezolvării acestei

probleme. Grindley junior, dornic de orice lucru care ar fi putut aduce varietate noii lui existenţe limitate, s-a angajat să se califice pentru asta.

În două luni, aranjamentele au fost făcute. Grindley junior îşi împărţea timpul între vânzarea articolelor de băcănie şi expedierea telegramelor şi scrisorilor şi se simţea îndatorat pentru această schimbare.

Mintea lui Grindley junior era concentrată asupra confecţionării unui cornet cu o capacitate de un sfert de kilogram. Clienta, extrem de tânără, căuta să-l facă să se grăbească, bătând fără încetare cu o monedă de un peni în tejghea. Asta nu l-a făcut să se grăbească, ci doar să devină mai îngrijorat. Grindley junior nu dobândise uşurinţa de a confecţiona cornete. Vârful unui cornet, în mod invariabil, se derula în ultima clipă, permiţând conţinutului să se scurgă pe duşumea sau pe tejghea. De obicei, Grindley junior avea o fire blândă, dar, când confecţiona cornete, era iritabil.

— Grăbeşte-te, bătrâne! îl îndemnă tânăra. Am o întâlnire peste mai puţin de jumătate de oră.

— O, afurisitul! spuse Grindley junior, în timp ce hârtia reveni la forma originală, pentru a patra oară.

O domnişoară ceva mai în vârstă, care stătea în spatele celei foarte tinere, ţinând în mână un formular de telegramă, părea indignată.

— Calm, calm, remarcă domnişoara extrem de tânără, dojenitor.

A cincea oara a avut mai mult succes. Domnişoara extrem de tânără ieşi, comentând asupra felului în care se pierde timpul când se angajează băieţandri pentru a face o treaba de bărbat.

Domnişoara ceva mai în vârstâ, o persoană plină de ifose, îi înmână telegrama, cerându-i să fie transmisă imediat.

Grindley junior îşi scoase creionul din buzunar şi începu să socotească.

— Digniori, nu digniorus, comentă Grindley junior, corectând cuvântul *datur digniori,* dativ singular. Grindley junior, încă iritat în urma luptei cu cornetul, vorbi tăios.

Domnişoara plină de ifose îşi mută privirea de pe un loc aflat la câteva zeci de mile dincolo de magazin, acolo unde ochii i se odihneau, şi şi-o fixă pentru prima dată asupra lui Grindley junior.

— Mulţumesc, spuse domnişoara care-şi dădea aere.

Grindley junior ridică privirea şi imediat, spre necazul său, simţi că se îmbujorează. Grindley junior roşea cu uşurinţă şi aceasta îl enerva foarte mult.

Doamna tânără şi arogantă se înroşi şi ea. Ea nu se înroşea adesea şi, când se întâmpla, se înfuria.

— Un şiling şi un peni, ceru Grindley junior.

Tânăra plină de ifose numără banii şi plecă. Grindley junior, uitându-se pe furiş de după o cutie cu biscuiţi Abernethy, observă că, în timp ce trecea pe lângă vitrină, se întoarse şi privi înapoi.

Era o tânără arogantă foarte drăguţă. Grindley junior îi admira sprâncenele negre şi drepte şi buzele tremurătoare, frumos conturate, în special când acestea se combinau cu o masă de păr moale, închis la culoare, un ten frumos, măsliniu, care se îmbujora şi pălea când te uitai la el.

— Ai putea expedia telegrama aia, dacă nu ai altceva de făcut şi niciun motiv special pentru a o reţine, sugeră doamna Postwhistle.

— Abia a fost adusă, explică Grindley junior, cam jignit.

— O priveşti de cinci minute, pe ceas, spuse doamna Postwhistle.

Grindley junior se aşează la aparat. Numele şi adresa expeditorului era Helvetia Appleyard, Nevill’s Court.

Au trecut trei zile: lui Grindley junior i-au părut pustii. În a patra, Helvetia Appleyard a avut prilejul să trimită o nouă telegramă, de data aceasta în întregime în limba engleză.

— Un şiling şi patru peni, suspină Grindley junior.

Domnişoara Appleyard îşi scoase punguţa de bani. Magazinul era gol.

— Cum de ştiţi latineşte? întrebă domnişoara Appleyard, cu o voce indiferentă.

— Am învăţat puţin la şcoala. Era o expresie pe care, din întâmplare, mi-am amintit-o, mărturisi Grindley junior, mirându-se de ce se simţea ruşinat.

— Îmi pare întotdeauna râu, spuse domnişoara Appleyard, când văd pe cineva mulţumit cu o viaţă inferioara, când talentele l-ar putea îndreptaţi, probabil, la ceva mai bun.

Ceva în tonul şi comportarea domnişoarei Appleyard îi amintea lui Grindley junior de fostul său Rector. Se părea că, fiecare din ei ajunsese pe căi diferite, la aceeaşi răceala filosofică faţă de lume, temperată de interesul pentru fenomenul uman.

— Ţi-ar place să te ridici… să-ţi îmbogăţeşti cunoştinţele… să te educi?

Un mic ştrengar nevăzut, care se distra intens, îi şopti lui Grindley junior să nu spună nimic altceva decât:

— Da…

— Vrei să mă laşi să te ajut? întrebă domnişoara Appleyard. Iar recunoştinţa simplă şi sinceră a lui Grindley junior în primirea ofertei îi dovedi domnişoarei Appleyard cât de adevărat este faptul că a face bine altora este cea mai mare bucurie.

Domnişoara Appleyard venise pregătită pentru o posibilă acceptare.

— Ar fi mai bine să începi cu asta, spuse domnişoara Appleyard. Am marcat pasajele care trebuie să le înveţi pe de rost. Notează-ţi tot ce nu

înţelegi şi îţi voi explica când… când se va mai întâmpla să trec pe aici.

Grindley junior luă cartea: *Introducerea lui Bell ia studiul clasicilor, adresată începătorilor*[41] şi o ţinu cu ambele mâini. Preţul cărţii era de nouă peni, dar Grindley junior părea că o priveşte ca pe un volum de mare valoare.

— La început va fi o muncă grea, îl preveni domnişoara Appleyard; dar trebuie să perseverezi. Prezinţi interes pentru mine; trebuie să încerci să nu mă dezamăgeşti.

Şi domnişoara Appleyard, trăind toate senzaţiile Hypatiei[42], plecă, luând lumina cu ea şi uitând să plătească pentru telegramă.

Domnişoara Appleyard aparţinea clasei pe care tinerele care se mândreau că erau exasperant de ignorante o ironizau prosteşte numind-o a „femeilor savante”; adică, tânăra, fiind inteligentă, simţise necesitatea de a-şi folosi mintea. Solomon Appleyard, văduv, un domn în vârstă, cu scaun Ia cap, care prosperase în calitate de tipograf, şi nu vedea necesitatea ca o femeie să se considere, ea însăşi doar o păpuşă, o jucărie care devine neinteresantă odată ce noutatea dispare, a încurajat-o cu plăcere. Domnişoara Appleyard se întorsese de la Girton[43] înţeleaptă în privinţe, dar nu în ceea ce priveşte cunoaşterea lumii, o cunoaştere care, dobândită prea devreme, nu face întotdeauna bine unui tânăr sau unei tinere.

Fiind o fecioară cât se poate de serioasă, ambiţia domnişoarei Appleyard era aceea de a ajuta rasa umană. Ce operă mai folositoare ar fi putut face decât aceea de a ridica acest sărac, dar inteligent tânăr vânzător de băcănie, spre cunoaşterea şi îndrăgirea lucrurilor superioare? Faptul că tânărul Grindley era, din întâmplare, un vânzător de băcănie extrem de arătos şi fermecător, nu avea nimic de-a face cu această problemă; aşa v-ar fi informat domnişoara Appleyard. Conform propriului ei raţionament, era convinsă că interesul

pe care îl manifesta pentru el ar fi fost acelaşi dacă ar fi fost cel mai puţin atrăgător reprezentant al sexului său. Niciodată nu i-ar fi trecut prin minte că ar fi putut exista vreun pericol într-o astfel de relaţie.

Domnişoara Appleyard, o radicală convinsă, nu putea concepe posibilitatea ca un vânzător de băcănie să considere fiica unui tipograf avut în vreun alt fel, decât ca pe o protectoare binevoitoare.

Să fi fost vreun pericol pentru ea! ai fi regretat dacă ai fi sugerat o astfel de idee. Exprimarea dispreţului profund te-ar fi făcut să te simţi vrednic de dispreţ.

Aprecierea domnişoarei Appleyard asupra naturii umane a fost justificată; nu s-ar fi putut găsi un elev mai promiţător. Progresul făcut de Grindley junior, sub tutela Helvetiei Appleyard, a fost într-adevăr extraordinar. Seriozitatea şi entuziasmul său au impresionat-o profund pe Helvetia Appleyard. Este adevărat, existau multe elemente care îl uimeau pe Grindley junior. De fiecare dată, lista aceasta devenea mai lungă. Dar când Helvetia Appleyard i le explica, totul se clarifica. Ea se minuna singură de propria-i inteligenţă, care într-o clipă făcea ca pentru acest ţinut întunericul să devină lumină; atenţia lui cuceritoare, atunci când ea vorbea, era extrem de încurajatoare. Băiatul, în mod sigur, trebuia să fie un geniu. Şi când te gândeşti că, dacă nu ar fi fost intuiţia ei, s-ar fi pierdut într-o băcănie! Să salvezi o astfel de piatră preţioasă de la uitare, să o şlefuieşti, era, cu siguranţă, datoria unei Hypatia scrupuloase.

Două trei vizite pe săptămână în micuţul magazin din Rolls Court erau cu totul insuficiente, atât erau de numeroase pasajele ce necesitau o elucidare. Londra, în zorii zilei, deveni clasa lor: străzile tăcute, goale, largi şi mari; parcurile cu perdele de ceaţă, cu tăcerea întreruptă doar de

şuieratul de dragoste al mierlelor, de invitaţia sturzilor la desfătare; grădinile vechi, ascunse de străduţe înguste. Nathaniel George şi Janet Helvetia obişnuiau să se odihnească pe vreo bancă ferită de privirile oricărei fiinţe vii, cu excepţia, poate, a vreunui poliţist în trecere, sau a vreunei pisici uşuratice. Janet Helvetia explica, Nathaniel George cu frumoşii săi ochi privind într-ai ei, părea să nu obosească niciodată să soarbă din înţelepciunea ei.

Erau momente când Janet Helvetia, pentru a se autoconvinge de necesitatea corectitudinii comportării ei ca fată, trebuia să-şi reamintească foarte insistent faptul că era fiica lui Solomon Appleyard, proprietarul marii tipografii, iar el, un simplu băcan. Într-o zi, datorită ei, ridicat pe scara socială, Nathaniel George se va căsători cu cineva potrivit rangului sau. Gândindu-se la viitorul lui Nathaniel George, Janet Helvetia nu putea să nu fie cuprinsă de o umbră de tristeţe. Era greu de imaginat, în mod exact, nevasta pe care i-ar fi ales-o lui Nathaniel George. Spera că el nu va face vreo prostie. Tinerii care se ridică, se căsătoresc adesea cu femei care mai degrabă îi împiedică decât îi ajută.

Într-o duminică dimineaţa, toamna târziu, se plimbau şi discutau într-o grădină umbroasă din Lincoln's Inn[44]. Credeau că vorbeau limba greacă; de fapt, vorbeau o limbă mult mai veche. Un tânăr grădinar uda florile şi, când trecură pe lângă el, acesta zâmbi. Nu era un zâmbet jignitor, ci mai degrabă de simpatie, dar domnişoarei Appleyard nu-i plăcea ca lumea să zâmbească atunci când se uita la ea. Ce motiv avea să zâmbească? Înfăţişarea ei? Ceva nepotrivit la rochia ei? Imposibil! Nicio doamnă în tot St. Dunstan nu era mai pedantă. Se uită la tovarăşul ei: un tânăr bine îmbrăcat, cu aspect curat, ca scos din cutie. Dintr-o dată, domnişoara Appleyard îşi dădu seama că ea şi

Grindley junior se ţineau de mână. Domnişoara Appleyard era de-a dreptul indignată.

— Cum îndrăzneşti îi spuse domnişoara Appleyard. Sunt foarte supărată pe tine. Cum îndrăzneşti!

Tenul măsliniu era roşu. În ochii căprui deschis apărură lacrimi.

— Pleacă de lângă mine, chiar în clipa asta! ordonă domnişoara Appleyard.

În loc de o face asta, Grindley junior îi apucă amândouă mâinile.

— Te iubesc! Te odor! Te venerez! îşi dădu frâu liber tânărul Grindley, uitând tot ce-i spusese domnişoara Appleyard despre prostia tautologica.

— Nu ai niciun drept, spuse domnişoara Appleyard.

— N-am ce face, pleda tânărul Grindley. Şi asta nici nu este lucrul cel mai râu.

Domnişoara Appleyard păli în mod vizibil. Un vânzător de băcănie să îndrăznească să se îndrăgostească de ea, mai ales după tot ce făcuse pentru el! Ce putea fi mai râu?

— Nu sunt băcan, continuă tânărul Grindley, profund conştient de crima sa. Vreau să spun… nu sunt un adevărat băcan.

Atunci şi acolo, Grindley junior mărturisi sincer înşelătoria teribilă şi tristă, practicată de cel mai mare ticălos pe care l-a avut lumea vreodată, faţă de cea mai nobilă şi mai frumoasă fată care a transformat mohorâta Londră într-un oraş de basm, cu străzi fermecate.

La început, domnişoara Appleyard nu a putut să priceapă totul pe deplin; n-a înţeles decât câteva ore mai târziu, când o pătrunse întreaga forţă şi semnificaţie, pe când stătea singură în camera ei, unde, din fericire pentru el, Grindley junior nu se găsea. Era o cameră mare, ocupând jumătate din etajul spaţioasei case în stil georgian din Neville’s Court, dar, cu toate că era atât de mare, domnişoara Appleyard se simţea la strâmtoare.

— Timp de un an… aproape un an, spuse domnişoara Appleyard, adresându-se bustului lui William Shakespeare, am muncii ca o sclavă să-l învăţ latina elementară şi primele cinci cărţi din Euclid[45]!

Aşa cum am remarcat, era un noroc că tânărul Grindley junior nu-i stătea în cale. Bustul lui William Shakespeare îşi păstra aspectul iritant de filosofie blajină.

— Presupun că, dacă mi-ar fi spus de la început, aşa cum ar fi trebuit să o facă, cugeta domnişoara Appleyard, n-aş fi… cu siguranţă, în mod firesc, n-aş mai fi avut de-a face cu el. Dar, presupun, medită domnişoara Appleyard, că un bărbat îndrăgostit, dacă este într-adevăr îndrăgostit, nu prea ştie ce face. Cred că ar trebui să ţinem seama de asta! Dar, o! când mă gândesc cum…

Şi atunci, îngerul păzitor al lui Grindley junior trebuie, cu siguranţă, să se fi strecurat în cameră, căci domnişoara Appleyard, iritată dincolo de limita îndurării de indiferenţa filosofică o bustului lui William Shakespeare, se îndepărtă de el şi se văzu în oglindă. Domnişoara Appleyard se apropie puţin mai mult de oglindă. Părul unei femei nu stă niciodată exact aşa cum ar trebui. Aflată în faţa oglinzii, domnişoara Appleyard, fără să ştie de ce, începu să găsească motive pentru a-l ierta pe Grindley junior. La urma urmelor, nu era iertarea lucrul cel mai minunat la o femeie? Nimeni nu este perfect. Îngerul păzitor ai tânărului Grindley profită de ocazie.

În acea seara, Solomon Appleyard şedea drept în scaunul său şi se simţea complet dezorientat. După câte putea el înţelege, un anume tânăr, vânzător într-o băcănie, care de fapt nu era vânzător de băcănie, dar asta, desigur, nu era vina lui, tatăl său fiind o brută bătrână, se comportase îngrozitor, dar dacă ne gândim mai bine, nu chiar atât de rău pe cât ar fi putut să o facă şi, în ansamblu, acţionase cât se poate de onorabil, dacă ţinem cont de faptul

că nu se mai putuse abţine. Helvetia era, desigur, foarte indignată din cauza lui, dar, pe de altă parte, nu prea vedea ce altceva ar fi putut face, ea nefiind deloc sigură, dacă într-adevăr îi pasă de el sau nu; totul ar fi fost foarte decent şi nu s-ar fi întâmplat nimic dacă ea ar fi ştiut; şi totul se întâmplase din vina ei, cu excepţia celor mai multe lucruri, care nu erau din vina ei; dar, dintre ei doi, ea se învinovăţea în întregime pe ea însăşi, văzând că nu a putut să ghicească nimic din ce s-a întâmplat. Şi, credea, cumva, Solomon Appleyard, că ea ar trebui să fie foarte furioasă şi să nu se mai mărite niciodată cu altcineva, sau era îndreptăţită să treacă acest lucru cu vederea şi să se logodească cu singurul om pe care simţea că l-ar iubi vreodată?

— Nu trebuie să crezi, tată, că am vrut să te înşel. Ţi-aş fi spus de la început… ştii că aş fi făcut-o… dacă nu s-ar fi întâmplat totul atât de brusc.

— Să vedem, spuse Solomon Appleyard, mi-ai spus cum îl cheamă, sau nu?

— Nathaniel, spuse domnişoara Appleyard. Nu am menţionat asta?

— Nu-i cunoşti, din întâmplare, numele de familie, nu-i aşa? întrebă tatăl ei.

— Grindley, explică domnişoara Appleyard… fiul lui Grindley… ăla cu sosul.

Domnişoara Appleyard trăi una din surprizele vieţii ei. Din câte îşi amintea, niciodată înainte, tatăl ei nu-i refuzase vreo singură dorinţă. Fiind văduv de doisprezece ani, unica bucurie fusese de a-i face ei plăcere. Vocea îi sună străină atunci când el jură cu pasiune că, niciodată, cu consimţământul său, fiica lui nu se va căsători cu fiul lui Hezekia Grindley. Rugăminţile, chiar lacrimile, s-au dovedit, pentru prima dată în viaţa ei, fără succes.

În frumoasă încurcătură intrase! Faptul că Grindley junior trebuia să-şi desfidă tatăl şi să rişte să-şi piardă, probabil, moştenirea, nu li se părea

celor doi ceva nepotrivit. Când Nathaniel George spusese plin de entuziasm:

— Lasă-l să-şi păstreze banii, dacă vrea! Am să mă descurc singur! Nu sunt destui bani în lume să poată plăti pierderea ta!

Janet Helvetia, deşi îşi exprimase dezacordul faţă de o astfel de atitudine lipsită de sentimente filiale, era în secret de acord cu el. Dar, în ceea ce o privea, nu putea fi vorba să nu ia în considerare dorinţele ireproşabilului ei tată. Ce era de făcut?

Poate că un anume Peter Hope, ce locuia în Piaţa Gough, din apropiere, ar putea să-i ajute cu sfaturi înţelepte pe nişte tineri ce se află într-o situaţie delicată. Peter Hope, editor şi copropietar al „Umorului Sănătos", ce se vinde săptămânal cu un peni, era foarte apreciat de Solomon Appleyard, tipograf şi editor al ziarului menţionat.

— Bun băiat, bătrânul Hope, îi repeta adesea Solomon administratorului său. Nu-l deranja mai mult decât este nevoie; lucrurile se vor îmbunătăţi. Putem avea încredere în el.

Peter Hope stătea la biroul său, având-o în faţă pe domnişoara Appleyard. Grindley junior stătea pe scaunul tapiţat de sub fereastra din mijloc, redactoarea revistei „Umorul Sănătos" stătea în faţa focului, cu mâinile la spate.

Cazul îi părea lui Peter Hope extrem de dificil.

— Desigur, explica domnişoara Appleyard, nu mă voi căsători niciodată fără consimţământul tatei.

Peter Hope consideră această hotărâre foarte adecvată.

— Pe de altă parte, continuă domnişoara Appleyard, nimic nu mă va face să mă căsătoresc cu un om pe care nu-l iubesc. Domnişoara Appleyard credea că existau toate şansele ca, în cele din urmă, să devină misionară.

Experienţa lui Peter Hope îl dusese la concluzia că tinerii îşi schimbă uneori hotărârile.

Părerea Casei, exprimată clar, prin tăcere, fu că experienţa lui Peter Hope, în ceea ce priveşte acest caz particular, nu era bună la nimic.

— Voi merge direct la Bătrân, explică Grindley junior şi îi voi spune că mă consider legat pe viaţă de domnişoara Appleyard. Ştiu ce se va întâmpla. Ştiu ce fel de idei are în cap. Mă va renega şi voi pleca în Africa.

Peter Hope nu reuşea să înţeleagă cum va rezolva această problemă dispariţia lui Grindley junior în locurile sălbatice ale Africii.

Punctul de vedere al lui Grindley junior era că locurile sălbatice ale Africii ar oferi un cadru potrivit pentru încheierea unei vieţi năpăstuite.

Peter Hope avea o bănuială, că Grindley junior s-a despărţit pentru moment de acea dulce înţelepciune care, de altfel, şi Peter Hope era sigur de asta, era steaua călăuzitoare a lui Grindley junior.

— Vorbesc cât se poate de serios, domnule, spuse din nou Grindley junior. Sunt… Grindley junior era pe punctul să adauge “bine educat”; bănuind însă că educaţia nu era pentru moment un subiect pentru urechile Helvetiei Appleyard, avu destul tact să schimbe cu:

— Nu sunt un prost. Pot să-mi câştig existenţa şi mi-ar place să plec.

— Mi se pare… spuse redactoarea.

— Asculta, Tommy… vreau să spun Jane, o preveni Pete Hope. În societate, în afara cazului când era emoţionat, îi spunea întotdeauna Jane. Ştiu ce vrei să spui. Nu vreau să aud aşa ceva.

— Voiam numai să spun… insistă redactoarea, cu vocea cuiva care suferă o nedreptate.

— Ştiu foarte bine ce voiai să spui, răspunse Peter cu înfocare. Vad doar uitându-mă la bărbia ta. Ai de gând să le ţii partea şi să le sugerezi să acţioneze uitând de datoria faţă de părinţi

— Nu voiam, răspunse redactoarea. Doream doar…

— Ba voiai, insistă Peter. Nu trebuia să-ţi permit să fii de faţă. Puteam să fiu sigur că te vei amesteca.

— …voiam să spun că avem nevoie de cineva care să ne ajute la birou. Ştii bine că avem nevoie. Şi că, dacă domnul Grindley ar fi mulţumit cu un salariu mic…

— La dracu cu salariul mic! mormăi Peter.

— …n-ar mai fi nevoie să plece în Africa.

— Şi cum ne-ar ajuta asta în problema noastră? întrebă Peter. Chiar dacă băiatul ar fi aşa… aşa de încăpăţânat, atât de lipsit de sentimente filiale încât să-şi nesocotească tatăl, care a muncit pentru el toţi aceşti ani, cum ar înlătura acest lucru obstacolul refuzului domnului Appleyard?

— Cum, nu înţelegi?… întrebă redactoarea.

— Nu, nu înţeleg, o repezi Peter.

— Dacă, declarându-i tatălui său, că nimic nu l-ar face vreodată să se căsătorească cu o altă femeie, în afară de domnişoara Appleyard, tatăl său îl dezmoşteneşte, aşa cum crede că este posibil…

— Absolut sigur, îşi exprimă convingerea Grindley junior.

— Foarte bine. Atunci nu mai este fiul bătrânului Grindley. Şi ce obiecţii ar mai putea avea împotriva lui în acest caz domnul Appleyard?

Peter Hope se ridică şi expuse pe larg şi în cuvinte adecvate nebunia şi inutilitatea acestui proiect.

Dar ce şansa a avut vreodată înţelepciunea vârstei în faţa entuziasmului Tinereţii, care-şi urmăreşte ţinta? Bietul Peter, protestând, a fost târât complet în acest complot. A doua zi dimineaţa, Grindley junior stătea în faţa tatălui său, în biroul particular al acestuia din High Holborn[46].

— Îmi pare râu, domnule, spuse Grindley junior, dacă v-am deziluzionat.

— Nu dau doi bani pe compătimirea ta! spuse Grindley senior. Păstreaz-o până când ţi-o voi cere!

— Sper să ne despărţim prieteni, domnule, spuse Grindley junior, întinzându-i mâna.

— De ce mă urăşti? întrebă Grindley senior. În toţi aceşti douăzeci şi cinci de ani nu m-am gândit la nimic altceva decât la tine.

— Nu vă urăsc, domnule, răspunse Grindley junior. Nu pot spune însă nici că vă iubesc. Nu mi s-a părut că aţi îi dorit acest lucru. Dar ţin la dumneavoastră, domnule, şi vă respect. Şi… şi… regret că v-am supărat, domnule.

— Şi eşti hotărât să renunţi la toate perspectivele ce ţi se deschid, la toţi banii, de dragul acestei… acestei fete?

— Nu mi se pare că renunţ la ceva, domnule, replică simplu Grindley junior.

— Nu este atât de mult cât am crezut că va fi, spuse bătrânul, după o pauză. Poate că aşa este cel mai bine. Aş fi putut fi mai încăpăţânat, dacă lucrurile ar fi mers cum trebuie. Dumnezeu m-a potolit.

— Afacerile nu merg bine, tată? întrebă tânărul cu tristeţe în glas.

— Ce legătură au ele cu tine? îl repezi tatăl său. Tu te-ai lăsat în voia valurilor. Mă părăseşti când mă scufund.

Grindley junior, neştiind ce să spună, îl îmbrăţişă pe bătrânul care acuma era mărunţel.

Şi astfel planul inteligent al lui Tommy căzu şi fu redus la zero. În locul lui, bătrânul Grindley vizită încă o dată casa mare din Nevill’s Court şi rămase mult timp închis cu bătrânul Solomon, în biroul de la etajul doi. Era târziu seara, când Solomon deschisese uşa şi-i strigă lui Janet Helvetia să coboare.

— Te-am cunoscut cu mult timp în urmă, spuse Hezekia Grindley, ridicându-se. Pe atunci erai doar o fetiţă.

Mai târziu, Sosul buclucaş a dispărut cu totul, eliminat de arome noi. Grindley junior a învăţat profesia de tipograf. Aproape aveai impresia că bătrânul Appleyard ar fi aşteptat doar acest lucru. Cam şase luni mai târziu l-au găsit mort în biroul său comercial. Grindley junior a devenit tipograf şi editor al revistei „Umorul Sănătos”.

A PATRA POVESTIRE
Domnişoara Ramsbotham îşi oferă serviciile

Puţini bărbaţi s-ar fi gândit că domnişoara Ramsbotham poate fi considerată drept o ofertă matrimonială. Înzestrată de Natură cu toate calităţile feminine menite să inspire simpatie, fusese lipsită, pe de altă parte, de toate atributele menite să provoace pasiune. O femeie urâtă exercită o atracţie pentru unii bărbaţi; dovada o avem mereu prezentă în faţa ochilor. Domnişoara Ramsbotham era ştearsă, dar cu o înfăţişare plăcută. Mare şi sănătoasă la minte şi la trup, capabilă şi încrezătoare în propriile sale puteri, veselă, binecuvântată cu o fire plăcută şi un simţ foarte dezvoltat al umorului, nu mai rămânea nimic de care să se poată agăţa tandreţea, Făcută pentru a fi o soţie ideală, era o iubită imposibilă. Orice bărbat îi era prieten. Aluzia ca vreun bărbat ar putea fi iubitul ei ar fi fost întâmpinată, chiar de ea, cu un hohot de râs limpede şi răsunător.

Nu că dispreţuia dragostea; pentru a face o astfel de nebunie avea mult prea mult bun simţ.

— Să fie cineva îndrăgostit de tine… cineva puternic şi bun, ei bine, trebuie să fie minunat, se confesa ea celor câţiva prieteni mai intimi, cu o expresie visătoare, ce-i umbrea pentru o clipă faţa lată şi plină de lumină.

Domnişoara Ramsbotham avea o slăbiciune pentru dicţia americană şi chiar îşi dăduse osteneala, în timpul unei călătorii de şase luni prin Statele Unite (unde fusese însărcinată de către o revistă comercială conştiincioasă să caute informaţii vrednice de încredere despre muncitoarele textiliste), să dobândească un uşor, dar clar, accent american. Era singura ei formă de

afectare, dar, însuşită, puteţi fi siguri, pentru un scop practic şi justificat.

— N-aveţi idee, explica ea râzând, cât de mult îmi vine în ajutor. Îmi deschide orice uşă. Dacă sun şi spun: "O, dacă-mi permiteţi, am venit să iau un interviu domnului Cutare pentru ziarul Cutare", lacheul priveşte prin mine spre partea cealaltă a străzii şi îmi spune să aştept în hol, în timp ce-l întreabă pe domnul Cutare dacă vrea să mă vadă sau nu. Dar dacă spun, „Asta-i cartea mea de vizită, băiete. Spune-i stăpânului tău că domnişoara Ramsbotham îl aşteaptă şi-ar aprecia dacă dumnealui s-ar grăbi să vină încoace", bietul om merge de-a-ndărătelea până ce se împiedică de prima treaptă, iar domnul meu coboară cu scuze excesive pentru că m-a făcut să aştept timp de trei minute şi jumătate.

Dar să te îndrăgosteşti de cineva, continua ea, de o mare personalitate pe care să o respecţi, să o cinsteşti şi să o venerezi, de cineva care să-ţi umple întreaga viaţă, să ţi-o facă frumoasă, să-ţi facă fiecare zi demnă de a fi trăită, cred că ar fi şi mai bine. Să lucrezi numai pentru tine, să te gândeşti numai la tine este atât de puţin interesant!

Apoi, ajungând într-un astfel de punct, domnişoara Ramsbotham sărea de pe scaun şi se scutura cu indignare.

— Ei, dar ce prostii vorbesc, îşi spunea ea sieşi, ca şi interlocutorilor; Am un venit foarte frumos, o mulţime de prieteni şi bucur de fiecare oră de viaţă. Desigur, mi-ar fi plăcut să fiu drăguţă sau frumoasă; dar nici un om nu poate avea toate calităţile din lume, iar eu sunt inteligentă. Odată, poate ce aş fi făcut-o, dar acum… nu, pe cinstea mea, nu m-aş schimba cu alta.

Domnişoara Ramsbotham regreta că niciun bărbat nu se îndrăgostise vreodată de ea, dar putea înţelege acest lucru.

— Îmi este cât se poate de clar, se destăinuise ea odată celei mai bune prietene, în vederea

perpetuării speciei, bărbatului i s-au dat două feluri de iubire, între care este liber să aleagă, conform împrejurărilor şi temperamentului său: poate cădea în genunchi şi să adore frumuseţea fizică – căci Natura, ignoră în întregime aspectul intelectual – sau se poate desfăta cuprinzând cu braţul său protector pe cele slabe şi neajutorate. Ei bine, eu nu trezesc niciunul din aceste instincte. Nu am nici şarm, nici frumuseţe pentru a atrage.

— Frumuseţea, îi aminti consolator prietena intimă, sălăşluieşte în ochii celui care priveşte.

— Draga mea, răspunse vesel domnişoara Ramsbotham, ar trebui să fie un ochi cu pătrunderea şi perspicacitatea lui Sam Weller[47], care mărturiseşte deschis că nu-l interesează averea, şi este capabil să mărească de două milioane de ori, să vadă printr-o scândură de brad şi după colţ, pentru a-mi putea detecta frumuseţea. Iar eu sunt cu mult prea mare şi cu prea mult bun simţ pentru ca vreun bărbat care nu este nebun să se poată gândi să aibă grijă de mine.

Cred, îşi aminti domnişoara Ramsbotham, dacă asta nu sună a laudă deşartă, că aş fi putut avea un soţ oarecare, dacă Soarta nu m-ar fi obligat să-i salvez viaţa. L-am întâlnit odată la Huyst, o mică staţiune balneară liniştită de pe coasta olandeză. Mergea întotdeauna în urma mea, privindu-mă, din când în când, cu coada ochiului, foarte aprobator. Era văduv… un omuleţ bun, devotat celor trei copii fermecători pe care îi avea. Aceştia mă îndrăgiseră foarte mult şi chiar cred că m-aş fi putut înţelege cu el. După cum ştii, mă adaptez uşor. Dar nu a fost să fie. Într-o dimineaţă, pe când se scălda, n-a mai putut atinge pământul cu picioarele şi, din nefericire, nu mai era nimeni în afară de mine prin preajma care să poată înota. Ştiam care va fi rezultatul. Îţi aminteşti comedia lui Labiche[48] *Le Voyage de Monsieur Perrichon*? Desigur, toţi bărbaţii detestă să le fie salvată viaţa, după ce totul s-a terminat şi îţi poţi imagina cum

trebuie să fi urât faptul că i-a fost salvată de o femeie. Dar ce trebuia să fac? În ambele situaţii l-aş fi pierdut, fie că-l lăsam să se înece, fie că-l salvam. Aşa că, neexistând de fapt nici o deosebire, l-am salvat. A fost foarte recunoscător şi a şters-o în dimineaţa următoare.

Asta-i destinul meu. Niciun bărbat nu s-a îndrăgostit vreodată de mine şi nici nu se va îndrăgosti vreodată. De când eram tânără, mă necăjeam din cauza asta. Copil fiind, am ţinut minte, ani la rândul, o observaţie pe care am auzit-o din întâmplare şoptită mamei mele de o mătuşă, într-o după-amiază, pe când stăteau de vorbă în timp ce împleteau, nedându-şi seama că eu le ascultam.

— Nu poţi să ştii niciodată, murmură mătuşa mea, ţinându-şi ochii fixaţi cu grijă pe andrele; copiii se schimbă atât de mult. Am văzut cele mai urâte fete devenind femei foarte frumoase. Nu m-aş îngrijora în legătură cu asta, dacă aş fi în locul tău… Cel puţin nu încă pentru o perioadă de timp.

— Mama nu era deloc urâtă, iar tata era chiar frumos, aşa că nu părea a fi niciun motiv ca eu să nu sper. Mă imaginam a fi răţuşca cea urâtă din basmul lui Andersen[49] şi în fiecare dimineaţă, când mă sculam, alergam direct la oglindă şi încercam să mă conving că penele de lebădă începeau, în fine, să apară.

Domnişoara Ramsbotham râdea; avea un râs plin de veselie, căci nu-i mai rămăsese nicio urmă de autocompătimire.

— Mai târziu am sperat din nou, îşi continuă confesiunea domnişoara Ramsbotham, după ce-am citit un anumit gen de literatură, care era mai populară acum douăzeci de ani decât este acum. În aceste romane de dragoste, eroina nu era niciodată ceea ce s-ar putea numi o frumuseţe, pentru cine nu avea, ca şi eroul, o putere excepţională de observaţie. Dar eroina era mai presus de această calitate: era bună. Nu consider timp pierdut orele

în care am studiat această literatură cam demodată. Sunt sigură că m-au ajutat să-mi formez obiceiuri care mi-au fost de mare ajutor, pe mai departe. Mi-am făcut un principiu că atunci când vreun tânăr vizitator stătea din întâmplare la noi, să mă scol foarte devreme dimineaţa, aşa că întotdeauna apăream proaspătă şi vesela la micul dejun, îmbrăcată cu grijă, iar atunci când acest lucru era posibil, cu o floare plină de rouă în păr, pentru a dovedi că fusesem deja în grădină. Efortul, cel puţin în ceea ce-l privea pe tânărul vizitator, era întotdeauna irosit în zadar; de regulă el, cobora târziu şi de obicei era prea somnoros pentru a observa ceva. Dar, pentru mine, a fost un exerciţiu excelent. Acum mă trezesc la ora şapte în mod obişnuit, indiferent la ce oră să mă culc. Îmi făceam eu însămi rochiile, cum făceam şi cea mai mare parte din prăjituri, şi aveam grijă să ştie toată lumea. Deşi spun asta unor oameni cărora nu le pasă, dansez şi cânt destul de bine. Cu siguranţă nu am fost niciodată o proastă. Nu am avut fraţi şi surori mai mici cărora să le fiu deosebit de devotată, dar am avut veri prin casă aproape tot timpul şi le-am stricat probabil caracterul prin prea multă indulgenţă. Dar, draga mea, nu am pus mâna nici măcar pe un diacon! Nu sunt una din acele femei care ponegresc bărbaţii, îi consider nişte fiinţe încântătoare şi, în general, îi găsesc foarte inteligenţi. Dar când e vorba de inimile lor, ei bine, imaginea pe care şi-o formează despre un înger este aceea a unei fete cu păr cârlionţat, care are nevoie de doi oameni ca să o ajute să treacă peste greutăţi. Niciun bărbat n-ar putea să se îndrăgostească de mine; n-ar putea, nici chiar dacă ar încerca. Pot înţelege acest lucru, dar – domnişoara Ramsbotham îşi coborî vocea la un ton mai confidenţial – ceea ce nu pot înţelege este faptul că nu m-am îndrăgostit de niciun bărbat, plăcându-mi toţi.

— Ai dat tu însăţi explicaţia, sugeră prietena ei intimă, o anume Susan Fosset „Mătuşa Emma” din Re*vista Doamnelor,* o femeie drăguţă, dar vorbăreaţă. Eşti prea deşteaptă.

Domnişoara Ramsbotham clătină din cap.

— Aş fi foarte fericită să mă îndrăgostesc. Când mă gândesc la asta, îmi este pur şi simplu ruşine că nu am făcut-o.

Probabil că ea însăşi nu ar fi fost în stare să spună dacă totul a fost o consecinţă a acestei idei, adică a credinţei că era datorie ei să se îndrăgostească sau dacă pasiunea a venit peste ea spontan, destul de târziu în viaţă şi, prin urmare, cu atât mai puternică. Sigur este doar că, la peste treizeci de ani, această femeie inteligentă, cu scaun la cap şi clarvăzătoare începu să ofteze şi să se înroşească la faţă, tresărind şi bâlbâindu-se la auzul unui nume, ca şi cum, pentru întreaga lume, ar fi fost o adolescentă bolnavă de dragoste.

Susan Fosset, prietena ei intimă, aduse vestea în lumea celor boemi, într-o după-amiază ceţoasă de noiembrie, cu prilejul unui ceai dat de Peter Hope pentru sărbătorirea zilei de naştere a fiicei sale adoptive, editoarea Jane Helen, numita în mod obişnuit Tommy. Data adevărată a naşterii lui Tommy era cunoscută numai de zei; ieşind din ceţurile Londrei, venise la Peter, care nu avea soţie şi copii, într-o seara de 18 noiembrie şi, prin urmare, pentru Peter şi prietenii săi, data de 18 noiembrie fusese marcată în calendar ca o zi în care trebuiau să se bucure împreună.

— Vestea trebuie să răsufle mai devreme sau mai târziu, era convinsă Susan Fosset, aşa că mai bine să vă spun eu: neroada asta de Mary Ramsbotham s-a logodit.

— Ce prostie! a fost remarca involuntară a lui Peter Hope.

— Este exact ce voiam să-i spun şi eu, imediat ce o voi vedea, adăugă Susan.

— Cine? întrebă Tommy.

— Vrei să spui „cu cine”, cazul acuzativ cu prepoziţie, o corectă James Douglas McTear, numit în mod obişnuit „Micuţul” care şi el scria în engleză mai bine decât o vorbea.

— Am vrut să întreb „cu cine”, explică Tommy.

— Da nu spuseşi aşa, insistă micuţul.

— Nu ştiu cu cine, răspunse prietena intimă a domnişoarei Ramsbotham, sorbind ceai şi scăpărând de indignare. Cu vreun idiot incapabil, care-i va face viaţa un chin.

Somerville, avocatul fără clientelă, susţinu că, în absenţa oricăror date, o astfel de concluzie era nejustificată.

— Dacă ar fi fost o persoană cu judecată, îşi susţinu părerea domnişoara Fosset, nu mi-ar fi ascuns asta. Să-mi arunce acum vestea ca pe o bombă! Nu mi-a făcut nicio aluzie până ce am primit mâzgălitura asta absurdă, acum o oră!

Domnişoara Fosset scoase din poşetă o scrisoare scrisă cu creionul.

— Nu poate fi nimic rău dacă auziţi ce scrie, se scuză domnişoara Fosset. Vă va da o idee despre starea în care se află mintea bietei fete.

Cei care-şi beau ceaiul îşi lăsară cănile jos şi se adunară în jurul ei.

— „Dragă Susan”, citi domnişoara Fosset, „nu voi putea fi împreună cu tine mâine. Te rog motivează-mi absenţa. Nu-mi pot aminti acum despre ce este vorba. Vei fi surprinsă când vei auzi că sunt *logodită* – că urmează să mă mărit. Abia dacă pot să înţeleg ce s-a întâmplat. Cu greu îmi dau seama unde sunt. Tocmai m-am hotărât să dau o fugă în Yorkshire, să o vad pe bunica. Trebuie să fac ceva. Trebuie să *vorbesc cu cineva* şi, iartă-mă dragă, dar tu eşti atât de înţeleaptă şi tocmai acum *eu* nu mă simt înţeleaptă. Îţi voi spune totul când te voi întâlni, poate săptămâna viitoare. Trebuie să *încerci* să-l îndrăgeşti. Este *atât* de frumos şi *deosebit* de deştept, în felul său. Nu mă mustra. Nu mi-am închipuit niciodată că *cineva* ar putea fi atât

de *fericit.* Este un fel cu totul diferit de fericire în comparaţie cu orice alt fel de fericire. Nu ştiu cum să o descriu. Te rog, roagă-l pe Burcot să nu conteze pe mine la congresul antecarilor. Simt că nu aş putea face faţă. Sunt atât de mulţumită că el nu are rude în Anglia. Aş fi fost *extraordinar* de agitată. Acum douăsprezece ore nici nu aş fi visat aşa ceva, şi acum merg în vârful degetelor de la picioare, de teamă să nu mă trezesc. Mi-am lăsat mantoul de cincila la tine în apartament? Nu fi supărată pe mine. Ţi-aş fi spus, dacă aş fi ştiut. Mă grăbesc. A ta, Mary."

— E expediată din Marylebone Road[50], iar ieri după-amiază, într-adevăr şi-a lăsat la mine mantoul de cincila, ceea ce mă face să cred că scrisoarea provine cu adevărat de la Mary Ramsbotham. Altfel m-aş îndoi de asta, adăugă domnişoara Fossett în timp ce împături scrisoarea şi o puse la loc în poşetă.

— Asta-i dragostea! fu explicaţia doctorului William Smith, faţa sa rotundă şi roşie fiind iluminată de extaz. S-a dus dragostea la ea… a transformat-o încă o dată într-un fetiţ mic.

— Dragostea, replică Susan Fossett, nu transformă o femeie inteligentă şi educată într-o persoană care scrie o scrisoare cum îi vine, subliniază tot al doilea cuvânt, ortografiază *anticari* cu e, iar numele lui Burcott, pe care-l cunoaşte de opt ani, cu un singur t. Femeia asta este cu totul, cu desăvârşire nebună!

— Trebuie să aşteptăm până-l vom vedea, fu punctul de vedere înţelept al lui Peter. Aş fi foarte bucuros să cred că draga noastră prietenă este fericită.

— Şi eu, adăugă, domnişoara Fossett sec.

— Una din cele mai înţelepte femeie pe care le-am întâlnit vreodată, comentă William Clodd. Norocos bărbat, oricine ar fi! Mai că aş dori să mă fi gândit eu la asta.

— Nu spun că nu e norocos, răspunse domnişoara Fossett. Nu pentru ăsta sunt eu îngrijorată.

— Presupun că vrei să spui pentru el, sugeră Micuţul. Pronumele ăsta…

— Pentru numele lui Dumnezeu, îi sugeră domnişoara Fossett lui Tommy, dă-i omului ăsta să mănânce şi să bea ceva. Este foarte rău când cineva se apucă de gramatică târziu în viaţă. Asemeni tuturor prozeliţilor lor, devine fanatic.

— Mary Ramsbotham asta este o femeie grozavă, exclamă Grindley junior, tipograf şi editor al ziarului „Umorul Sănătos”. Ceea ce mă uimeşte este faptul că până acum niciun bărbat nu a avut atâta minte încât să o dorească.

— O, voi bărbaţii! strigă domnişoara Fossett. Tot ce doriţi este o faţă drăguţă cu un cap prin care şuieră vântul.

— Crezi că acestea trebuie să se asocieze întotdeauna? râse doamna Grindley junior, născută Helvetia Appleyard.

— Excepţiile întăresc regula, mormăi domnişoara Fossett.

— Ce proverb grozav, zâmbi doamna Grindley junior. Uneori mă mir cum se desfăşura conversaţia înainte de a fi fost inventat.

— Bărbatul care s-ar îndrăgosti de draga noastră prietena Mary, se gândi doctorul Smith, trebui să fie cu totul *excepţional*.

— Nu trebuie să vorbiţi despre ea ca. şi cum a fost un monstru… vreau să spun, ar fi un monstru, se corectă singura domnişoara Fossett, aruncând o privire grăbită spre Micuţ. Nu cunosc vreun bărbat demn de ea.

— Vreau să spun, explică doctorul, trebui să fie un om de caracter… inteligent. Bărbat nobil este atras de femeie nobil.

— Mai adesea de vreo fată din trupă, sugeră domnişoara Fossett.

— Trebuie să sperăm că totul e cât se poate de bine, îi sfătui Peter. Nu pot crede că o femeie inteligentă şi capabilă ca Mary Ramsbotham s-ar face de râs!

— Din câte am văzut eu, replică domnişoara Fossett, tocmai oamenii inteligenţi sunt cei care se fac de râs în astfel de împrejurări.

Din nefericire, raţionamentul domnişoarei Fossett s-a dovedit a fi corect. Făcând cunoştinţă cu logodnicul domnişoarei Ramsbotham, două săptămâni mai târziu, boema simţi impulsul de a exclamă:

— Doamne Dumnezeule! Indiferent ce-ar…

Văzând apoi faţa transfigurată şi mâinile tremurătoare ale domnişoarei Ramsbotham, boema şi-a revenit la timp pentru a murmura nişte felicitări mecanice:

— Suntem încântaţi, cu siguranţă!

Reginald Peters era un flăcău drăguţ, de vreo douăzeci şi doi de ani, dar care arăta cam prost, cu păr cârlionţat şi bărbie mică. Pentru domnişoara Ramsbotham, însă, era în mod evident un Apolo[51] promiţător. Prima întâlnire cu el avusese loc la una din multele societăţi de dezbateri politice la modă pe atunci, unde domnişoara Ramsbotham considera că este util să participe pentru a scrie un reportaj în ziar. Pe domnişoara Ramsbotham, până atunci o radicală cu păreri profunde, reuşise, în mai puţin de trei luni, să o convertească într-o puternică sprijinitoare a Partidului Conservator. Platitudinile lui politice, complet lipsite de importanţă, pe care doar cu puţin timp mai înainte le-ar fi ridiculizat cu plăcere, le sorbea acum de pe buze, faţa ei ştearsă radiind de admiraţie. Când nu era cu el şi avea de-a face cu subiecte destul de numeroase despre care el nu ştia nimic şi de care îi pasa prea puţina ea îşi păstra simţul umorului, dar, în prezenţa lui, rămânea relativ mută, privind în ochii săi sticloşi, cu expresia recunoscătoare a unuia care afla înţelepciunea de la un maestru.

Adoraţia ei absurdă, ce-i irita peste măsură pe prieteni şi care ar fi părut absurdă chiar şi iubitului ei, dacă ar fi avut un grăunte de minte, îi făcea în mod evident plăcere domnişorului Peters. Având o fire egoistă şi pretenţioasă, el trebuie să fi găsit serviciile acestei inteligente femei de lume, foarte avantajoase din punct de vedere practic. Cunoscând pe toţii oamenii cei mai interesanţi din Londra, avea o deosebita mândrie şi plăcere să-l prezinte peste tot. De dragul ei, prietenii îi tolerau; pentru a-i face ei plăcere, făceau în aşa fel încât el să se simtă cât mai bine şi-şi dădeau toată silinţa să-l îndrăgească, ascunzându-şi eşecul. Intrarea liberă în toate locurile de distracţie îi cruţa punga cam uşurică. Influenţa ei – avea destul instinct pentru a-şi da seama de asta – nu putea să nu-i fie de folos în profesiunea de avocat pledant. Ea îl lauda în faţa avocaţilor consultanţi mai importanţi, îl ducea la ceaiuri cu soţiile judecătorilor, care-l examinau cu interes, susţinându-l. În schimb, el trecea cu vederea multele ei defecte şi nu uita să o facă să-şi dea seama de acest lucru.

— Aş dori atât de mult să fiu mai tânără şi mai arătoasă, îi spunea ea, suspinând, prietenei intime. În ceea ce mă priveşte, nu-mi pasă, m-am obişnuit cu asta. Dar este atât de greu pentru Reggie. El o simte, ştiu asta, deşi nu se plânge niciodată în mod direct.

— Ar fi un nemernic dacă ar face-o, răspunse Susan Fossett, care, după ce încercase în mod conştiincios, timp de o lună, să-l tolereze pe individ, îşi mărturisi, în cele din urmă, incapacitatea de a face ceva mai mult decât să evite manifestarea făţişă a unei antipatii puternice. În plus, nu văd la ce ar folosi. Nu i-ai spus niciodată că eşti tânără şi drăguţă, nu-i aşa?

— I-am spus, draga mea, adevărul adevărat. Nu vreau să mă laud că am procedat astfel: părea lucrul cel mai bun. Vezi, din nefericire, îmi arăt vârsta. Pentru majoritatea bărbaţilor, asta ar fi

contat. Dar n-ai idee ce bun e! M-a asigurat că s-a logodit cu mine în cunoştinţă de cauză şi că nu avea rost să insistăm asupra subiectelor neplăcute. Pentru mine este extraordinar faptul că ţine la mine, el care ar putea avea jumătate din femeile din Londra la picioarele lui!

— Da, cred că este tipul de bărbat care le-ar atrage, încuviinţă Susan Fossett. Dar eşti absolut sigură că o face…? vreau să spun că ţine la tine?

— Draga mea, răspunse domnişoara Ramsbotham, îţi aminteşti definiţia lui Rochefoucauld[52]: „Unul iubeşte, celălalt consimte să fie iubit". Aş fi mulţumită doar dacă m-ar lăsa să-l iubesc. Este mai mult decât aş avea dreptul să sper.

— O, eşti o proastă, îi spuse tăios prietena intimă.

— Ştiu că sunt, îi răspunse domnişoara Ramsbotham, dar nici nu mi-am închipuit că este atât de încântător să fii proastă.

Boema deveni, pe zi ce trecea mai indignată şi mai uimită. Tânărul Peters nu era nici măcar un om cu maniere de gentleman. Lăsa în grija toate micile obligaţii ale celui ce face curte. Ea îl ajuta să-şi paltonul şi după aceea îşi aranja propria pelerină; ea cără pachetele, ea era aceea care mergea în urma lui când intrau şi ieşeau din restaurant Nici când considera că cineva îi urmăreşte nu făcea vreo încercare să se comporte faţă de ea cu minimă curtenie. O brutaliza, o contrazicea în public, o ignora pe faţă. Boema spumega de furie, neputincioasă. Cu toţii, trebuiau totuşi să mărturisească că, în ceea ce o privea pe domnişoara Ramsbotham, acest om făcuse mai mult pentru fericirea ei decât făcuseră ei toţi la un loc. O lumină blândă apăruse în ochii ei, care, s-a observat pentru prima dată, erau deosebit de adânci şi expresivi, Sângele, pe care îi avea din belşug, se ivea şi dispărea, astfel încât obrajii, în loc să-i fie permanent roşii, alternau de la roz la

alb. Viaţa intrase şi în părul ei negru şi des, dându-i diferite nuanţe.

Femeia începuse să întinerească. Carnea de pe ea a prins viaţă. Erotismul, adormit până atunci, începuse să devină evident; feminitatea ieşea la iveală. Tonuri noi, sugerând multe disponibilităţi, se strecurau în vocea ei. Boema se felicita, căci povestea asta de dragoste putea, la urma urmelor, să iasă bine.

Atunci domnişorul Peters a stricat totul, dându-şi arama pe faţă, când, fără să-i pese de ce spunea lumea, s-a îndrăgostit şi el, în mod sincer, de o fată de la magazinul de chifle. A făcut cei mai bun lucru posibil în aceste împrejurări; i-a spus domnişoarei Ramsbotham adevărul adevărat şi a lăsat-o pe ea să hotărască.

Domnişoara Ramsbotham a acţionat aşa cum ar fi prevăzut cei care o cunoşteau. Este posibil ca în liniştea micuţului şi frumosului ei apartament cu patru camere de deasupra croitoriei din Marylebone Road, atunci când sobra şi respectabila femeie de serviciu a fost trimisă în concediu, să fi vărsat câteva lacrimi; dar, dacă s-a întâmplat aşa, nicio urmă n-a fost lăsată pentru a-i strica domnului Peters pacea cugetului. Ea i-a mulţumit doar că a fost cinstit cu ea şi, printr-o mică durere prezentă, i-a salvat pe amândoi de un viitor dezastruos. Era foarte clar; ea ştia că nu o iubise niciodată cu adevărat. Îl considera tipul de bărbat care nu se îndrăgosteşte niciodată, în accepţia generala a cuvântului – domnişoara Ramsbotham nu adăugă "de nimeni în afară de el însuşi" – şi dacă aşa stăteau lucrurile, iar el s-ar fi mulţumit doar să fie iubit, ar fi putut fi fericiţi împreună. Dar aşa, ei bine, era un noroc că descoperise adevărul înainte de a fi prea târziu. Era, cumva, el dispus să-i urmeze sfaturile?

Domnul Peters era într-adevăr recunoscător, atât cât putea fi el, şi de acord cu orice sugestie pe care o putea face domnişoara Ramsbotham; simţea că

se comportase meschin, se simţea ruşinat şi se lăsa condus în toate privinţele de domnişoara Ramsbotham, pe care o va considera întotdeauna ca cea mai adevărată prietenă şi aşa mai departe.

Sfatul domnişoarei Ramsbotham era acesta: domnul Peters, al cărui trup nu era mai puţin suferind decât mintea, vorbise odată despre posibilitatea unei călătorii. Neavând nimic altceva de făcut acum decât să aştepte clientela, de ce să nu profite de ocazie şi să-şi viziteze o ruda bine situată, un fermier canadian? Între timp, domnişoara Peggy ar putea părăsi magazinul de chifle, să se mute în apartamentul domnişoarei Ramsbotham. Să nu se facă nicio logodnă: să se rezume la o simplă înţelegere. Domnişoara Ramsbotham era sigură că fata era drăguţă, fermecătoare şi bună, dar, ei bine, puţină educaţie, puţină şlefuire a manierelor nu i-ar face rău, nu-i aşa? Dacă, la întoarcere, după şase luni sau un an, domnul Peters nu şi-ar fi schimbat hotărârea, şi Peggy ar rămâne în continuare doritoare, treaba ar fi mai uşoară, nu-i aşa?

Urmară alte expresii de recunoştinţă eternă. Domnişoara Ramsbotham trecu repede peste ele. Ar fi plăcut să locuiască cu o fată tânără şi ageră; să înveţe şi să modelezi o astfel de persoană ar fi o ocupaţie plăcută.

Şi astfel s-a întâmplat că domnul Reginald Peters a dispărut pentru un timp din lumea boemă, spre regretul a foarte puţini şi în ea a intrat o anume Peggy Nutcombe, cea mai drăgălaşă copilă care a bucurat vreodată ochii unui om.

Avea un păr ondulat şi bălai, un ten care ar fi putut fi făcut din esenţă de trandafir sălbatic, nasul pe care Tennyson[53] l-ar fi atribuit fiicei morarului şi o gură demnă de o frumuseţe de femeie în zilele sale de glorie. Adăugaţi la asta graţia sprintenă a unei pisicuţe, neajutorarea emoţionantă a unei fetiţe îmbrăcată în prima ei rochie scurtă şi-l veţi putea ierta pe domnul Reginald Peters pentru lipsa

sa de constanţă. Boemii se uitau când la una când la alta – de la zână la femeie – şi au încetat să-l mai blameze. Că zâna era mai proastă decât o cămilă, mai egoistă decât un porc şi mai leneşă decât un trântor boema nu ştia; şi nici chiar dacă ar fi ştiut, aprecierea ei nu ar fi fost influenţată, atâta timp cât silueta şi tenul fetei rămâneau aşa cum erau, Mă refer la bărbaţii din lumea boemă.

Dar tocmai asta e: silueta şi tenul ei n-au rămas aşa. Domnul Reginald Peters, găsindu-şi unchiul bătrân şi slab şi cu o fire iubitoare, socoti că este în avantajul său să stea mai mult decât intenţionase. Au trecut douăsprezece luni. Domnişoara Peggy şi-a pierdut graţia pisicească şi a devenit greoaie. Doua coşuri, unui lângă colţul din dreapta al gurii ei ca un boboc de trandafir şi altul pe partea stângă a nasului în vânt, îi stricau faţa de copil. La sfârşitul altor şase luni, bărbaţii spuneau că este durdulie, iar femeile că e grasă. Mersul i-a degenerat, devenind legănat; scările o făceau să gâfâie. Începea să respire pe gură şi boema observă că avea dinţii mici, urât coloraţi şi neregulaţi. Coşurile s-au înmulţit şi au crescut. Culoarea albă şi crem a tenului a devenit de un galben predominant. Grăsimea pielii ieşea în evidenţă. Comportarea copilărească la o femeie care trebuie să fi cântărit cam şaptezeci de kilograme a şocat boema, considerând-o a fi nelalocul ei. Manierele ei, judecate izolat, s-au rafinat. Dar n-au făcut-o să arate mai bine. Nu-i aparţineau; nu i se potriveau, îi veneau aşa cum se potrivea un postav negru pe un bădăran. Învăţase să-l pronunţe pe *h* unde trebuia şi să vorbească corect gramatical. Aceasta îi dădea însă conversaţiei ei un aer extrem de artificial. Puţina învăţătură pe care o ciugulise era suficientă pentru a deveni enervant de conştientă de propria ei ignoranţă de neînfrânt.

Între timp, domnişoara Ramsbotham continua să întinerească. La douăzeci şi nouă de ani arăta ca de treizeci şi cinci; la treizeci şi doi, nu arăta nicio zi mai mult de douăzeci şi cinci. Boema simţea că dacă va continua să mai dea înapoi, în curând va trebui să-şi scurteze fustele şi să-şi lase părul pe spate. O excitabilitate nervoasă pusese stăpânire pe ea şi îi tulbura nu numai trupul, ci şi mintea. Ceea ce i se dădea într-o direcţie i se lua din alta. Vechii prieteni, obişnuiţi să se bucure alături de ea de plăcerea unei discuţii fără ocolişuri, se întrebau în van ce făcuseră ca să o ofenseze. Dorinţa ei era acum sa dobândească prieteni noi, să cunoască feţe noi. Simţul umorului părea că s-a îndepărtat de ea; devenise riscant sa glumeşti cu ea. Pe de altă parte, se manifesta însetată de a fi admirată şi flatată. Foştii prieteni intimi s-au dat înapoi, uluiţi când au văzut tineri caraghioşi şi fără minte apropiindu-se de ea prin complimente despre bluza pe care o purta, sau şoptindu-i vreo poveste fără seamăn, apropo de genele ei. O bună parte din puterea minţii o îndrepta de la munca pe care o făcea spre îmbrăcăminte. Desigur, avea succes. Hainele i se potriveau, o avantajau. Frumoasă n-ar fi putut fi niciodată şi avea destulă minte să o ştie, dar devenise deja o femeie fermecătoare, cu înfăţişare distinsă. De asemenea era pe punctul de a deveni o femeie obişnuită, egoistă şi înfumurat

În timpul acestui proces de metamorfozare, Peter Hope primi într-o seară un bilet de la ea, prin care îşi anunţa intenţia de a-l vizita a doua zi dimineaţa, la biroul ziarului „Umorul Sănătos”. Adăugă, într-un post-scriptum că ar prefera ca întrevederea lor să fie confidenţială.

Domnişoara Ramsbotham sosi punctuală. Contrar obiceiului ei. domnişoara Ramsbotham deschise conversaţia vorbind despre vreme. Domnişoara Ramsbotham era de părere că existau toate posibilităţile să plouă. Din experienţa lui, Peter ştia că e întotdeauna posibil să plouă.

— Cum merge Ziarul? întrebă domnişoara Ramsbotham.

Ziarul, care nu avea încă doi ani, mergea destul de bine.

— Ne aşteptăm ca foarte curând… da, foarte curând, să dăm colţul, explică domnul Peter Hope.

— A, „colţul”, spuse înţelegătoare domnişoara Ramsbotham.

— Mărturisesc, zâmbi Peter Hope, că nu pare a fi exact un colţ… prea drept. Cu gândul ajungi la un astfel de colţ, dar durează destul până ce poţi să treci de el… Aş zice că e un colţ… cam colţuros.

— Aveţi nevoie, consideră domnişoara Ramsbotham, de vreo două articole populare.

— Articolele populare, încuviinţă Peter prudent, adulmecând tentaţia, nu sunt de dispreţuit, dacă te fereşti de ceva vulgar şi banal.

— O pagină adresată „doamnelor”, sugeră domnişoara Ramsbotham… o pagină care ar face femeile să cumpere ziarul. Credeţi-mă, femeile vor deveni din ce în ce mai importante pentru presa săptămânală.

— Dar de ce să aibă nevoie femeia de o pagină specială pentru ea? întrebă Peter Hope. De ce să n-o atragă ziarul în întregime?

— Pentru că nu o atrage, a fost singura explicaţie pe care a putut-o furniza domnişoara Ramsbotham.

— Îi oferim literatură şi teatru, poezie, povestiri, politică la cel mai înalt nivel…

— Ştiu, ştiu, îl întrerupse domnişoara Ramsbotham, care, mai recent, printre alte cusururi noi, căpătase tendinţa de a fi nerăbdătoare; dar lucrurile astea le găseşti într-o jumătate de duzina de alte ziare. M-am gândit la treaba asta. Domnişoara Ramsbotham se apleca mai mult deasupra biroului editorial şi în mod conştient îşi coborî vocea până la şoapta confidenţială. Spuneţi-i care este evoluţia modei. Discutaţi dacă pălăria sau boneta o face să arate

mai tânără. Spuneţi-i dacă părul negru sau roşcat este noua culoare la modă, spuneţi-i mărimea taliei care se poartă în lumea bună. Ei, haideţi, râse domnişoare Ramsbotham ca răspuns la expresia uluită a lui Peter; nu putem schimba lumea şi natura umană dintr-o dată. Trebuie să faci apel la prostia oamenilor, dacă vrei să-i faci să-ţi asculte înţelepciunea. Acţionaţi întâi în aşa fel încât ziarul să aibă succes. După aceea îl puteţi transforma într-o forţă.

— Dar, argumenta Peter, există deja astfel de ziare… ziare specializate în astfel de lucruri, care nu conţin nimic altceva.

— Care să coste şase peni! replică practica domnişoara Ramsbotham. Mă gândesc la femeia care s-ar încadra în clasa de mijloc, care are douăzeci de lire pe an la dispoziţie pentru îmbrăcăminte şi care se gândeşte douăsprezece ore pe zi cum să se îmbrace, biata de ea. Dragă prietene, în propunerea mea zace o avere. Gândeşte-te la reclame!

Bietul Peter oftă: bătrânul Peter. visătorul. Dar gândul la Tommy! lăsată să se bată singură într-o bună zi cu o lume surdă, rece ca piatra… Cu siguranţă, Peter s-ar fi ridicat în picioare înfuriat şi i-ar fi spus distinsei şi seducătoarei, domnişoare Ramsbotham:

— Instinctul meu de ziarist îmi şopteşte că planul dumitale, judecat din perspectiva diavolului, este bun. Este o nouă orientare. Peste zece ani, jumătate din ziarele Londrei o vor fi adoptat. Va face bani! Dar ce contează asta? Să-mi vând sufletul meu de editor, să transform templul Condeiului Atotputernic într-o speluncă de… de modiste? La revedere, domnişoară Ramsbotham. Îmi pare râu pentru dumneata, îmi pare rău pentru dumneata, care ai fost odată un confrate inspirat de devotamentul pentru o chemare nobilă, dar care ai decăzut din această condiţie. La revedere, domnişoară…

În acest fel gândea Peter, în timp ce bătea toba cu vârful degetelor pe birou, dar spuse numai:

— Treaba asta ar trebui să fie bine făcută.

— Da, totul depinde de felul cum este făcută, fu de acord domnişoara Ramsbotham. Făcută prost, ideea s-ar pierde. Pur şi simplu aţi sugera-o altor ziare.

— Te gândeşti la cineva? întrebă Peter.

— Mă gândeam la mine, răspunse domnişoara Ramsbotham.

— Regret, spuse Peter Hope.

— De ce? întrebă domnişoara Ramsbotham. Credeţi că n-aş putea s-o fac?

— Cred, spuse Peter, că nimeni n-ar putea s-o facă mai bine. Regret că doreşti *dumneata* s-o faci, asta-i tot.

— Vreau să o fac, replică domnişoara Ramsbotham, cu o notă de îndărătnicie în voce.

— Şi cât ai dori să-ţi plătesc? zâmbi Peter.

— Nimic.

— Stimată domnişoară…

— Conştiinţa nu mă lasă, explică domnişoara Ramsbotham, său fiu plătită de ambele părţi. Am de gând să fac o afacere bună din treaba asta. Voi scoate cel puţin trei sute pe an şi vor fi bucuroase să plătească pentru asta.

— Cine?

— Croitoresele. Voi fi una din cele mai elegante femei din Londra, râse domnişoara Ramsbotham.

— Erai o femeie cu judecată, îi aminti Peter.

— Vreau să trăiesc.

— Şi nu poţi să o faci fără… fără să fii aşa de nebună, draga mea?

— Nu, răspunse domnişoara Ramsbotham. O femeie nu poate. Am încercat.

— Foarte bine, încuviinţă Peter, aşa să fie!

Peter se ridicase. Îşi puse mâna bătrână, albă şi frumoasă pe umărul femeii.

— Să-mi spui când vei dori să renunţi. Voi fi bucuros.

Astfel s-au aranjat lucrurile. „Umorul Sănătos” şi-a mărit tirajul şi, ceea ce este mai important, a câştigat reclame, domnişoara Ramsbotham, aşa după cum prevăzuse, a dobândit reputaţia de a fi una din cele mai bine îmbrăcate femei din Londra. Motivul pentru care dorise o astfel de reputaţie fusese intuit cu perspicacitate de către Peter Hope. Două luni mai târziu, suspiciunile sale au fost confirmate. Domnul Reginald Peters, al cărui unchi murise, era în drum spre Anglia.

Întoarcerea sa era aşteptată cu nerăbdare de locatarele micuţului apartament din Marylsbone Road, iar acestea prezentau simptome foarte diferite. Domnişoara Peggy, prea proasto pentru a înţelege schimbarea care avusese loc în ea, aştepta sosirea iubitului cu încântare. Domnul Reginald Peters, indiferent de practicarea profesiunii sale, devenise, ca urmare a morţii unchiului său, un bărbat avut. Tutela domnişoarei Ramsbotham, care-i displăcuse dintotdeauna, urma să ia acum sfârşit. Va fi o „lady” în adevăratul sens al cuvântului, adică, după definiţia domnişoarei Peggy, o femeie care nu avea nimic de făcut în afară de a mânca şi a bea şi care nu trebuia să se gândească la nimic altceva decât la îmbrăcăminte.

Domnişoara Ramsbotham, pe de altă parte, care ar fi putut anticipa cu speranţă întoarcerea acasă a fostului ei admirator, manifesta o stare ciudată de teamă şi suferinţă, ce sporea În fiecare zi, pe măsură ce data se apropia,

Întâlnirea – fie din întâmplare, fie prin înţelegere, nu s-a ştiut niciodată – a avut loc la o serată dată de proprietarii unui nou ziar. În mod cert, împrejurarea a fost nefericita pentru biata Peggy, pe care boema începuse să o compătimească. Domnul Peters, care ştia că ambele femei vor fi acolo, deci, era deosebit de atent, văzu de la distanţă, printre mulţimea de notabilităţi, o femeie graţioasă, înaltă, superb

îmbrăcată, a cărei faţă îi provoca senzaţii pe care nu le putea înţelege pentru moment.

În mod deosebit, îi atrăgeau atenţia gâtul şi braţele desăvârşite şi aerul de educaţie perfectă cu care se mişca, vorbea şi râdea prin mulţimea distinsă şi mondenă. Lângă ea o tânără femeie fără formă, plină de coşuri, grasă, vulgară, de o agresivitate nervoasă, ţanţoşă, care atrăgea atenţia tuturor, atât era de nepotrivita, prin prezenţa ei, printre cei din încăpere. Fiind salutat de doamna cu gât şi braţe atât de graţioase, avu convingerea că aceasta nu putea fi altceva decât domnişoara Ramsbotham, care odinioară. avusese o faţă urâtă şi era indiferentă faţă de îmbrăcăminte şi a cărei înfăţişare aproape că o uitase.

Fiind întâmpinat cu un sentimentalism exagerat şi strigat "Reggie" de către tânăra femeie împopoţonată şi cu ten aproape pământiu, s-a înclinat în faţa ei cu o uimire evidentă şi se scuza pentru memoria care, aşa cum a asigurat-o pe doamnă, l-a dus, întotdeauna, la disperare.

Desigur, mulţumi cerului – şi domnişoarei Ramsbotham – că logodna nu a fost niciodată oficială. În ceea ce-l privea pe domnul Peters, visul domnişoarei Peggy de a duce o existenţa cu neîntrerupte mici dejunuri luate în pat se sfârşise. Părăsind apartamentul domnişoarei Ramsbotham, se întoarse sub acoperişul matern, iar de acolo, desigur, la munca grea şi la o existenţă plată, care au contribuit mult la îmbunătăţirea siluetei şi tenului ei. Astfel, după un timp, Zeii, zâmbindu-i din nou, se mărită cu un maistru tipograf şi ieşi din această povestire.

Între timp, domnul Reginald Peters, mai în vârstă şi posedând probabil, mai multă minte, o privi pe domnişoara Ramsbotham cu alţi ochi şi acum nu se putea spune că o tolera, ci că o dorea. Boema aştepta să asiste la sfârşitul fericit al unei poveşti de dragoste frumoase şi cam ciudate. Domnişoara Ramsbotham nu dădea niciun semn că

ar fi atrasă de altcineva. Continua să primească cu bunăvoinţă flatarea şi complimentele, dar, după cum se părea, pur şi simplu, ca o formă de critică favorabilă.

Nu lipseau pretendenţii mai potriviţi şi mai corespunzători decât primul, dar domnişoara Ramsbotham, deşi fusese o femeie mai puţin tentantă atunci când fusese cucerită, ajunsese acum să fie dorită de curtezani. Dar ea râdea de toţi aceştia.

— O admir pentru asta, declara Susan Fossett; şi el s-a rafinat. Uite la Jack Herring… ar fi fost cu mult mai potrivit Sau chiar Joe, în ciuda staturii lui. Dar e vorba de căsătoria ei „nu de a noastră; iar ei nu-i va place niciodată altcineva.

Şi boeme a cumpărat cadouri, le-a pregătit, dar nu le-a dăruit niciodată. Câteva luni mai târziu, domnul Reginald Peters s-a întors în Canada tot celibatar. Domnişoara Ramsbotham şi-a exprimat dorinţa să mai aibă o întrevedere cu Peter Hope.

— Desigur, aş putea să continui rubrica **Scrisoare către Clorinda,** şi-a exprimat gândurile cu voce tare domnişoara Ramsbotham. M-am deprins să o fac. Dar aş vrea să mă plăteşti ca pe toată lumea.

— Aş fi făcut aşa de la început, explică Peter.

— Ştiu. Nu m-a lăsat conştiinţa, după cum ţi-am spus, să iau din ambele părţi. Ei bine, ele nu au spus nimic, dar cred că pe viitor vor începe să se sature de asta.

— Dar dumneata? întrebă Peter.

— Da, şi eu m-am săturat, râse domnişoara Ramsbotham. Viaţa nu este destul de lungă pentru ca să poţi fi cu adevărat o femeie bine îmbrăcată.

— Ai terminat cu toate treburile astea?

— Sper că da, răspunse domnişoara Ramsbotham.

— Şi nu vrei să vorbeşti despre asta? sugeră Peter.

— Nu pentru moment. Mi-ar fi extrem de greu să explic.

Alţii, mai puţin înţelegători decât bătrânul Peter, au făcut mari eforturi pentru a soluţiona misterul. Domnişoara Ramsbotham s-a distrat evitând în mod inteligent aceste persoane sâcâitoare. Contracarând totul, bârfele s-au îndreptat spre alte teme. Domnişoara Ramsbotham se interesa din nou de aspectele cele mai pretenţioase ale profesiunii; deveni din nou, încetul cu încetul, „fata de treabă", sensibilă şi deschisă pe care o cunoştea boema, îndrăgită, respectată… totul în afară de a fi iubită.

Câţiva ani mai târziu, cei câţiva încă interesaţi au aflat explicaţia de la Susan Fossett, o femeie destul de vorbăreaţă.

— Dragostea, îi spuse domnişoara Ramsbotham prietenei intime, nu este guvernată de raţiune. Aşa după cum spui, erau mulţi bărbaţi dintre care mi-aş fi putut lua un soţ, cu care aş fi putut spera că fiu fericită. Dar niciodată nu mi-a plăcut un alt bărbat. Nu era un intelectual, era încrezut, probabil chiar destul de egoist. Bărbatul trebuie întotdeauna să fie mai în vârstă decât femeia; el era mai tânăr şi avea un caracter slab. Şi totuşi l-am iubit.

— Mă bucur că nu te-ai măritat cu el, spuse prietena intimă.

— Şi eu, încuviinţă domnişoara Ramsbotham.

— Dacă nu poţi avea încredere în mine, îi spuse prietena intimă, în acest punct al conversaţiei, nu-mi spune.

— Am vrut să fac aşa cum e corect, spuse domnişoara Ramsbotham. — pe cuvânt de onoare că am vrut, cel puţin la început.

— Nu înţeleg, spuse prietena intimă.

— Dacă ar fi fost copilul meu, continuă domnişoara Ramsbotham nu aş fi putut face mai mult… la început. Am încercat să o învăţ, să-i dau puţină înţelepciune. Dumnezeule! Câte ore mi-am

pierdut cu micuţa aia idioată! Mă mir de răbdarea mea.

Era doar un animal! Un animal! Avea numai viciile animalului. Ideea ei despre fericire era să mănânce, să bea şi să doarmă; singura ambiţie – admiraţia bărbaţilor şi n-avea destulă forţă să-şi pună frâu stomacului. Am stat de vorbă raţional cu ea, am rugat-o, am bruscat-o. Dacă aş fi insistat, aş fi reuşit, prin forţa mintala şi fizică, să o opresc să se distrugă.

Eram pe punctul de a câştiga. Am făcut-o să-i fie frică de mine. Dacă aş fi continuat, aş fi putut câştiga. Scoţând-o dimineaţa din pat, insistând să facă exerciţii fizice, drămuindu-i fiecare bucăţică de hrană şi băutură pe care o punea în gură, am menţinut micuţa fiară într-o bună condiţie fizică, aproape trei luni.

Apoi a trebuit să plec la ţară, pentru câteva zile; a jurat că va respecta instrucţiunile mele. Când m-am întors, am descoperit că stătuse în pat aproape tot timpul şi mâncase în principal ciocolată şi prăjituri. Când am deschis uşa, dormea covrigită într-un fotoliu, sforăind cu gura larg deschisă.

La vederea acestei imagini, diavolul a venit la mine şi m-a tentat. De ce să pierd timpul, să mă uzez fizic şi intelectual, ca omul pe care-l iubesc să se însoare cu un porc, numai pentru că arată ca un înger? Şase luni de înfulecat după pofta inimii o va face să arate aşa cum este.

Din ziua aceea am lăsat-o în pace. Nu, mai rău încă… nu vreau să mă cruţ… am încurajat-o. Am lăsat-o să-şi facă focul în dormitor şi să-şi ia jumătate de mese în pat. Am lăsat-o să mănânce ciocolata cu linguri de frişcă pe deasupra; se dădea în vânt după asta. Nu era niciodată cu adevărat fericită, decât atunci când mânca. Am lăsat-o să-şi comande mesele.

Aveam o plăcere diavolească să urmăresc cum picioarele acelea minunate se transformau într-o grăsime lipsită de formă şi tenul roz şi alb se păta.

Bărbatul iubeşte carnea; la minte, la înţelepciune, la inimă şi la suflet nu se gândeşte niciodată!

Scroafa asta albă şi roz m-ar fi putut despărţi până şi de Solomon[54]. De ce să aibă astfel de creaturi lumea la picioarele lor? De ce nouă să nu ni se permită să ne folosim mintea pentru a ne apără?

Dacă m-aş fi luat după ce-mi spunea oglinda, aş fi rezistat tentaţiei, dar întotdeauna am avut ceva bărbătesc în mine: partea sportivă a chestiunii m-a atras. Presupun că excitarea nervoasa în care trăim m-a schimbat. Toată vigoarea mea se îndrepta spre trup. Dacă aş fi avut destul timp, aş fi putut să o înfrunt cu propriile ei arme: un animal împotriva altui animal.

Ei bine, cunoaşteţi rezultatul: am câştigat. Nu era nicio îndoiala că era îndrăgostit de mine. Ochii lui mă urmăreau prin camera, sorbindu-mă. Devenisem un animal reuşit. Bărbaţii mă doreau. Ştii de ce l-am refuzat? Era, din toate punctele de vedere mult superior băieţaşului prostuţ de care mă îndrăgostisem; dar s-a întors cu doi dinţi falşi: i-am văzut montura de aur într-o zi când a deschis gura să râdă.

Nu spun niciodată, draga mea, că nu există dragoste, dragoste pură, înnobilatoare, demnă de bărbaţi şi de femei, care-şi are rădăcinile în inimă şi numai acolo. Dar acea dragoste eu nu cm avut-o şi pe cealaltă, o vedeam în adevărata lumină. Mă îndrăgostisem de el pentru că era un băiat drăguţ, cu păr cârlionţat. El se îndrăgostise de Peggy când avea pielea albă şi roz şi era suplă, îi voi vedea întotdeauna expresia ochilor când ea i-a vorbit la hotel, acea expresie de dezgust şi aversiune, l-am putut vedea ochii fixaţi pe braţele şi gâtul meu. Urma să îmbătrânesc şi eu cu timpul, pielea să mi se închidă la culoare. să se rideze. M-am gândit şi la el, văzându-l îngrăşându-se, făcând chelie.

— Dacă te-ai fi îndrăgostit de omul potrivit, spusese Susan Fossett, nu ţi-ar fi trecut prin minte

astfel de idei.

— Ştiu, spuse domnişoara Ramsbotham. El va trebui să mă placă aşa zveltă, îmbrăcată în aceste haine, tocmai pentru că sunt drăguţă, utilă şi sunt o bună companioană. Acesta este omul pe care-l aştept.

Dat el nu a apărut niciodată. O doamnă cu părul alb, fermecătoare, cu ochi strălucitori, locuieşte singură într-un apartament micuţ din Marylebone Road şi apare ocazional la Clubul Scriitorilor. Este şi astăzi domnişoara Ramsbotham.

Oameni cu chelie se simt tineri din nou atunci când stau de vorbă cu ea; este atât de plină de simpatie, cu vederi atât de largi, atât de înţelegătoare! Apoi, auzind bătaia ceasului, se rup de lângă ea cu un oftat şi se întorc acasă, unii din ei la neveste stupide şi arţăgoase.

POVESTEA A CINCEA
Joey Loveredge consimte – în anumite condiţii – să intre în asociaţie

Cel mai popular membru al Clubului Autolycus era, fără îndoială, Joseph Loveredge. Fiind scund, dolofan, bine ras, cu părul castaniu, mătăsos, cam lung, cu o cărare la mijloc, străinii cădeau în greşeala de a-l lua drept mai tânăr decât era de fapt. Se ştie că o romancieră de frunte – dacă luăm drept bune propriile ei afirmaţii, – iritată de refuzul lui politicos, dor ferm, de a-i permite să intre în biroul său editorial, fără a avea fixată o întâlnire, i-a dat două palme, având impresia că era băiatul de serviciu. Când i se prezentau oaspeţii veniţi la Autolycus Club, aceştia îi transmiteau complimente pentru tatăl său, de care îşi aminteau ca de un fost coleg de şcoală.

Aceste lucruri ar fi deranjat pe orice om cu mai puţin simţ ai umorului. Joseph Loveredge obişnuia să relateze astfel de istorii el însuşi, savurând gluma. A fost chiar suspectat că ar fi inventat el însuşi unele din cele mai puţin probabile.

Un alt fapt care sporea popularitatea lui Joseph Loveredge în rândurile tuturor claselor, mai presus de amabilitatea, de inteligenţa, de mărinimia sa şi de fondul inepuizabil de anecdote savuroase, era că, prin grijă şi înclinaţie naturală, reuşise să rămână celibatar. Fuseseră făcute multe încercări de a-l cuceri; nici cu trecerea anilor nu se vedeau semne de scădere a interesului în acest sens. Depăşind slăbiciunile şi deprimările atât de periculoase în tinereţe, având obiceiuri cumpătate şi sobre, un capital mereu în creştere, învestit în bunuri bine consolidate, împreună cu un venit tot mai mare de pe urma condeiului său, o casă mobilată cu gust, cu vedere spre Regent’s Park[55], o

bucătărească, şi menajeră excelentă devotată şi rude stabilite, în majoritatea lor, în Colonii, Joseph Loveredge, chiar dacă fetele fără experienţă puteau trece pe lângă el strâmbând din nas dispreţuitor, era recunoscut de doamnele cu o judecată mai matură drept un premiu care nu era prea des fluturat prin faţa ochilor celibatarelor. Vulpile bătrâne – aşa suntem asiguraţi de domnii de la ţară cu inima bună – preferă o zi de hârjoneală cu ogarii.

Oricum ar fi, este cert că Joseph Loveredge, încrezător în sine, după cum se poate imagina, nu arăta vreo aversiune deosebită faţă de vânătoare. Poate că, în general, prefera societatea bărbaţilor, alături de care putea râde şi glumi cu mai multă libertate, cărora le putea spune povestirile aşa cum îi veneau, fără a-şi bate capul să le prelucreze mai întâi în minte; dar. pe de altă parte, Joey nu făcea nicio încercare, de a evita compania femeilor, ori de câte ori îi ieşeau în cale; şi atunci, niciun cavaler nu putea fi mai agreabil, mai atent fără ostentaţie. Bărbaţii mai tineri rămâneau într-o admiraţie invidioasă faţă de uşurinţa cu care stabilea, în cinci minute, relaţii de caldă prietenie cu vreo frumuseţe strălucitoare, rece şi graţioasă, în faţa căreia ei tremuraseră luni de zile; cutezanţa cu care punea mâna, ca să spunem aşa, pe cea mai drăguţa fată din încăpere, domolindu-i, ca prin farmec ţepii şi scoţând-o de sub influenţa sentimentului copleşitor al proptei ei importanţe.

Secretul succesului său era, probabil, faptul că nu se temea de ele. Nedorind nimic altceva de la ele în afară de sociabilitate, o apreciere rezonabilă a glumelor lui – care fără a fi excepţional de proaste – puteau fi greu reţinute – cerându-le să aibă doar atâtea cunoştinţe şi atâta inteligenţă cât erau necesare pentru a face o conversaţie interesantă, acest om nu avea nimic prin care ele să poată pune mâna pe el. Cu siguranţă, acest lucru le făcea foarte dornice să pună mâna pe el.

Am putea spune că prietenele lui Joseph se puteau împărţi în două grupe: cele nemăritate, care voiau să se căsătorească cu el şi cele măritate, care doreau să-l căsătorească. Ar fi fost un dezastru social, căzură ele de acord în cele din urmă, dacă Joseph Loveredge nu s-ar căsători niciodată.

— Ar fi un soţ excelent pentru biata Bridget.

— Sau pentru Gladys. Mă întreb, de fapt, câţi ani are, de fapt draga de Gladys?

— Un bărbat atât de drăguţ!

— Şi când te gândeşti ce fel de bărbaţi sunt cei care sunt însuraţi, ce mare păcat!

— Mă întreb de ce nu s-a căsătorit niciodată, căci este exact tipul de bărbat care ar fi trebuit să se fi căsătorii.

— Şi eu mă întreb dacă a fost vreodată îndrăgostit.

— O, draga mea, doar nu vrei să-mi spui că un bărbat a ajuns la vârsta de patruzeci de ani fără să fi fost vreodată îndrăgostit.

Doamnele oftau.

— Sper din tot sufletul că, dacă se va căsători vreodată, o va face cu o persoană drăguţă. Bărbaţii sunt atât de uşor de înşelat!

— Nu aş fi deloc surprinsă dacă ar ieşi schema cu Bridget. E o fată atât de drăguţă… atât de pură.

— Ei bine, eu cred, draga mea, că, dacă trebuie să fie careva, atunci e, fără îndoială, Gladys. Aş fi aşa de bucuroasă să văd pe biata Gladys aranjată!

Cele nemăritate îşi păstrau gândurile pentru sine. Cugetând, fiecare din ele găsea motive să creadă că Joseph Loveredge dăduse dovadă că o preferă pe ea. Lucrul cel mai iritant era că, la o cugetare şi mai adâncă, era la fel de clar că Joseph Loveredge dăduse semne că le-ar prefera pe majoritatea celorlalte.

Între timp, Joseph Loveredge îşi vedea netulburat de treabă. La ora opt dimineaţa, menajera lui Joseph intra în cameră cu o ceaşcă de ceai şi un biscuit. La opt şi cincisprezece, Joseph

Loveredge se scula şi făcea exerciţii complicate pe un scripete cu nişte corzi din cauciuc, care garantau, dacă perseverai, că asigură graţie siluetei şi elasticitate membrelor. Joseph Loveredge le practicase cu asiduitate timp de ani de zile şi era mulţumit de rezultat, care, cum nu privea pe nimeni altcineva, reprezenta tot ce-şi putea dori.

Lunea, miercurea şi vinerea, la opt şi jumătate, Joseph Loveredge lua un mic dejun compus dintr-o ceaşcă de ceai, fiert de el însuşi, un ou, fiert tot de el însuşi, şi două felii de pâine prăjită, una unsă cu gem şi cealaltă cu unt. Marţea, joia şi duminica, Joseph Loveredge renunţa la gem şi mânca o felie de şuncă. Duminica, Joseph Loveredge mânca şi ouă şi şuncă şi tot atunci consacra o jumătate de oră în plus pentru citirea ziarului. La nouă treizeci, Joseph Loveredge pleca de acasă la biroul ziarului fondat cu mult timp în urmă, unde el era incoruptibilul şi onoratul reporter din City[56]. La unu patruzeci şi cinci, după ce plecase de la birou la unu treizeci, Joseph Loveredge intra la Clubul Autolycus şi se aşeza să ia prânzul. Toate celelalte lucruri din viaţa lui Joseph erau aranjate cu o precizie similară, atât cât era posibil, ţinând cont de îndatoririle sale de reporter din City. Seara de luni, Joseph şi-o petrecea în Brixton cu prieteni amatori de muzică. Vinerea era scara de teatru a lui Joseph. Marţea şi joia era dispus să primească invitaţii ca să ia cina în oraş; miercurea şi sâmbăta invita patru prieteni să cineze cu el, în Regent's Park. Duminica, indiferent de anotimp, Joseph Loveredge făcea o excursie la ţară. Avea ore de citit şi ore de gândit. Fie că era în Fleet Street, fie în Tyrol, pe Tamisa, sau la Vatican, îl puteai recunoaşte de departe după redingota gri, ghetele de lac, pălăria de fetru maro, cravata de culoarea levănţicii.

Omul era un celibatar înnăscut. Când vestea logodnei sale pătrunse prin portalurile afumate de la Clubul Autolycus, nimeni nu o crezu.

— Imposibil! afirmă Jack Herring. Cunosc viaţa lui Joey de Cincisprezece ani. Fiecare cinci minute sunt planificate. Nu ar fi putut niciodată găsi timp să o facă.

— Nu-i plac femeile, cel puţin nu în felul acesta. L-am auzit spunând asta, explică Alexander, Poetul. Părerea lui este că femeile sunt artiştii societăţii – încântătoare în calitate de gazde, dar o pacoste dacă trăieşti cu ele.

— Îmi amintesc, zise Micuţul, o poveste pe care mi-a spus-o chiar în această cameră, doar cu trei ani în urmă. Cam o jumătate de duzină de prieteni se întorceau împreună acasă, revenind din Devonshire. Avuseseră o seară foarte veselă şi unul din ei – Joey nu observase care – sugeră să se oprească la el acasă pentru câteva clipe, să bea un ultim pahar de whisky. Râdeau şi vorbeau în sufragerie, când doamna care era gazda, apăru brusc în scenă într-un costum – aşa l-a descris Joey – a cărui farmec era varietatea.

— Era o femeie cu înfăţişare plăcută, a spus Joey, dar vorbea prea mult.

Când se ivi prima pauză, Joey se întoarse spre bărbatul care stătea cel mai aproape de el şi arăta destul de plictisit şi îi sugeră în şoaptă că era timpul să plece acasă.

— Poate că ar fi bine să pleci, consimţi bărbatul cu înfăţişare plictisită. Aş dori să pot veni cu tine, dar, vezi, eu locuiesc aici.

— Nu cred, spuse Somerville, avocatul fără clientelă. Se tot ţine de bancuri şi vreo proastă l-a luat în serios.

Dar zvonul se amplifică şi căpătă detalii, îşi pierdu farmecul, transformându-se într-o adevărată relatare a faptului. Joey nu fusese văzut la Club de mai bine de o săptămână şi aceasta, în sine, constituia o confirmare certă.

Se punea acum întrebarea: Cine era ea şi cum arăta?

— Nu e din grupul nostru; altfel am fi auzit ceva până acum, argumentă insistent Somerville, avocatul fără clientelă,

— Vreo copilandră afurisită care o să ne invite la serate dansante şi are să uite de cină, se temu Johnny Bulstrode, numit în mod obişnuit Bebeluşul. Bărbaţii mai în vârstă se îndrăgostesc întotdeauna de fete tinere.

— La patruzeci de ani, explică sever Peter Hope, editor şi coproprietar al „Umorului Sănătos”, nu înseamnă că eşti bătrân.

— Ei bine, nu este nici tânăr, insistă Johnny.

— E o treabă bună pentru tine, Johnny, se gândi Jack Herring, dacă e o fată cu care să te poţi juca. Adesea te compătimesc că nu ai decât adulţi în jurul tău, buni doar să stai de vorbă cu ei.

— De la o anumită vârstă, bărbaţii devin puţin cam plictisitori, consimţi Bebeluşul.

— Sper, spuse Peter, că e o femeie plăcută, cu judecată, puţin peste treizeci de ani. Loveredge ăsta este un tip simpatic, iar patruzeci de ani e o vârstă potrivită pentru ca un bărbat să se însoare.

— Ei bine, dacă nu mă voi însura înainte de patruzeci de ani… spuse Bebeluşul.

— O, nu te nelinişti, îl întrerupse Jack Herring; un băiat drăguţ ca tine… În sezonul următor vom da un bal şi, dacă eşti cuminte, te vom scoate în lume. Vei scăpa de noi cât ai bate din palme.

Era august. Joey plecă în vacanţă, fără a mai trece Club. Numele doamnei era Henrietta Elizabeth Doone. În „Morning Post”[57] se spunea că este rudă cu familia Doone din Gloucester[58].

— Familia Doone din Gloucester… Doone din Gloucester, medita domnişoara Ramsbotham, ziarista mondenă care scria scrisoarea săptămânală către Clorinda, în timp ce discuta problema cu Peter Hope, în biroul editorial al „Umorului Sănătos”. Ştiam un Doone care avea un mare magazin de vechituri în Euston Road[59] şi se considera organizator de licitaţii. A cumpărat o

mică proprietate în Gloucester şi şi-a adăugat un *e* la nume. O fi oare aceeaşi persoană?

— Am avut şi eu odată o pisică numită Elizabeth, spuse Peter Hope.

— Nu văd ce legătură are cu asta.

— Sigur că nu are. Dar mi-a fost tare dragă. Era un tip ciudat de animal, din punctul de vedere al pisicilor: nu vorbea niciodată cu vreo altă pisică şi avea oroare să iasă din casă după ora zece seara.

— Ce s-a întâmplat cu ea? întrebă domnişoara Ramsbotham.

— A căzut de pe acoperiş, oftă Peter Hope. Nu era obişnuită cu acoperişurile.

Căsătoria a avut loc în străinătate, la biserica engleză din Montreux. Domnul şi doamna Loveredge s-au reîntors la sfârşitul lui septembrie. Membrii Clubului Autolycus au deschis o listă de subscripţii pentru ca să trimită un cadou, un vas de punch; au trimis cărţi de vizită şi au aşteptat cu multă curiozitate să vadă mireasa. Dar n-a sosit nicio invitaţie. O lună de zile Joey nu a fost văzut la Club. Apoi într-o după-amiază ceţoasă, Jack Herring, trezindu-se după un pui de somn, cu o ţigară de foi stinsă în gură, a observat că nu era singurul ocupant al camerei de fumat, într-un colţ îndepărtat, lângă o fereastră, stătea Joseph Loveredge, citind o revistă. Jack Herring s-a frecat la ochi, apoi s-a ridicat şi a traversat camera.

— La început am crezut, explică Jack Herring, povestind întâmplarea mai târziu, în aceeaşi seară, că visez. Stătea acolo, bându-şi paharul cu whisky şi sifon de la ora cinci, acelaşi Joey Loveredge pe care îl ştiam de cincisprezece ani; totuşi nu era acelaşi. Nicio trăsătură nu i se schimbase; niciun fir de păr din cap nu era altfel; totuşi, faţa în ansamblu, era diferită; acelaşi corp, aceleaşi haine, dar un alt om. Am stat de vorbă timp de o jumătate de oră; îşi amintea toate lucrurile pe care Joey Loveredge le cunoscuse. Nu puteam înţelege. Apoi, când a bătut ceasul şi s-a ridicat, spunând că

trebuie să fie acasă la cinci şi jumătate, mi-a venit dintr-o dată în minte explicaţia: **Joey Loveredge era mort; acesta era un bărbat însurat.**

— Nu avem nevoie de eforturile tale vlăguite pentru a auzi o poveste de dragoste cu complexe psihologice, i-a spus Somerville, cel fără clientelă. Vrem să ştim despre ce aţi vorbit. Mort sau însurat, bărbatul care poate bea whisky cu sifon trebuie să fie considerat responsabil de acţiunile sale. Ce intenţie a avut nenorocitul rupând-o cu noi în felul ăsta? A întrebat de vreunul din noi? A lăsat vreun mesaj pentru vreunul din noi? L-a invitat pe vreunul din noi să meargă să-l viziteze?

— Da, a întrebat despre aproape fiecare; tocmai voiam să vă spun asta. Dar n-a lăsat niciun mesaj. Nu cred că se topeşte după vechile relaţii cu vreunul din noi.

— Ei bine, voi trece mâine dimineaţă pe la el la birou, spuse Somerville, cel fără clientelă, şi voi intra cu forţa, daca este necesar. Treaba devine misterioasă.

Dar Somerville s-a întors pentru a uimi membrii Clubului Autolycus şi mai mult. Joey vorbise despre vreme, despre situaţia partidelor politice, a ascultat cu un interes nesimulat toate bârfele despre vechii prieteni, dar Somerville nu a aflat nimic despre el însuşi şi soţia sa. Doamna Loveredge se simţea bine; rudele doamnei Loveredge erau, de asemenea, bine. Dar, pentru moment, doamna Loveredge nu primea vizite.

Membrii Clubului Autolycus care aveau timp la dispoziţie s-au apucat să facă pe detectivii particulari. A ieşit la iveală că doamna Loveredge era o doamnă prezentabilă şi bine îmbrăcată, cam de treizeci de ani, aşa cum dorise Peter Hope. La ora unsprezece dimineaţa, doamna Loveredge făcea cumpărăturile în vecinătatea lui Hamstead Road[60]. După-amiază, doamna Loveredge, într-o birjă închiriată, ieşea încet la plimbare în Parc, uitându-se, s-a observat, cu un mare interes la

ocupanţii altor birje, în timp ce trecea pe lângă ele, dar, în mod evident, neavând nicio cunoştinţă. Birja, de regulă, ajungea la biroul lui Joey la ora cinci şi domnul şi doamna Loveredge mergeau acasă.

Jack Herring, ca cel mai vechi prieten, îndrumat de ceilalţi membri, luă taurul de coarne şi îi vizită cu îndrăzneală, în nicio ocazie doamna Loveredge nu a fost acasă.

— Să fiu al dracului, dacă mă mai duc din nou, spuse Jack. A doua oară când am fost, ştiu că era acasă, am văzut-o intrând în casă. Fir-ar să fie, ce pereche de înfumuraţi!

Nedumerirea fu înlocuită de indignare. Din când în când, Joey se strecura în Club, o umbră spirituală a fostului său eu, acolo unde odinioară fiecare membru se ridica cu un zâmbet ca să-l salute. Acum îi răspundeau scurt şi plecau de lângă el.

Într-o după-amiază. Peter Hope l-a găsit singur, stând cu mâinile în buzunare şi privind pe fereastră. Peter avea cincizeci de ani, aşa spunea el, poate ceva mai mult în realitate; bărbaţii de patruzeci erau pur şi simplu băieţandri în ochii lui. Aşa că Peter, care ura misterele, păşi înainte cu un aer hotărât şi îl luă pe Joey de umăr.

— Aş vrea să ştiu, Joey, spuse Peter, aş vrea să ştiu dacă voi continua să te simpatizez, sau dacă de acum înainte nu voi mai putea să am o părere bună despre tine. Spune-mi ce ai pe suflet.

Joey îşi întoarse spre ei o faţă atât de plină de suferinţă incit inima lui Peter a fost mişcată.

— Nu ştii cât sunt de nenorocit, spuse Joey. N-am crezut că este omeneşte posibil să te simţi atât de prost cum n-am simţit eu în aceste trei luni.

— Presupun că este vorba de soţie? sugeră Peter.

— Este o fată admirabilă. Are un singur cusur.

— Se pare că este unul destul de mare. răspunse Peter. Aş încerca să o lecuiesc de el, dacă aş fi în

locul tău.

— Să o lecuiesc! strigă bărbatul cel scund. Tot atât de bine m-ai putea sfătui să sparg un zid de cărămidă cu capul. N-am avut nici cea mai mică idee cum sunt femeile! Nici nu om visat!

— Dar ce obiecţie are împotriva noastră? Suntem curaţi destul de inteligenţi…

— Dragul meu, Peter, crezi că nu i-am spus toate astea şi încă o sută altele? Femeia! îi intră o idee în cap şi orice argument împotriva acesteia i-o fixează şi mai adânc. Şi-a făcut o idee despre ceea ce ea numeşte boema, din reviste umoristice. E vina noastră: ne-am făcut-o singuri. Nimic nu o poate convinge că este o calomnie!

— N-ar vrea să ne vadă… să judece ea însăşi? Uite-l pe Porson. Ei bine, Porson or fi putut fi episcop! Sau Somerville… Accentul lui de Oxford pur şi simplu se pierde aici. Nu are nicio şansă…

— Nu e numai asta, explică Joey. Are ambiţii, ambiţii sociale. Crede că dacă începem cu grupul care nu trebuie, n-o să reuşim niciodată să facem ceva. În prezent avem trei prieteni şi, după câte îmi dau seama, se pare că nu vom avea mai mulţi. Dragul meu, n-ai crede că ar putea exista oameni atât de plictisitori! Este un tip cu nevasta, pe care-i cheamă Holioake. Cinează cu noi joia şi noi la ei marţea. Singurul titlu nobil ce le justifică existenţa e un văr în Camera Lorzilor; nu pretind că ar avea vreun alt drept. Vărul e văduv şi se apropie de vârstă de optzeci de ani. Se pare că este singura lor rudă şi, când va muri, spun că se vor retrage la ţară. Mai este un tip numit Cuttler, care a fost primit o dată la Mariborough House pentru o operă de caritate. Dacă-l asculţi, ai crede că are pretenţii la tron.

Cea mai obositoare dintre toţi este o femeie gălăgioasă care, pe cât îmi pot da eu seama, nu are niciun nume. Pe cărţile ei de vizită scrie „Domnişoara Montgomery”; aşa îşi spune singură când se recomandă. Cine este de fapt, s-ar

zdruncina fundaţiile societăţii europene, dacă s-ar şti!

Stăm şi discutăm despre aristocraţie; se pare că nu mai cunoaştem pe nimeni altcineva. Odată am încercat o mică ironie, pentru a-i corecta: am povestit o conversaţie dintre mine şi Prinţul de Wales[61], în care, în mod invariabil, m-am adresat cu „Teddy”[62]. Ştiu că pare de necrezut, dar oamenii aceia au luat-o de bună. În acel moment eram prea uluit pentru a-i dezamăgi; în consecinţă sunt un fel de zeu pentru ei. Se strâng în jurul meu şi-mi cer să le spun altele. Ce pot să fac? În faţa lor sunt cu totul neajutorat. Înainte nu am avut niciodată de-a face cu adevăratul idiot, cu cel de clasa întâi. Cunoşteam, desigur, tipul obişnuit, dar ăştia, dacă nu i-ai întâlnit încă, sunt de neconceput. Am încercat să-i insult; nici măcar nu şi-au dat seama de asta, în afara cazului în care i-aş smulge de pe scaun şi i-aş sili să alerge prin cameră, lovindu-i cu piciorul, nu ştiu cum i-aş putea face să înţeleagă.

— Şi doamnei Loveredge? întreba cu simpatie Peter, este ea…

— Fie vorba între noi, spuse Joey, coborându-şi vocea într-o şoaptă inutilă, căci el şi Peter erau singurii ocupanţi ai camerei pentru fumat, nu aş putea, desigur, s-o spun unui bărbat mai tânăr, dar, între noi fie vorba, soţia mea este o femeie fermecătoare. Nu o cunoşti.

— Nu prea am şansa să o cunosc, râse Peter.

— E atât de graţioasă, atât de mândră, atât de maiestuoasă, continuă bărbatul scund, cu un entuziasm crescând. Are un singur cusur: nu are simţul umorului.

Aşa cum am spus, pentru Peter, bărbaţii de patruzeci de ani erau doar nişte băieţandri.

— Dragul meu, orice te-ar fi făcut să…

— Ştiu… ştiu toate astea, întrerupse băieţandrul. Natura le aranjează cu un anumit scop. Pedanţii înalţi şi solemni se căsătoresc cu femei micuţe, cu

nasul cârn. Tipii veseli şi mici de statură, cum sunt eu, se căsătoresc cu femei impunătoare şi serioase. Dacă s-ar întâmpla altfel, rasa umană s-ar diviza în specii.

— Desigur, dacă am fi puşi în mişcare de un sentiment al datoriei publice…

— Nu fi prost, Peter Hope, răspunse bărbatul scund. O iubesc pe soţia mea în aceeaşi măsură în care mă iubeşte şi ea şi întotdeauna va fi aşa. Cunosc femeia cu simţul umorului şi pus să aleg între cele două, o prefer pe cea care nu-l are. Junona[63] este tipul meu. Trebuie să iau şi binele şi răul aşa cum stau alături. Nu poţi avea o Junonă veselă şi ciripitoare şi, dacă ai putea, nu te-ar interesa.

— Atunci ai de gând să renunţi la toţi vechii prieteni?

— Te rog, nu sugera asta, spuse însufleţit bărbatul de statură mică. Nu ştii cât de nenorocit mă face doar ideea asta Spune-le să aibă răbdare. Am descoperit că secretul de a reuşi cu femeile e să nu faci nimic pripit. Ceasul bătu ora cinci. Trebuie să plec acum, spuse Joey. Nu o judeca greşit. Este o fată admirabilă. O să vă placă la toţi, când o veţi cunoaşte. O fată admirabilă! Are doar acest cusur.

Joey ieşi.

În acea seară, Peter îşi dădu toată silinţa să explice adevărata stare de lucruri, fără să o învinovăţească pe doamna Loveredge de snobism, Era o sarcină grea şi nu se poate spune că Peter a fost încununat de succes. Furia şi indignarea împotriva lui Joey s-au transformat în milă. Membrii Clubului Autolycus trăiră şi un sentiment de uşoară iritare în ceea ce-i privea

— Drept cine ne ia femeia asta? întrebă Somerville, avocatul fără clientelă. Nu ştie că luăm prânzul cu actori şi actriţe de valoare, că o dată pe an suntem invitaţi să cinăm la Manison House[64]?

— Nu a auzit niciodată de aristocraţia oamenilor de geniu? întrebă Alexander, Poetul.

— Explicaţia ar putea fi tocmai faptul că poate a cunoscut-o, se temu Micuţul.

— Unul dintre noi trebuie să-i întindă o cursă femeii, fu de părere Bebeluşul… să insiste să stea de vorbă cu el timp de zece minute. Nu am nimic împotrivă să o fac eu însumi.

Jack Herring nu spuse nimic; părea dus pe gânduri.

A doua zi dimineaţa, Jack Herring, tot dus pe gânduri, sosi la birourile editoriale ale „Umorului Sănătos" din Crane Court şi împrumută debrettul[65] domnişoarei Ramsbotham. Trei zile mai târziu, Jack Herring informă degajat Clubul că cinase, cu o seară înainte, cu domnul şi doamna Loveredge. Membrii Clubului îi dădură să înţeleagă, în mod politicos, lui Jack Herring, că îl consideră un mincinos şi au început să ceară amănunte.

— Dacă nu am fost acolo, explică Jack Herring, cu o logică de necombătut, cum v-aş putea spune ceva despre asta?

Acest lucru irită Clubul, a cărui curiozitate fusese aţâţată. Trei membri, acţionând în interesul tuturor, se oferiră în mod solemn să creadă orice le-ar spune. Dar sentimentele lui Jack Herring fuseseră rănite.

— Când gentlemenii se îndoiesc de sinceritatea altui gentleman…

— Noi nu ne-am îndoit, explică Somerville, cel fără clientelă. Am spus doar că personal nu te credem. Nu am spus că nu te-am putea crede; este un caz care solicită un efort special. Dacă ne dai amănunte care să aibă amprenta realităţii, sprijinite de detalii care nu se contrazic nejustificat, suntem gata să ne lăsăm deoparte suspiciunile naturale şi să acceptăm posibilitatea ca afirmaţia ta să fie corectă.

— A fost o nebunie din partea mea, spuse Jack Herring. Mă gândeam că poate v-ar amuza să

auziţi ce fel de femeie este doamna Loveredge… sau o descriere a unchiului doamnei Loveredge. Domnişoara Montgomery, prietena doamnei Loveredge este, cu siguranţă, una din cele mai remarcabile femei pe care le-am întâlnit vreodată. Desigur, acesta nu este numele ei adevărat. Dar, după cum om spus, a fost o nebunie din partea mea. Pe oamenii ăştia n-o să-i întâlniţi niciodată şi n-o să-i vedeţi niciodată: ce interes pot prezenta ei pentru voi?

— Au uitat să tragă obloanele şi el s-a căţărat pe un stâlp de iluminat public şi s-a uitat pe fereastră, sugeră Micuţul soluţia problemei.

— Cinez acolo din nou sâmbătă, se oferi în mod voluntar Jack Herring să continue. Dacă promiteţi să nu faceţi dezordine, puteţi să daţi târcoale pe partea dinspre parc, la umbra gardului, şi să mă urmăriţi cum intru în casă. Birja mea va trage în faţa uşii în jurul orei opt, cu o aproximaţie de câteva minute.

Bebeluşul şi Poetul au fost de acord să pună la cale organizarea testului.

— Nu te superi dacă mai stăm pe acolo puţin, pentru cazul că te dă afară? întrebă Bebeluşul.

— Nu mă deranjează, replică Jack Herring. Să nu stai prea târziu că o nelinişteşti pe mama.

— Este adevărat, povesti după aceea Bebeluşul. Uşa a fost deschisă de un servitor şi el a intrat direct, Ne-am plimbat în sus şi în jos o jumătate de oră şi, dacă nu l-au dat afară pe uşa din dos, înseamnă că spune adevărul.

— L-ai auzit spunându-şi numele? întrebă Somerville, care se mângâia pe mustaţă.

— Nu, eram prea departe, explică Bebeluşul. Dar jur că era Jack: nu poate fi nicio greşeală în privinţa asta.

— Probabil că nu, consimţi Somerville, avocatul fără clientelă.

Somerville, avocatul fără clientelă, veni pe la birourile ziarului „Umorul Sănătos” din Crane

Court a doua zi dimineaţă şi împrumută şi el debrettul domnişoarei Ramsbotham.

— Ce înseamnă asta? întrebă redactorul,

— Adică ce?

— Acest interes pe care-l arătaţi toţi faţă de aristocraţia britanică.

— Noi toţi?

— Ei bine, Herring a fost aici săptămâna trecută şi a studiat cartea asta timp de o jumătate de oră cu ziarul „Morning Post” întins în faţă. Acum tu faci acelaşi lucru.

— A! Jack Herring a fost aici? Mi-a trecut şi mie prin gând. Nu vorbi despre asta, Tommy. O să-ţi spun eu mai târziu.

Lunea următoare, avocatul fără clientelă anunţă Clubul că a primit o invitaţie la cină acasă la familia Loveredge, pentru miercurea următoare. Marţi, avocatul fără clientelă intră la Club cu paşi rari şi maiestuos. Oprindu-se în faţa bătrânului Goslin, portarul, care ieşise din ghereta sa, cu gândul de a discuta despre cursa de bărci dintre Oxford şi Cambridge, Somerville îşi scoase pălăria cu o mişcare circulară a braţului şi i-o întinse în tăcere. Bătrânul Goslin, foarte surprins, o luă cu un gest mecanic; avocatul fără clientelă se eliberă de mantaua cu glugă şi o aruncă uşor după pălărie şi intră, neobservând că bătrânul Goslin, neobişnuit cu haine care îi erau aruncate uşor şi elegant, scăpă pălăria, o prinse pe cap şi, fu lăsat, în limbajul sufleorului „să lupte de unui singur”.

Somerville, avocatul fără clientelă, intrând în camera de fumat, ridică un scaun şi-l lăsă să cadă din nou cu zgomot şi, aşezându-se, îşi încrucişa picioarele şi sună clopoţelul.

— Ai făcut foarte bine, remarcă aprobator Micuţul. Eşti foarte potrivit pentru treaba asta.

— Potrivit pentru ce? întrebă avocatul fără clientelă, trezindu-se în aparenţă ca dintr-un vis.

— Ca musafir la Adelphi[66], cu 18 peni pe seară, îl asigură Micuţul. Eşti grozav când faci aşa ceva.

Avocatul fără clientelă mormăi că lucrul cel mai rău, când te amesteci printre ziarişti este că ajungi să te porţi ca ei, dacă nu te supraveghezi şi îşi bău whiskyul în linişte. Mai târziu, Bebeluşul jură pe un exemplar din „Ghidul cu reclame comerciale” că, pe când traversa Parcul, îl văzuse pe avocatul fără clientelă rezemându-se de grilajul de la Rotten Row[67], purtând o pereche de mănuşi noi din piele de căprioară şi balansând un baston cu măciulie de argint.

Într-o dimineaţă, spre sfârşitul săptămânii, Joseph Loveredge, arătând cu douăzeci de ani mai tânăr decât atunci când îl văzuse ultima dată Peter, poposi în biroul editorial al ziarului „Umorul Sănătos” şi îl întrebă pe Peter Hope cum se simte şi ce crede de preţurile actuale ale „Minelor Emma”.

Peter Hope se temu că febra speculaţiilor se răspândea în rândurile tuturor claselor societăţii.

— Aş dori să iei cina cu noi, duminică, spuse Joseph Loveredge. Va fi ia noi şi Jack Herring. Poţi să o aduci şi pe Tommy.

Peter Hope îşi înghiţi uimirea şi spuse că este încântat; probabil că şi Tommy va fi liberă.

— Presupun că doamna Loveredge este plecată din oraş? întrebă Peter Hope.

— Din contra, replică Joseph Loveredge, aş dori să o cunoşti.

Joseph Loveredge luă un teanc de cărţi de pe un scaun şi le puse cu grijă pe altul, după care merse în faţa focului şi rămase în picioare.

— Nu veni, dacă nu-ţi face plăcere, spuse Joseph Loveredge, dar, dacă nu te deranjează, te-ai putea numi, doar pentru această seară… să zicem, Ducele de Warrington.

— Cum? întrebă Peter Hope.

— Ducele de Warrington, repetă Joey. Nu prea avem duci. Tommy ar putea fi Lady Adelaide, fiica ta.

— Nu fi măgar! spuse Peter Hope.

— Nu sunt măgar, îl asigură Joseph Loveredge. Ducele îşi petrece vremea în Egipt. Te-ai întors pentru o săptămână, în interes de afaceri. Nu există nicio Lady Adelaide, aşa că este foarte simplu.

— Dar, pentru numele lui… începu Peter Hope.

— Nu înţelegi unde bat? insistă Joey. La început a fost ideea lui Jack. Întâi, ne-am speriat, dar funcţionează perfect. Te vede şi înţelege că eşti un gentleman. Când adevărul va ieşi la iveală, căci cu siguranţă, aşa se va întâmpla mai târziu, vom râde de ea.

— Crezi… crezi că asta o va consola? sugeră Peter Hope.

— Este singura soluţie şi este extraordinar de simplă. Acum nu menţionăm aristocraţia; este ca şi cum am vorbi chestiuni profesionale. Ne distrăm. Apropo, pe tine te-am întâlnit datorită preocupărilor tale legate de mişcarea pentru îmbrăcămintea corectă. Eşti puţin cam capricios şi îţi place să frecventezi cercurile lumii boeme.

— Ştiu că risc, continuă Joey; dar merită. Nu aş mai fi putut rezista mult timp. Înaintăm încet şi suntem foarte atenţi. Jack este lordul Mount-Primrose, care s-a pronunţat împotriva vaccinării şi care nu iese niciodată în societate. Somerville este Sir Francis Baldwin, marea autoritate în domeniul miriapodelor. Micuţul vine săptămână viitoare, dându-se drept lordul Garrick, cel care s-a căsătorit cu dansatoarea aia, Prissy, şi mai nu ştiu cum şi a deschis un magazin de mobile în Bond Street[68]. La început, am avut unele dificultăţi. Dorea să scrie mici anunţuri în ziar, dar i-am explicat că acest lucru era făcut numai de către persoane vulgare şi că atunci când nobilimea te vizitează în chip de prieteni, se consideră că este de prost gust. Ea este adorabilă, aşa cum ţi-am mai spus, şi are un singur cusur. Nu-ţi poţi dori o femeie mai uşor de păcălit. Nu văd de ce ar trebui să iasă adevărul la iveală, dacă nu sărim peste cal.

— Îmi pare că aţi sărit deja, comentă Peter; exageraţi în mod evident.

— Cu cât suntem mai mulţi, cu atât e mai bine, explică Joey: ne ajutăm unul pe altul. În afară de asta, ţin foarte mult să intri şi tu în joc. Există, în jurul tău, un fel de atmosferă Pickwickiană, care spulberă orice suspiciune.

— Pe mine lasă-mă afară din povestea asta, mormăi Peter.

— Ascultă, râse Joey. Dacă te dai drept ducele de Warrington şi o aduci şi pe Tommy, eu îţi voi scrie articolul despre City.

— Cât timp? se repezi Peter. Reporteri incoruptibili pentru articolul din City nu se găsesc cu uşurinţă.

— O, ei bine, pentru cât timp vrei tu.

— Pe baza acestei înţelegeri, consimţi Peter, sunt dispus să mă fac de râs în compania ta.

— Curând te vei obişnui, îi spuse Joey. Atunci, la ora opt, duminică; haine de seară obişnuite. Dacă-ţi place să porţi o bucăţică de panglică roşie la butonieră, ei bine, puneţi-o. Poţi să ţi-o cumperi la magazinul Evans din Covent Garden[69].

— Şi Tommy este Lady…

— Adelaide. O lăsăm să aibă o slăbiciune pentru literatură şi atunci nu mai este nevoie să poarte mânuşi. Ştiu că nu le poate suferi. Joey se întoarse să plece.

— Sunt căsătorit? întrebă Peter.

Joey se opri.

— Dacă aş fi în locul tău, aş evita toate referinţele la chestiunile matrimoniale, a fost sfatul lui Joey. N-ai prea ieşit bine din treaba asta.

— O! stau chiar atât de prost? Nu crezi că doamna Loveredge ar putea să aibă ceva împotriva mea?

— Am întrebat-o. Este o femeie admirabilă, cu vederi largi. Am promis să nu te las singur cu domnişoara Montgomery, iar Willis a primit

instrucţiuni să nu te lase să-ţi amesteci singur băuturile.

— Mi-ar fi plăcut să fi fost o persoană puţin mai respectabilă, mormăi Peter.

— Noi avem nevoie de un duce, explică Joey, şi acesta este singurul care se potriveşte în toate privinţele.

Cina a fost un succes total. Tommy, intrând în atmosfera jocului, şi-a cumpărat o pereche nouă de ciorapi plasă şi a simulat o vorbire tărăgănată. Peter, care avea memorie slabă, o prezentă drept Lady Alexandra; se părea că schimbarea nu contează, cum ambele începeau cu A. Ea îl salută pe lordul Mount-Primrose numindu-l „Billy" şi se interesă, plină de afecţiune, ce face mama lui. Joey povestea anecdotele sale cele mai picante. Ducele de Warrington le spunea tuturor pe numele mic şi părea bine familiarizat cu societatea boemă. Ar fi fost imposibil să găseşti un nobil mai binevoitor.

Doamna al cărei nume adevărat nu era domnişoara Montgomery stătea într-o admiraţie mută. Gazda era personificarea celui mai graţios devotament.

Au urmat alte dineuri restrânse, la fel de reuşite. Cunoştinţele lui Joey păreau să se limiteze în exclusivitate la cercurile înalte ale aristocraţiei britanice, cu o singură excepţie: aceea a unui baron german, un domn scund şi solid, care vorbea engleza destul de bine, dar cu accent străin şi care, atunci când dorea să impresioneze, îşi punea degetul arătător pe partea dreaptă a nasului şi îşi proiecta faţa înainte. Doamna Loveredge Se întreba de ce soţul ei nu-i prezentase prietenii mai devreme, dar era prea fericită pentru a fi suspicioasă.

Clubul Autolycus îşi schimba treptat tonul. Prietenii nu-şi mai puteau recunoaşte unul altuia vocea. În fiecare colţ era câte un student solitar care exersa intonaţia de mare clasă. Membrii clubului au luat obiceiul de a se adresa unul altuia

cu „dragă băiatule” şi, renunţând la pipă, s-au apucat să fumeze ţigări de foi ieftine. Mulţi din vechii obişnuiţi ai clubului s-au retras.

Totul ar fi putut merge bine la nesfârşit, dacă doamna Loveredge ar fi lăsat toate aranjamentele sociale în mâinile soţului ei şi nu ar fi vrut să-l ajute în eforturile sale. Într-o zi, la o serbare câmpenească dată cu un scop politic, în mijlocul sezonului, au fost invitaţi Joseph Loveredge şi doamna Loveredge, soţia sa. În ultimul moment, domnul Loveredge s-a aflat în imposibilitatea de a participa. Doamna Loveredge a mers singură şi a întâlnit acolo diferiţi membri ai aristocraţiei britanice. Doamna Loveredge, obişnuită cu prietenia aristocraţilor, s-a simţit în largul ei şi a fost naturală şi plăcută. Soţia unui distins pair a stat de vorbă cu ea şi o simpatiză. Doamnei Joseph Loveredge îi veni ideea că această lady ar putea fi determinată să-i viziteze casa din Regent Park, unde ar putea să se simtă bine alături de cei din clasa ei.

— Lordul Mount-Primrose, Ducele de Warrington şi alţi câţiva vor cina cu noi duminica viitoare, sugeră doamna Loveredge. N-aţi vrea. să ne faceţi onoarea să veniţi? Desigur, noi suntem oameni simpli, dar, într-o oarecare măsură, lumea pare să ne placă.

Soţia distinsului pair se uită la doamna Loveredge, privi în jur, se uită din nou la doamna Loveredge şi spuse că va veni. Doamna Loveredge intenţiona ia început să-i spună soţului despre succesul pe care l-a avut, dar, un mic drăcuşor ce-i intrase în cap îi şopti că ar fi amuzant ca vestea să-i vină pe neaşteptate, duminică la ora opt, aşa că se hotărî să o ţină ca o surpriză. S-a dovedit că surpriza a fost pe măsura speranţelor.

Ducele de Warrington, având de discutat probleme de ziaristică cu Joseph Loveredge, a sosit la şapte şi jumătate, purtând pe plastronul

cămăşii o stea de argint, cumpărată cu opt şilingi şi şase peni, doar cu o zi în urmă. Îl însoţea Lady Alexandra, purtând acelaşi colier cu rubine pentru care, în fiecare seară în ultimele şase zile de luni şi în două sâmbete, John Strongheart fusese acuzat pe nedrept de furt.

Lordul Garrich după ce şi-a luat soţia (domnişoara Ramsbotham) din faţa unui magazin, sosi cu ea pe jos, la opt fără un sfert. Lordul Mount-Primrose, împreună cu Francis Baldwin, sosiră în grabă într-o birjă, la opt cincizeci. Înălţimea sa Lordul, pierzând la tragerea la sorţi, plăti birja. Onorabilul Harry Sykes (numit în mod obişnuit „Bebeluşul") a fost condus înăuntru cinci minute mai târziu. Nobila societate s-a adunat în salon, conversând veselă, în aşteptarea cinei. Ducele de Warrington spunea o anecdotă despre o pisică, pe care nimeni nu părea să o creadă. Lord Mount-Primrose dorea să ştie dacă, din întâmplare, nu era cumva acelaşi animal care, în fiecare noapte, la nouă jumătate, obişnuia să se caţere pe grilajul gardului înălţimii sale şi bătea la uşa înălţimii sale. Onorabilul Harry spunea că, dacă tot se vorbea despre pisici, el a avut odată un fel de terrier… când uşa s-a deschis şi Willis o anunţă pe Lady Mary Sutton.

Domnul Joseph Loveredge, care stătea lângă foc, s-a ridicat. Lordul Mount-Primrose, care stătea în picioare lângă pian, s-a aşezat. Lady Mary Sutton s-a oprit în prag. Doamna Loveredge a traversat încăperea, să o întâmpine.

— Permiteţi-mi să vă prezint soţului meu, spuse doamna Loveredge. Joey, dragul meu, Lady Mary Sutton. Am cunoscut-o pe Lady Mary la familia O'Mayer mai deunăzi, iar domnia sa a fost atât de bună să-mi accepte invitaţia. Am uitat să-ţi spun.

Domnul Loveredge spuse că este încântat, după care, deşi. de obicei, era un tip vorbăreţ, păru că nu mai are altceva de spus. Şi se lăsă tăcerea.

Somerville fusese până atunci avocatul fără clientelă. Seara aceea a fost întotdeauna considerată drept punctul de început al carierei sale. Până atunci nimeni nu crezuse că valorează prea mult. Se îndreptă spre Lady Mary şi-i întinse mâna.

— Probabil că nu vă amintiţi de mine, Lady Mary, spuse avocatul fără clientelă. Ne-am întâlnit acum câţiva ani şi am avut o conversaţie foarte interesantă. Sunt Sir Francis Baldwin.

Lady Mary stătu o clipă încercând să-şi amintească. Era o femeie frumoasă, cu un ten proaspăt, cam de patruzeci de ani, cu ochi sinceri şi plăcuţi. Lady Mary se uita la Lordul Garrick, ce discuta grăbit cu Lordul Mount-Primrose, care nu-l asculta şi care nu ar fi putut înţelege chiar dacă l-ar fi ascultat. Lordul Garrick, fără să-şi dea seama, trecuse la un pronunţat accent scoţian. De la el, Lady Mary îşi muta privirea la cei doi soţi care-i erau gazdă.

Lady Mary luă mâna care i se întinse.

— Desigur, spuse Lady Mary; ce prostie din partea mea! Era chiar ziua logodnei mele. Vă rog să mă iertaţi. Am discutat despre o mulţime de lucruri, îmi amintesc acum.

Doamna Loveredge, care se mândrea că păstrează eticheta de modă veche, începu să o prezinte pe Lady Mary celorlalţi oaspeţi, puţin surprinsă că înălţimea sa cunoştea aşa de puţini musafiri. Salutul înălţimii sale pentru Ducele de Warrington a fost însoţit, după cum s-a observat, de un zâmbet cam ciudat. Numai fiicei Ducelui de Warrington îi adresă Lady Mary remarca:

— Draga mea, spuse Lady Mary, ce ai mai crescut de când ne-am întâlnit ultima oară I

Anunţarea cinei, aşa simţeau toţi, se lăsa prea mult aşteptată.

Nu a fost un ospăţ vesel. Joey spuse o singură istorioară; o spuse de trei ori şi de două ori lăsă afară poanta. Lordul Mount-Primrose presără

zahăr pe pate de foie gras, pe care îl mâncă folosind lingura.

Lordul Garric, vorbind un amestec de scoţiană şi engleza, îşi îndemnă soţia să renunţe la gospodărie şi să-şi ia un apartament în strada Govver care, aşa cum arăta el, era foarte centrală. Ar putea să-şi comande mesele la restaurant şi astfel să evite toate necazurile.

Comportarea lui Lady Alexandra i se părea doamnei Laveredge că lasă mult de dorit din punctul de vedere al manierelor. Doamna Loveredge o considerase întotdeauna drept o tânără cam excentrică, dar şi-ar fi dorit să fi fost mai puţin excentrică în această ocazie. La fiecare câteva minute, Lady Alexandra îşi îngropa faţa în şerveţel, îl scutura şi-l legăna, scoţând sunete înfundate asemănătoare celor provocate de o durere fizică acută. Doamna Loveredge spera că nu se simţea rău, dar Lady Alexandra părea incapabilă să dea un răspuns coerent.

De două ori în timpul mesei, Ducele de Warrington se ridică de la masă şi începu să se plimbe prin cameră; de fiecare dată, întrebat ce doreşte, răspunse slab, că era doar în căutarea cutiei cu tutun de prizat şi se aşeza din nou.

Singura persoană căreia părea să-i placă cina era Lady Mary Sutton.

Doamnele se retraseră la etaj, în salon. Doamna Loveredge, întrerupând o lungă tăcere, remarcă faptul că era un lucru neobişnuit că nu auzeau niciun sunet de veselie din sufrageria de jos. Explicaţia era că, acum, întregul grup de bărbaţi, fiind lăsaţi singuri, se furişase imediat şi în in corpore, umblând în vârful picioarelor, în biroul lui Joey, care, din fericire, era tot la parter. Joey, descuind biblioteca, îşi scoase debrettul, dar nu apăru capabil să-l priceapă. Sir Francis Baldwin i-l lua din mâinile fără vlagă; restul aristocraţiei se înghesui într-un colţ şi aşteptă în tăcere.

— Cred că am clarificat totul, anunţă Sir Francis Baldwin, după cinci minute, care pentru ceilalţi au părut cât o oră. Da, cred că nu greşesc. Este fata Ducelui de Truro, căsătorită în ’53 cu Ducele de Warrington, la Catedrala Sfântul Petru, din Eaton Square[70]; a dat naştere în ’55 unei fiice, Lady Grace Alexandra Warberton Sutton, ceea ce înseamnă că fetiţa are treisprezece ani. În ’63 divorţează de Ducele de Warrington. Lordul Maunt-Primrose, după câte îmi dau seama, trebuie să-i fie văr de-al doilea. Eu se pare că m-am căsătorit cu ea în ’56 la Hastings[71]. Nu cred că am fi putut organiza o serată mai intimă pentru a o întâlni, chiar dacă am fi dorit.

Nimeni nu rosti un cuvânt; nimeni nu avea ceva care să merite a fi spus. Uşa se deschise şi Lady Alexandra, altfel Tommy, intră în cameră.

— Nu e timpul ca unii din voi să vină la etaj? sugeră Lady Alexandra.

— Mă gândeam, explică Joey, gazda, cu un zâmbet funest, că e timpul să plec şi să mă înec. Canalul este aproape.

— Amână până mâine, îl sfătui Tommy. Am rugat-o pe înălţimea sa să mă ducă până acasă şi mi-a promis că mă va duce. În mod evident, este o femeie cu simţul umorului. Aşteptaţi până o să vorbesc cu ea.

Şase bărbaţi, şoptind în acelaşi timp, erau gata să-i dea sfaturi, dar Tommy nu primea sfaturi,

— Veniţi sus cu toţii, insistă Tommy şi faceţi-vă plăcuţi. Pleacă peste un sfert de oră.

Şase bărbaţi tăcuţi, cu gazda în frunte, cu doi soţi încheind plutonul, urcară scările, fiecare cu senzaţia că are o greutate de două ori mai mare decât de obicei. Şase bărbaţi tăcuţi au intrat în salon şi s-au aşezat pe scaune. Şase bărbaţi tăcuţi se gândeau la ceva interesant de spus.

Domnişoara Ramsbotham – din cauza unei crize de isterie, după cum a explicat după aceea – înăbuşindu-şi un suspin, a deschis pianul. Dar

singurul lucru pe care şi l-a putut aminti a fost „Numele meu este Charlie Şampanie”, un cântec popular pe vremea aceea la varieteu.

Când termină, cinci bărbaţi o rugară să continue. Domnişoara Ramsbotham, vorbind într-un falseto strident, explică tuturor că era singura melodie pe care o cunoştea. Patru din ei o rugară să o cânte din nou. Domnişoara Ramsbotham o cântă pentru a doua oară, cu variaţiuni involuntare.

Trăsura lui Lady Mary a fost anunţată de către imperturbabilul Willis. Grupul, cu excepţia lui Lady Mary şi a doamnei gazde, şi-a înăbuşit cu greu înclinaţia de a izbucni în strigăte de bucurie. Lady Mary îi mulţumi doamnei Loveredge pentru seara extrem de interesantă şi o rugă pe Tommy să o însoţească. Odată cu dispariţia ei, o ilaritate sălbatică, nesăbuită prin bruscheţea ei, puse stăpânire pe restul oaspeţilor.

Câteva zile mai târziu, trăsura lui Lady Mary trase din nou în faţa micuţei case din Regent Park. Din fericire, doamna Loveredge era acasă. Trăsura a rămas să aştepte destul de mult timp. După ce plecă, doamna Loveredge se încuie în camera ei. Una din fetele din casă relată la bucătărie că, trecând prin faţa uşii, a auzit sunete ce indicau o emoţie puternică.

Nu s-a ştiut niciodată prin ce chinuri a trecut Joseph Loveredge. Timp de câteva săptămâni, Clubul Autolycus i-a dus dorul. Apoi, treptat, ajutate de Timp, lucrurile s-au îndreptat singure. Joseph Loveredge îşi primea vechii prieteni; prietenii îl primeau în vizită pe Joseph Loveredge. Doamna Loveredge, în chip de gazdă, a ajuns să aibă un singur defect: o răceală pronunţată în comportarea faţă de toţi oamenii cu titluri, ori de câte ori îi erau prezentaţi.

POVESTEA A ŞASEA
„Bebeluşul” pretinde partea lui în afaceri

Lumea – oamenii de gust şi cu judecată – spunea că noul ziar, „Umorul Sănătos”, era cel mai spiritual, mai inteligent şi mai bun ziar literar săptămânal cu preţul de un peni care a fost oferit vreodată publicului. Acest lucru îl făcea foarte fericit pe Peter Hope, editor şi coproprietar. William Clodd, director administrativ şi, de asemenea, coproprietar, jubila ceva mai puţin.

— Trebuie să fim atenţi, spuse William Clodd, să nu-l facem prea inteligent. Să rămână la mijloc; acesta este idealul.

Lumea spunea – oamenii de gust şi cu judecată – că „Umorul Sănătos" merita să fie sprijinit mai mult decât toate celelalte săptămânale de un peni, luate la un loc. Oamenii de gust şi cu judecată mergeau chiar atât de departe, cel puţin unii din ei, încât să-l cumpere. Peter Hope, privind în perspectivă, vedea faima şi averea tot mai aproape.

William Clodd, uitându-se în jurul său, spuse;

— Nu ţi se pare, şefule, că ridicăm nivelul ziarului prea sus?

— Ce te face să crezi asta? întrebă Peter Hope..

— Tirajul, în primul rând, explică Clodd. Încasările pe ultima lună.

— Aş prefera să nu le pomeneşti, dacă nu te superi, îl întrerupse Peter Hope; nu ştiu cum, dar, când aud pomenindu-se cifrele reale, mă deprimă întotdeauna.

— Nu pot spune că pe mine mă inspira, admise Clodd.

— Se vor îmbunătăţi, spuse Peter Hope, se vor îmbunătăţi cu timpul. Trebuie să educăm publicul, să îl ridicăm la nivelul nostru.

— Dacă există ceva, după câte am observat eu, spuse William Clodd, pentru care publicul este dispus să plătească mai puţin decât pentru orice altceva, aceasta este educaţia.

— Ce e de făcut?

— Ai nevoie, răspunse William Clodd, de un curier.

— Cum va creşte tirajul dacă vom avea un curier? întrebă Peter Hope. Pe lângă asta, ne-am înţeles că ne putem descurca şi fără el în primul an. De ce am face cheltuieli mai mari?

— Nu mă refer la un curier obişnuit, explică Clodd. Mă gândesc la un anumit băiat, cu care am călătorit ieri în tren, când m-am întors de la Stratford[72].

— Şi ce era atât de remarcabil la el?

— Nimic. Citea numărul curent al ziarului „Romanul de un peni”. Peste două sute de mii de oameni îl cumpără. El este unul din aceştia. Aşa mi-a spus. Când l-a terminat, a scos din buzunar un exemplar din „Gluma la o jumătate de peni”. Ăştia garantează un tiraj de şaptezeci de mii. A stat şi a chicotit citindu-l, până am ajuns la Bow.[73]

— Dar…

— Aşteaptă o clipă. Ajung la explicaţie. Băiatul ăsta reprezintă publicul cititor. Am stat de vorbă cu el. Ziarele care-i plac cel mai mult sunt cele care au vânzarea cea mai bună. Nu a făcut niciodată nici cea mai mică greşeală. Celelalte ziare, acelea pe care le văzuse, le-a dat la o parte ca fiind „prostii”. Ceea ce-i place este ceea ce preferă marea masă a publicului cititor de ziare. Dacă îl mulţumeşti pe el, mulţumeşti oamenii care cumpără ziare… I-am notat numele şi adresa şi este dispus să vină să lucreze la noi, cu opt şilingi pe săptămână şi astfel vei mulţumi cititorii care cumpără ziarul. Nu ne interesează oamenii ce aruncă o privire pe ziarul care se află aruncat pe masa din camera de fumat şi îţi spun că este ol

naibii de bun, ci oamenii care pun banii jos. Ăştia-s oamenii de care avem nevoie.

Peter Hope, editor capabil şi animat de idealuri, a fost şocat şi indignat. William Clodd, om de afaceri, lipsit de idealuri, vorbea în limbajul cifrelor.

— Trebuie să ne gândim la cei ce publică reclame, insistă Clodd. Nu pretind că sunt un George Washington[74], dar ce rost are să spui minciuni care să-i pară minciuni chiar şi celui care le spune? Fă-mi o vânzare reală de douăzeci de mii de exemplare şi voi încerca, fără să mă compromit, să las impresia de patruzeci de mii. Dar când cifrele sunt, de fapt, sub opt mii… ei bine, asta te stânjeneşte, dacă se întâmplă să ai conştiinţă.

Oferă-le în fiecare săptămână douăsprezece coloane de literatură bună şi adevărată, continuă Clodd insinuant, dar înveleşte-le în douăzeci şi patru de coloane de dulceaţă. Este singurul mod de a-i face să o accepte şi le vei face un bine, educându-i fără să o ştie. Ei bine, fără o picătură de dulceaţă n-au să-şi deschidă gura, asta-i!

Clodd era un om care ştia să-şi atingă scopul. Flipp – ortografiat Philip – Tweetel a sosit la data stabilită în Crane Court Nr. 23, în aparenţă să preia funcţia de curier la „Umorul Sănătos”; în realitate, şi fără ca el să fie conştient de asta, să funcţioneze ca degustător literar. Poveştile care-l amuzau pe Flipp erau acceptate. Peter mormăia, dar se mulţumea să corecteze doar greşelile gramaticale grosolane; experienţa trebuia încercată cu bună credinţă. Umorul care-l făcea pe Flipp să râdă era tipărit. Peter încerca să-şi uşureze conştiinţa crescând subvenţia la fondul pentru zeţarii lipsiţi de mijloace, dar a reuşit să şi-o uşureze doar parţial. Poezia care-l făcea pe Flipp să lăcrimeze era tipărită cu litere speciale. Oamenii de gust şi cu judecată spuneau că „Umorul Sănătos” îi dezamăgea. Tirajul ziarului însă creştea încet, dar constant.

— Vezi, striga încântat Clodd, ţi-am spus eu!

— Este trist că… începu Peter.

— Întotdeauna e aşa, îl întrerupse Clodd vesel. Ce este moral… nu te gândi prea mult la asta… Îţi spun eu ce vom face, adăugă Clodd. O să facem avere cu ziarul ăsta. Apoi când ne vom putea permite să pierdem ceva bani, vom lansa un ziar care se va adresa numai cititorilor intelectuali, între timp…

O sticlă neagră şi mică, cu etichetă pe ea, ce se afla pe birou, îi atrase atenţia lui Clodd.

— Când a sosit asta? întrebă Clodd.

— Cam acum o oră, îi spuse Peter.

— Vreo comandă cu ea?

Da, cred că da. Peter căută şi găsi o scrisoare adresată «Domnului William Clodd, şeful Secţiei de reclame a „Umorului Sănătos”. Clodd o deschise şi o devoră în mare grabă.

— Nu ai închis încă ediţia, nu-i aşa?

— Nu până la ora opt.

— Bine! Te rog să-mi scrii un paragraf. Fă-o acum, ca să nu uiţi. Pentru coloana *Nuca şi vinul.*

Peter se aşeză şi luă o coală de hârtie cu antet.

— Ce-i asta? întrebă Peter. Ceva de băut?

— Este un fel de vin de Porto, explică Clodd, care nu ţi se urcă la cap.

— Şi consideri ăsta un avantaj? se îndoi Peter.

— Desigur. Poţi bea mai mult.

Peter continuă să scrie. „Posedă toate calităţile unui vin vechi de Porto, fără acele proprietăţi dăunătoare…” Eu nu l-am gustat Clodd, observă Peter.

— E-n regulă… Eu l-am gustat.

— Şi este bun?

— Splendid. Spune că este „delicios şi te înviorează”. Cu siguranţă că acest lucru va fi citat.

Peter continuă să scrie: „Personal l-am găsit delicios şi…” Peter se opri din scris. Zău Clodd, cred că ar trebui să-l gust. Vezi, îl recomand eu personal…

— Termină paragraful ăla. Dă-mi-l să-l duc la tipografie. Apoi pune sticla în buzunar, ia-o acasă şi fă un chef cu ea.

Clodd părea să fie în mare grabă. Tocmai acest lucru îl făcu pe Peter şi mai suspicios. Sticla era aproape de mâna sa. Clodd încercă să-l împiedice să o ia, dar nu a fost destul de rapid.

— Nu eşti obişnuit cu băuturi pentru oameni cumpătaţi, îl presă Clodd. Cerul gurii tale nu este obişnuit cu ele.

— Cu siguranţă că aş putea spune dacă este „delicioasă" sau nu, pledă Peter, care scosese dopul.

— E vorba de o reclamă de un sfert de pagină, înserată o perioadă de treisprezece săptămâni. Pune sticla la o parte şi nu fi prost, îl îndemnă Clodd.

— O voi lăsa la o parte râse Peter, căruia îi plăcu gluma. Peter îşi turnă o jumătate de pahar de apă şi bău o parte din conţinut.

— Îţi place? întrebă Clodd, cu un rânjet sălbatec.

— Eşti sigur… eşti sigur că asta-i sticla despre care e vorba? spuse Peter înecându-se.

— Da. Îl asigură Clodd. Mai bea puţin. Judecă băutura corect.

Peter se aventură să mai ia o sorbitură.

— Nu crezi că ar fi mulţumiţi dacă aş recomanda-o drept medicament? insinuă Peter… ceva care ar fi bine să ai în casă, în caz de otrăvire accidentală?

— Mai bine te-ai duce să le sugerezi ideea chiar producătorilor. Eu am terminat cu asta! Clodd îşi luă pălăria.

— Îmi pare rău… îmi pare foarte rău, oftă Peter. Dar nu pot ca în mod conştient…

Clodd scoase din nou pălăria, trântind-o cu zgomot.

— O, la naiba cu conştiinţa asta a ta! Nu te gândeşti la creditori? Ce rost are să-mi scuip

plămânii pentru tine, când singura ta treabă e să-mi pui piedici la fiecare pas?

— N-ar fi mai bine, insistă Peter, să ne îndreptăm spre beneficiarii de reclame de calitate mai bună, care să nu ne împingă la aşa ceva?

— Să ne îndreptăm! pufni Clodd. Crezi că eu nu i-am căutat? Sunt ca nişte oi! Dacă prinzi unul, îi prinzi pe toţi. Până nu prinzi unul, ceilalţi nu-ţi dau nicio atenţie.

— Asta-i adevărat, medită Peter. Am vorbit eu însumi cu Wilkinson, de la firma Kingley. M-a sfătuit să încerc la Landor. Consideră că, dacă aş putea obţine o reclamă de la Landor, ar putea să-i convingă pe ai lui să ni le dea.

— Şi dacă te-ai fi dus la Landor, ţi-ar fi promis reclamele lor, dacă le-ai obţine pe cele de la Kingsley!

— Vor veni ele, susţinu Peter, plin de speranţă. Suntem pe drumul cel bun. Vor veni repede.

— Ar fi bine să vină cât mai curând, consideră Clodd. Singurele lucruri care vin repede acum sunt notele de plată.

— Articolele tânărului Metear au atras atenţia destul de mult, explică Peter. Mi-a promis că mai scrie o serie.

— Trebuie prins Jowett, medită Clodd. Pe Jowett îl urmează toţi, cum fuge un cârd de gâşte după gâscanul bătrân. Dacă am putea pune mâna pe Jowett, restul ar fi uşor.

Jowett era proprietarul renumitului „Săpun marmorean”. Se spunea că Jowett cheltuia pe reclame un sfert de milion în fiecare an. Jowett era sprijinul literaturii din periodice. Noile ziare care asigurau reclama Săpunului marmorean trăiau şi prosperau; un ziar nou căruia i se refuza intra în criză şi murea. Jowett şi cum să pui mâna pe el, Jowett şi cum să rămâi în preajma lui formau subiectul principal al discuţiilor din consiliului de conducere al celor mai multe ziare noi, printre care şi al „Umorului Sănătos”.

— Am auzit, spuse domnişoara Ramsbotham, care scria rubrica „Scrisoarea către Clorinda”, ce umplea în fiecare săptămână ultimele două pagini ale „Umorului Sănătos” (ea îi spunea Clorindei, ce trăia retrasă la ţară, istoria de fiecare zi a societăţii din clasele de sus, printre care domnişoara Ramsbotham lăsa impresia că trăieşte şi că este în mediul ei, cine erau, ce purtau, lucrurile înţelepte sau de altă natură pe care le făceau aceşti oameni)… am auzit, spuse domnişoara Ramsbotham într-o dimineaţă, Jowett fiind, ca de obicei, subiectul în discuţie, că bătrânul este sensibil la influenţa feminină.

— M-am gândit adesea la asta, spuse Clodd. O femeie agent de reclame s-ar putea descurca. În orice caz, nu ar putea să o dea afară.

— Până la urmă, ar putea să o facă, se gândi Peter. Portarii femei ar putea deveni o profesie adevărată pentru doamnele cu muşchi puternici, dacă ideea ar prinde.

— Oricum, prima ar debuta bine, spuse Clodd.

Redactoarea a ciulit urechile. Odată, cu mult timp în urmă, redactoarea reuşise, când toţi ceilalţi ziarişti din Londra dăduseră greş, să ia un interviu unui mare om de stat. Redactoarea nu uita asta niciodată şi nu-i lăsa nici pe ceilalţi să uite.

— Cred că aş putea să obţin eu reclamele, spuse redactoarea.

Editorul şi directorul comercial vorbiră amândoi deodată. Vorbiră cu hotărâre şi emfază.

— Dar de ce nu? spuse redactoarea. Când nimeni nu a putut ajunge la el, doar eu am fost aceea care l-am intervievat pe Prinţul…

— Am auzit toate astea, întrerupse directorul comercial. Dacă atunci aş fi fost tatăl tău, nu ai fi făcut-o.

— Cum aş fi putut să o opresc? ripostă Peter Hope. Doar nu mi-a spus nicio vorbă.

— Ai fi putut să stai cu ochii pe ea.

— Să fiu cu ochii pe ea! Când vei avea tu o fată, ai să ştii mai multe despre fete.

— Când voi avea, pretinse Clodd, o să o stăpânesc.

— Cunoaştem noi totul despre copiii celibatarilor, surâse batjocoritor Peter Hope, editorul.

— Lăsaţi totul în seama mea. Voi rezolva problema înainte de sfârşitul săptămânii, îi îndemnă redactoarea.

— Chiar dacă reuşeşti, răspunse Clodd, voi arunca reclama la gunoi, asta-i tot!

— Tu singur ai spus că o femeie agent publicitar ar fi o idee bună, îi reaminti redactoarea.

— Chiar ar putea fi, răspunse Clodd, dar nu vei fi tu!

— De ce nu?

— Pentru că nu se poate, de aia!

— Dar dacă…

— Ne întâlnim la tipografie, la douăsprezece, îi spuse Clodd lui Peter şi ieşi brusc.

— Ei bine, cred că este un tâmpit, spuse redactoarea.

— Nu sunt de multe ori de acord cu el, spuse editorul, dar în această problemă sunt. Să umbli cu cerşitul după reclame nu este o treabă pentru o femeie.

— Dar care este deosebirea dintre…

— O foarte mare deosebire, explică editorul.

— Nici nu ştii ce voiam să spun, răspunse subalterna sa,

— Ştiu unde baţi, pretinse editorul.

— Dar lasă-mă să…

— Ştiu că te las… mult prea mult. Am de gând să întorc foaia.

— Tot ce propun să fac…

— Orice ar fi, nu o vei face, declară şeful. Mă întorc la douăsprezece şi jumătate, dacă vine cineva.

— Mi se pare că… Dar Peter plecase.

— E şi el la fel ca toţi ceilalţi, se tângui redactoarea. Nu poţi discuta cu ei; când le explici cum stau lucrurile, pleacă. Mă scot din minţi.

Domnişoara Ramsbotham râse.

— Eşti o fetiţă asuprită, Tommy.

— Ca şi cum nu aş putea să-mi port singură de grijă. Bărbia lui Tommy se ridică mult.

— Înveseleşte-te, sugeră domnişoara Ramsbotham. Mie nimeni nu-mi spune vreodată să nu fac ceva. Aş face schimb cu tine, dacă aş putea.

— Aş fi intrat în biroul acela şi aş fi obţinut reclama de la bătrânul Jowett, în cinci minute; sunt absolut sigură de asta. se grozăvi Tommy. Întotdeauna mă înţeleg bine cu bărbaţii în vârstă.

— Numai cu cei în vârstă? întrebă domnişoara Ramsbotham.

Uşa se deschise.

— Este cineva înăuntru, întrebă Johnny Bulstrode, când faţa îi apăru în crăpătura uşii.

— Nu vezi că e? îl repezi Tommy.

— O figură de Stil, explică Johnny Bulstrode, căruia i se spunea în mod obişnuit „Bebeluşul”, în timp ce intra şi închidea uşa după el.

— Ce doreşti? întrebă redactoarea.

— Nimic deosebit, replică Bebeluşul.

— La nepotrivit timp ai venit după aşa ceva. Nu vezi că e unsprezece şi jumătate dimineaţa? explică redactoarea.

— Ce-i cu tine? întrebă Bebeluşul.

— Sunt numai draci, mărturisi redactoarea.

Faţa ca de copil a Bebeluşului exprima o curiozitate plină de simpatie.

— Suntem foarte indignate, explică domnişoara Ramsbotham, întrucât nu ni se permite să dăm o fugă până în Cannon Street[75] să-l înduplecăm pe bătrânul Jowett, cel cu săpunul, să ne dea o reclamă. Suntem sigure că e suficient să ne punem cea mai bună pălărie, ca el să nu ne poată refuza.

— Nu e nevoie să-l înduplecăm, spuse redactoarea. Odată înăuntru, faţă în faţă cu

bătrânul, şi prezentându-i situaţia aşa cum e, ar cere el singur să i-o publicăm.

— Nu l-ar primi pe Clodd? întrebă Bebeluşul.

— Acum n-ar primi pe nimeni de la niciun ziar nou, răspunse domnişoara Ramsbotham. A fost greşeala mea. Am fost destul de proastă să repet că am auzit că este sensibil la farmecul feminin. Se spune că doamna Sarkitt a obţinut reclama pentru ziarul „Lampa”. Dar, desigur, s-ar putea să nu fie adevărat.

— Ce-aş mai vrea eu să fiu în pielea săpunarului ăsta, să am reclame de dat, oftă Bebeluşul.

— Aş vrea şi eu să fii, consimţi redactoarea.

— Le-ai fi primit pe toate, Tommy.

— Numele meu, îl corectă redactoarea, este domnişoara Hope.

— Scuzaţi-mă, spuse Bebeluşul. Nu ştiu cum se întâmplă, dar ne-am obişnuit să vă spunem Tommy.

— V-aş mulţumi, dacă v-aţi dezobişnui, spuse redactoarea.

— Vă cer scuze, zise Bebeluşul.

— Să nu se mai întâmple, spuse redactoarea.

Bebeluşul se sprijini întâi pe un picior, apoi pe celălalt, dar, se pare că asta nu rezolva problema.

— Ei, am intrat doar pentru puţin, asta-i tot. Nu pot să fac nimic pentru dumneavoastră?

— Nimic, îi mulţumi redactoarea.

— La revedere, spuse Bebeluşul.

— La revedere, spuse redactoarea.

În timp ce cobora scările, faţa ca de copil a Bebeluşului avea o expresie ca şi cum ar fi fost muştruluit. Cei mai mulţi dintre membrii Clubului Autolycus veneau cam o dată pe zi să vadă dacă. pot să-i dea o mină de ajutor lui Tommy. Unii aveau noroc. Doar cu o zi în urmă, Porson, un bărbat greoi şi cu totul neinteresant, fusese trimis până la Plaisow, să se intereseze de mina rănită a unui maşinist. Tânărul Alexander, ale cărui poezii o serie de oameni nici nu le puteau înţelege, fusese

însărcinat să caute în toată Londra o ediţie de mâna a două a *Arhitecturii* lui Maitland[76]. De aproape două săptămâni deja, când fusese trimis să transporte o orgă care nu funcţiona, lui Johnny nu i se mai dăduse nimic de făcut.

Johny dădu colţul şi intră în Fleet Street, amărât din cauza sorţii sale. Un băiat ce ducea un pachet se împiedică de el.

— Mă scuzaţi… Băieţaşul îşi ridică privirea spre faţa lui Johnny… domnişoară, adaugă el, ferindu-se de lovitură şi dispărând în mulţime.

Copilaşul, din cauza feţei sale, era obişnuit cu insulte de felul acesta, dar azi îl iritau în mod special. De ce oare, până la vârstă de douăzeci şi doi de ani nu-i putuse creşte nici măcar mustaţa? De cem avea numai un metru şi şaizeci şi şapte în înălţi e? De ce-l blestemase Soarta cu un ten roz şi alb, astfel încât membrii propriului său Club îl porecliseră „Bebeluşul”, în timp ce băieţii de pe stradă îi cereau un sărut? De ce era vocea sa, de un alto spre sopran, mai potrivită… Dintr-o dată, o idee i se născu în minte. Ideea crescu. Trecând pe lângă o frizerie, Johnny intră.

— Tuns domnule? remarcă bărbierul, potrivindu-i un cearşaf în jurul gâtului.

— Nu, ras, îl corectă Johnny.

— Scuzaţi, spuse bărbierul, înlocuind cearşaful cu un prosop. Vă radeţi, domnule? întrebă mai târziu bărbierul.

— Da, răspunse Johnny.

— Frumoasă vreme avem, spuse bărbierul.

— Foarte, confirmă Johnny.

De la frizerie, Johnny se duse la Stinchcombe, croitorul, în Drury Lane[77].

— Joc într-o piesă burlescă, explică Bebeluşul. Vreau să mă deghizaţi complet într-o fată modernă.

— Ce noroc! spuse vânzătorul. Am exact ce vă trebuie. Juth, vino aici.

— Vreau tot ce trebuie, explică Bebeluşul: de la ghete la pălărie; corset, jupon… toată gama de drăcii…

— Tot trusoul, spuse vânzătorul, golind pe tejghea punga de pânză. încercaţi-le.

Bebeluşul se mulţumi să încerce rochia şi ghetele.

— Parcă-i făcută chiar pentru dumneavoastră! spuse vânzătorul.

— E puţin cam largă la piept, sugeră Bebeluşul.

— Nu-i nimic, spuse vânzătorul. Două prosoape mici, asta-i tot ce trebuie.

— Nu credeţi că este prea bătător la ochi? întrebă Bebeluşul.

— Ţipător? Şic, asta-i tot.

— Sunteţi sigur că am totul aici?

— Aveţi totul acolo. În afară, doar, de cărniţa dinăuntru, îl asigură vânzătorul.

Bebeluşul îi dădu o arvună, numele şi adresa. Vânzătorul promise că lucrurile îi vor fi trimise într-o oră. Bebeluşul, care intrase în atmosfera situaţiei, mai cumpără o pereche de mănuşi şi o mică poşetă şi se îndreptă spre Bow Street[78].

— Vreau o perucă de damă, un castaniu deschis, îi spuse Bebeluşul domnului Cox, peruchierul.

Domnul Cox îi probă două. Aspectul înşelător creat de cea de a doua a fost declarat de domnul Cox drept perfect.

— Arată mai naturală decât propriul dumneavoastră păr, zău aşa! spuse domnul Cox.

A promis că peruca va fi livrată într-o oră. Sentimentul că treaba a fost încheiată îl copleşi pe Bebeluş. Pe drumul de întoarcere spre locuinţa sa din Great Queen Street[79] cumpără o umbrelă de damă şi un voal.

Cam la un sfert de oră după ce Johnny Bulstrode ieşise pe uşa magazinului domnului Stinchcombe, un anume Harry Bennett, actor şi membru al Clubului Autolycus, deschise uşa şi intră. Magazinul era gol. Harry Bennett bătu cu bastonul

şi aşteptă. O grămadă de haine zăcea pe tejghea; o foaie de hârtie având mâzgălit un nume şi o adresă era aşezată peste grămadă. Harry Bennett, din curiozitate, se apropie şi o citi. Apoi Harry Bennett atinse cu bastonul grămada de haine şi o împrăştie pe tejghea.

— Nu faceţi asta, spuse vânzătorul, făcându-şi apariţia. Tocmai le strângeam.

— Ce dracu' are de gând Johnny să facă acum cu echipamentul ăsta?

— De unde să ştiu eu? răspunse vânzătorul? Reprezentaţie de teatru particular, presupun. E prieten cu dumneavoastră?

— Da, răspunse Harry Bennett. Zău aşa! trebuie să facă bine pe fata! Mi-ar place să-l văd!

— Ei bine, rugaţi-l să vă dea un bilet. Nu le murdăriţi, vă rog, sugeră vânzătorul.

— Trebuie să fac rost… spuse Harry Bennett şi vorbi în continuare despre treburile sale.

Costumaţia şi peruca nu sosiră la locuinţa lui Johnny într-o oră, aşa cum i se promisese, dar sosiră după trei ore, aşa cum se aşteptase Johnny. Lui Johnny îi luă aproape o oră să se îmbrace, dar, în final, stătea, transformat, în faţa uşii cu oglindă a şifonierului. Johnny avea motive să fie mulţumit de rezultat. O fată înaltă şi frumoasă îl privea din oglindă: poate puţin prea ţipător îmbrăcată, dar, în mod hotărât, cu şic.

— Mă întreb dacă nu mi-ar trebui o pelerină, medita Johnny, când o rază de soare, pătrunzând pe fereastră, căzu pe imaginea sa din oglindă. Ei, dar oricum, n-o am, se gândi Johnny, atunci când raza pieri din nou, aşa că n-are rost să mă gândesc la asta.

Johnny înşfacă punguţa şi umbrela şi deschise uşa cu grijă. Afară totul era liniştit. Johnny coborî pe furiş; în pasaj se opri din nou. Se auzeau voci de la subsol.

Simţindu-se ca un hoţ care o evadat, Johnny trase zăvorul de la uşa mare şi se uită afară. Un

poliţist care trecea pe acolo se întoarse şi îl privi. Johnny se retrase în grabă şi închise uşa din nou. Cineva urca din bucătărie. Johnny, prins între două rele care-l îngrozeau, fiind mai aproape de uşa din faţă decât de scări şi neavând timp, alese strada. Lui Johnny i se păru că cei de pe stradă se repezeau la el. O femeie se îndreptă în grabă spre el. Ce avea oare de gând să-i spună?

Ce trebuie să-i răspundă? Spre surprinderea sa, trecu pe lângă el, de-abia observându-l. Întrebându-se ce miracol l-a salvat, mai înaintă câţiva paşi. Un grup de tineri funcţionari, depăşindu-l din spate, s-au întors să-l privească, dar. văzându-i privirea plină de o nelinişte furioasă, se jenară şi-şi văzură de drum. Începu să se gândească că omenirea era mai puţin capabilă să discearnă decât îi era lui frică.

Căpătând curaj, pe măsură ce înainta, ajunse la Holborn[80]

Aici mulţimea mare de oameni luneca pe lângă el indiferentă.

— Mă scuzaţi, spuse Johnny, ciocnindu-se de un domn solid.

— E vina mea, replică domnul solid zâmbind, în timp ce-şi ridica pălăria deteriorată.

— Mă scuzaţi, repetă Jonny din nou, două minute mai târziu, ciocnindu-se de o tânără înaltă.

— Te-aş sfătui să-ţi tratezi strabismul, remarcă cu severitate tânăra înaltă.

— Ce se întâmplă cu mine? se gândi Johnny. Parcă sunt într-o ceaţă… Explicaţia îi veni într-o clipă. Desigur, îşi spuse Johnny, e din cauza voalului ăstuia afurisit.

Johnny se hotărî să meargă la birourile Săpunului marmorean.

— Mă voi obişnui mai bine cu lucrurile astea până ajung acolo, dacă merg pe jos, se gândi Johnny. Să sperăm că bătrânul este acolo.

În Newgate Street[81], Johnny se opri şi îşi apăsă pieptul cu mâinile.

— Ce durere ciudată am, se gândi Johnny. Mă întreb dacă ar fi şocant dacă aş intra undeva să beau o picătură de coniac?

— Nu mă simt deloc bine, reflectă Johnny, puţin alarmai, ajungând la colţul străzii Cheapside[82]?. Sper că n-o să mi se facă rău. Oricum… Desigur, e din cauza blestematului ăsta de corset! Nicio mirare că fetele sunt uneori irascibile.

La birourile Săpunului marmorean, Johnny a fost tratat cu mare curtenie. Domnul Jowett nu era acolo şi nu era aşteptat înainte de ora cinci. Dorea doamna să aştepte, sau să revină? Doamna s-a hotărât, odată ce era acolo, să aştepte. Dorea doamna să ocupe loc în fotoliu? Dorea doamna să se deschidă fereastra sau să se închidă?. Citise doamna ziarul „Times”?

— Sau „Gluma la o jumătate de peni”? sugeră un funcţionar tânăr, care fu trimis imediat la treaba sa.

Mulţi dintre funcţionarii mai în vârstă au avut ocazia să treacă prin sala de aşteptare. Doi dintre aceştia aveau nişte puncte de vedere asupra vremii pe care păreau că doresc să le expună pe larg. Johnny începu să se distreze. Treaba asta urma să fie foarte nostimă.

Între timp, izbirea uşilor şi paşii grăbiţi anunţau sosirea şefului şi Johnny aştepta cu nerăbdare întrevederea. A fost mai scurtă şi mai puţin satisfăcătoare decât anticipase. Domnul Jowett era foarte ocupat; de regulă nu primea pe nimeni după-amiaza, dar, desigur, o doamnă… Ar dori domnişoara…

— Montgomery.

— Dorea domnişoara Montgomery să-l informeze pe domnul Jowett ce putea face pentru ea?

Domnişoara Montgomery explică.

Domnul Jowett păru pe jumătate furios, pe jumătate amuzat.

— Zău, spuse domnul Jowett, jocul ăsta nu e prea corect. Faţă de semenii noştri bărbaţi ne putem apăra, dar, dacă doamnele ne atacă… într-adevăr nu este corect!

Domnişoara Montgomery insistă.

— Voi studia problema, fu forţat să promită domnul Jowett. Mai treceţi pe la mine.

— Când? întrebă domnişoara Montgomery.

— Ce zi e azi?… Joi… Să zicem luni. Domnul Jowett sună. Urmează-mi sfatul, spuse bătrânul domn, punând o mână părintească pe umărul lui Johnny, lasă afacerile pe seama noastră, a bărbaţilor. Eşti o fată frumoasă. Poţi face lucruri mai bune decât asta.

Intră un funcţionar. Johnny se ridică.

— Atunci, pe lunea viitoare, îi reaminti Johnny.

— La ora patru, consimţi domnul Jowett. La revedere.

Johnny ieşi simţindu-se dezamăgit şi totuşi, aşa cum îşi spunea, nu se descurcase prea rău. Oricum, nu mai era nimic de făcut, decât să aştepte până luni. Acum va merge acasă, îşi va schimba hainele şi va cina. Chemă o birjă.

— Numărul douăzeci şi opt… Ba nu! Opreşte la colţul străzii Queen cu Lincoln’s Inn Fields, instrui Johnny birjarul.

— Foarte bine, domnişoară, comentă amabil birjarul. Colţul e cel mai bun loc: nu duce la discuţii.

— Ce vrei să spui? întrebă Johnny.

— Nu vă supăraţi, domnişoară, răspunse omul. Toţi am fost odată tineri.

Johnny se urcă. La colţul dintre străzile Queen şi Lincoln’s Inn Fields, Johnny coborî. Johnny, care meditase între timp la alte lucruri, îşi duse mâna instinctiv acolo unde, în general, ar fi trebuit să fie buzunarul, dar apoi îşi aminti.

— Să văd, m-am gândit să iau ceva bani cu mine, sau nu? cugetă Johnny, în timp ce stătea pe bordura trotuarului.

— Căutaţi în poşeta aceea, domnişoară, sugeră birjarul.

Johnny se uită în poşetă. Era goală.

— Poate i-am pus în buzunar, se gândi Johnny.

Birjarul smuci hăţurile, trăgându-le spre locaşul biciului şi se lăsă pe spate.

— Pe aici trebuie să fie pe undeva; ştiu că i-am văzut, îşi spunea Johnny. Scuzaţi-mă că vă fac să aşteptaţi, adăugă Johnny cu glas tare, către birjar.

— Nu vă necăjiţi, domnişoară, răspunse birjarul politicos. Suntem obişnuiţi cu asta. Vă taxăm un şiling pentru un sfert de oră.

— La dracu cu toate bazaconiile astea! murmură Johnny pentru sine.

Doi băieţaşi şi o femeie ce ducea un copilaş s-au oprit curioşi.

— Plecaţi, le spuse birjarul. O să aveţi şi voi necazurile voastre într-o zi.

Puştii se mişcară câţiva paşi mai încolo, apoi se opriră din nou; o femeie şleampătă şi un băiat îi se alăturară.

— Am dat de ei! strigă Johnny, incapabil să-şi înăbuşe încântarea, în timp ce mâna îi aluneca printr-un pliu. Femeia cu copilul, fără să ştie precis de ce, scoase un ţipăt. Încântarea lui Johnny se risipi; nu era despicătura buzunarului. Neputând să-şi scoată fusta şi nici s-o ridice, lui Johnny i se păru că nu va găsi niciodată buzunarul.

În acel moment de disperare, dădu peste el din întâmplare. Era la fel de gol ca poşeta.

— Îmi pare rău, îi spuse Johnny birjarului, dar se pare că am ieşit în oraş fără portmoneu.

Birjarul spuse că mai auzise povestea asta şi se pregătea să coboare. Mulţimea, care acum număra unsprezece persoane, privea plină de speranţă. Mai târziu, Johnny s-a gândit că ar fi putut să-i ofere birjarului umbrela; ar fi valorat cel puţin cât cei optsprezece peni pe care îi datora. La toate lucrurile astea te gândeşti doar după aceea; singura

idee care-i veni în acest moment a fost să ajungă acasă.

— Hei, ţine-mi calul, o clipă, strigă birjarul.

O jumătate de duzină de mâini dornice înşfăcară armăsarul care moţăia şi îl făcură să-şi iasă din fire,

— Ei! Opriţi-o! strigă birjarul.

— A căzut! strigă mulţimea agitată.

— S-a împiedicat în fustă, explică femeia şleampătă. Întotdeauna te împiedică fustele.

— Nu mai e jos. S-a ridicat din nou! vociferă un instalator încântai, lovindu-şi cu zgomot piciorul. Să fiu al naibii, dacă nu-i o alergătoare bună!

Din fericire, piaţa era destul de neaglomerată, iar Johnny era un bun alergător. Ţinându-şi acum fusta şi juponul ridicate, cu mâna stângă, Johnny traversa piaţa cu o viteză de cincisprezece mile pe oră.

Un băiat de la măcelărie sări în faţa lui, cu braţele întinse, pentru a-l opri. Lucrul care l-a supărat cumplit pe băiatul de la măcelărie în următoarele trei luni era că auzea strigându-se după el „Ha, ha! cine a fost doborât şi călcat în picioare de o femeie!”

Între timp, Johnny a ajuns în Strand[83], via Clement’s Inn. Chicotele şi strigătele rămaseră departe în urmă. Johnny îşi lăsă fustele în jos şi păşi mai femeieşte. Trecând prin Bow Street şi Long Acre[84] ajunse în Great Queen Street în siguranţă. Pe pragul casei sale, începu să râdă. Experienţa din acea după-amiază îl amuzase; totuşi, în general, nu-i părea rău că totul se terminase. Te saturi chiar şi de cele mai bune glume. Johnny sună la uşă.

Uşa se deschise. Johnny ar fi intrat, dacă o femeie masivă şi ciolănoasă nu i-ar fi barat drumul.

— Ce doriţi, întrebă femeia osoasă.

— Să intru, explică Johnny.

— De ce doriţi să intraţi?

Această întrebare i se păru prostească lui Johnny. După oarecare gândire, îi înţelese sensul. Femeie osoasă nu era doamna Pegg, proprietăreasa lui. Presupunea că era vreo prietenă de-a ei.

— Totul e în regulă, spuse Johnny, locuiesc aici. Mi-am lăsat cheia acasă, asta-i tot.

— Aici nu locuieşte nicio femeie, declară femeia osoasă. Şi, mai mult, nu va locui niciuna vreodată.

Toate astea erau foarte supărătoare. Johnny, bucuros că ajunsese acasă, nu prevăzuse aceste complicaţii. Acum, ar fi necesar să explice cum stau lucrurile. Spera doar ca povestea să nu ajungă la prietenii de la club.

— Roag-o pe doamna Pegg să iasă o clipă, solicită Johnny.

— Nu-i acasă, explică femeia osoasă.

— Nu-i… nu-i acasă?

— S-a dus la Romford[85], dacă vreţi să ştiţi, să-şi vadă mama.

— S-a dus la Romford?

— Am spus Romford, nu-i aşa? răspunse acru femeia.

— La ce… la ce oră o aşteptaţi să vină?

— Duminică seara, la ora şase, răspunse femeia osoasă.

Johnny se uită la femeia osoasă, imaginându-se spunându-i adevărul simplu, gol-goluţ, şi neîncrederea totală a femeii osoase faţă de fiecare cuvânt al poveştii. Inspiraţia îi veni în ajutor.

— Sunt sora domnului Bulstrode, spuse Johnny cu blândeţe. Fratele meu mă aşteaptă.

— Mi se pare că aţi spus că locuiţi aici, îi reaminti femeia.

— Voiam să spun că el locuieşte aici, replică bietul Johnny şi mai umil. Ştiţi, stă la etajul doi.

— Ştiu, răspunse femeia osoasă. Acum nu e acasă.

— Nu-i?

— A plecat la ora trei.

— Voi urca în camera lui, să-l aştept, spuse Johnny.

— Nu, nu veţi urca, spuse doamna osoasă.

— Pentru o clipă lui Johnny îi trecu prin minte să se năpustească până sus, dar femeia osoasă arăta înspăimântător de hotărâtă. Ar fi putut avea loc un mare scanda!: probabil că s-ar chema poliţia. Johnny dorise adesea să-şi vadă numele tipărit; dar în legătură cu această treabă simţea că n-ar prea vrea.

— Vă rog, lăsaţi-mă să intru, insistă Johnny; nu am unde să mă duc.

— Va trebui să mergeţi la plimbare, să vă răcoriţi puţin, sugeră doamna osoasă. Nu cred că întârzie.

— Dar vedeţi…

Femeia osoasă trânti uşa.

În faţa unui restaurant din Wellington Street[86], de unde ieşeau mirosuri tentante, Johnny se opri şi încercă să se gândească.

— Ce dracu am făcut cu umbrela aia? Am avut-o. Ba nu, nu am avut-o. Presupun că trebuie s-o fi scăpat, când măgarul ăla caraghios a încercat să mă oprească. Pe legea mea! Am noroc!

În faţa altui restaurant din Strand, Johnny se opri din nou.

— Cum voi trăi până duminică seara? Unde voi dormi? Dacă aş telegrafia acasă… la dracu! Cum să telegrafiezi? N-am un ban. E caraghios, spuse Johnny, vorbind fără să-şi dea seama cu voce tare. Pe cuvânt de onoare, e caraghios! O, du-te…

Johnny se repezise cu ultimele cuvinte către un comisionar mult prea înalt, a cărui intenţie fusese să-şi exprime simpatia.

— Ei asta-i! comentă o florăreasă care trecea pe acolo! Şi te pomeneşti că se crede o doamnă!

— În zilele noastre, observă negustorul de nasturi şi butoni din colţul străzii Exeter, doamnele se fac din orice.

Purtat de un gând care i se contura în minte, Johnny îşi îndreptă paşii spre strada Bedford[87].

— De ce nu? se gândi Johnny. Nimeni nu pare să aibă vreo bănuială. De ce ar avea ei? Câte n-o să aud dacă mă descoperă? Dar de ce să mă descopere? Ei bine, trebuie să fac ceva.

Johnny continua să meargă repede. La uşa Clubului Autolycus rămase o clipă nehotărât, apoi îşi luă inima în dinţi şi plonja prin uşile batante.

— Este aici domnul Herring… domnul Jack Herring?

— Îl găsiţi în fumoar, domnule Bulstrode, răspunse bătrânul Goslin, care citea ziarul de seară.

— Aţi vrea să-l rugaţi să vină o clipă?

Bătrânul Goslin îşi ridică ochii, îşi scoase ochelarii, îi şterse şi-i puse la loc.

— Vă rog spuneţi-i că-l caută domnişoara Bulstrode… sora domnului Bulstrode.

Bătrânul Goslin îl găsi pe Jack Herring în centrul unei dezbateri înfocate asupra lui Hamlet: era acesta într-adevăr bun?

— Domnule Herring, o doamnă vrea să vă vadă, anunţă bătrânul Goslin.

— Cine?

— Domnişoara Bulstrode… sora domnului Bulstrode. Aşteaptă în hol.

— Nu ştiam că are o soră, spuse Jack Herring, ridicându-se.

— O clipă, spuse Harry Bennett. Închide uşa aia. Nu pleca. Se adresase bătrânului Goslin, care închise uşa şi se întoarse.

O domnişoară cu rochie galbenă, cu guler de dantelă şi trei volane pe fustă?

— Aşa este, domnule Bennett, încuviinţă bătrânul Goslin.

— Este chiar Bebeluşul! afirmă Herry Bennett.

Problema nebuniei lui Hamlet a fost uitată.

— Azi-dimineaţă am fost la Stinchcombe, explică Harry Bennett; am văzut hainele pe

tejghea, cu adresa lui. Este aceeaşi rochie. Ne pune la „încercare”. Are de gând să ne joace o festă.

Membrii Clubului Autolycus se priviră unii pe alţii.

— Pot vedea perspective foarte promiţătoare în treaba asta, dacă procedăm cum trebuie, spuse Micuţul, după o pauză.

— Şi eu, fu de acord Jack Herring. Rămâneţi cu toţii aici. Ar fi păcat să scăpăm prilejul.

Membrii Clubului Autolycus aşteptau. Jack Herring reintră în cameră.

— E una din cele mai triste povestiri pe care le-am auzit vreodată în viaţa mea, explică Jack Herring în şoaptă. Biata fată a plecat din Derbyshire[88] azi-dimineaţă, pentru a veni să-şi vadă fratele; a aflat că de la ora trei nu s-a întors la gazda sa; se teme să nu i se fi întâmplat ceva. Proprietăreasa e plecată la Romford să-şi vadă mama; femeia străină care-i ţine locul n-o lasă să intre să aştepte.

— Cât este de trist când necazurile îi copleşesc pe cei inocenţi şi neajutoraţi! murmură Somerville, avocatul fără clientelă.

— Şi asta nu e totul, continuă Jack. Biata fată a fost jefuită de tot ce avea, chiar şi umbrela i-a fost luată; şi nu are o para chioară; nu a mâncat nimic la cină şi nu ştie unde să doarmă.

— Pare puţin cam prea exagerat, spuse Porson.

— Cred că înţeleg ce s-a întâmplat, spuse avocatul, fără clientelă. Lucrurile stau aşa: s-a deghizat, gândindu-se să se distreze puţin pe seama noastră şi a ieşit în oraş, uitând să-şi pună banii şi cheia de la casă în buzunar. Proprietăreasa poate să fi plecat la Romford sau nu. În orice caz, ar trebui să bată la uşă şi să dea explicaţii. Ce vrea: să împrumute o liră?

— Să împrumute două, replică Jack Herring.

— Ca să-şi cumpere un costum de haine. Nu-i da, Jack. Providenţa ne obligă la asta. Datoria

noastră este să-i arătăm ce înseamnă nebunia de a face escapade lipsite de sens.

— Cred că i-am putea oferi o cină, se gândi voinicul şi simpaticul Porson.

— Eu propun să-l ducem acasă la doamna Postwhilstle, rânji Jack. Are un fel de obligaţie faţă de mine. Eu i-am făcut rost de oficiul poştal. Îl lăsăm acolo peste noapte, cu instrucţiuni pentru doamna Postwhistle să-l păzească, aşa cum ştie doar o mamă. Mâine o să aibă şi el puţină „distracţie" şi cred că va fi primul care se va plictisi de glumă.

Părea un plan promiţător. Şapte membri ai Clubului Autolycus au însoţit-o în mod galant pe „domnişoara Bulstrode" până la gazda ei. Jack Herring provocă gelozia tuturor, asigurându-şi privilegiul de a-i duce poşeta. „Domnişoarei Bulstrode" i s-a dat să înţeleagă că orice ar putea face vreunul din ei, fiecare şi toţi la un loc erau gata să o facă, măcar de dragul fratelui ei, unul dintre cei mai grozavi băieţi care au trăit vreodată, cu toate că, desigur, era cam măgar, dar bineînţeles că n-aveau ce face în privinţa asta.

„Domnişoara Bulstrode" nu era atât de recunoscătoare pe cât ar fi trebuit să fie. Avea o singură idee: ca unul din ei să-i împrumute două lire; în rest, nu aveau de ce să se mai necăjească. Iar ei, în propriul interes, au refuzat să facă acest lucru. Fusese deja jefuită în acea zi, îi reaminti Jack. Londra era un oraş periculos pentru cei tineri şi neexperimentaţi. Era mai bine ca ei să aibă grijă de ea şi să-i procure mijloacele de existenţă. Le era foarte greu să refuze o doamnă şi, totuşi, protecţia surorii unui prieten iubit le era mai scumpă.

Singura dorinţă a „domnişoarei Bulstrode" era să nu le răpească timpul.

Părerea lui Jack Herring era că nu există un englez adevărat căruia să nu-i facă plăcere să-şi petreacă timpul ajutând o fată frumoasă care se află în pericol.

Ajunşi la mica băcănie din Rolls Court, Jack Herring o luă la o parte pe doamna Postwhistle.

— Este sora unui foarte drag prieten de al nostru, explică Jack Herring.

— O fată tare frumoasă, comentă doamna Postwhistle.

— Noi venim din nou mâine dimineaţă. N-o scăpaţi din ochi şi, mai presus de toate, nu-i împrumutaţi niciun ban, o instrui Jack Herring.

— Înţeleg, răspunse doamna Postwhistle.

„Domnişoara Bulstrode", după ce termină o excelentă cină, constând din friptură rece de oaie şi bere la sticlă, se lăsă pe spate pe scaun, picior peste picior.

— Întotdeauna m-am întrebat, ce gust ar avea o ţigară, remarcă domnişoara Bulstrode, cu ochii în tavan.

— Aş spune că pentru prima dată trebuie să aibă un gust groaznic, consideră doamna Postwhistle, care împletea.

— Am auzit că unele fete fumează, remarcă domnişoara Bulstrode.

— Nu fetele cuminţi, socoti, doamna Postwhistle.

— Una din cele mai drăguţe fete pe care le-am cunoscut vreodată, observă domnişoara Bulstrode, întotdeauna fuma o ţigară după cină. Spunea că-i calmează nervii.

— N-ar fi considerat astfel dacă ar fi fost în grija mea, spuse doamna Postwhistle.

— Cred, spuse domnişoara Bulstrode, care părea neliniştită, că voi face o mică plimbare înainte de culcare.

— Poate ne-ar prinde bine Ia amândouă, fu de acord doamna Postwhistle, punând la o parte lucrul.

— Nu vă deranjaţi să veniţi cu mine, insistă gânditoarea domnişoară Bulstrode. Arătaţi obosită.

— Deloc, răspunse doamna Postwhistle. Simt că mi-ar face plăcere.

În unele privinţe doamna Postwhistle s-a dovedit o tovarăşă admirabilă. Nu punea nicio întrebare şi vorbea numai când era întrebată, ceea ce, pe parcursul plimbării, nu s-a întâmplat prea des.

După o jumătate de oră, domnişoara Bulstrode se plânse de durere de cap şi socoti că mai bine s-ar întoarce acasă, să se culce. Doamna Postwhistle consideră că ideea este excelentă.

— Ei, parcă e mai bine decât să batem străzile, murmură Johnny, şi asta-i tot! Trebuie să fumez ceva mâine, chiar de or fi să fur banii. Ce-i asta? Johnny se furişă prin cameră în vârful picioarelor. Să fiu al naibii, dacă n-a încuiat uşa!

Johnny se aşeză pe pat şi trecu în revistă situaţia. Mi se pare că nu voi ieşi din încurcătura asta. Murmurând încă, Johnny îşi desfăcu corsetul. Slavă Domnului, că s-a terminat, exclamă Johnny evlavios, în timp ce-şi urmărea trupul extinzându-se. Dar dacă mă obişnuiesc cu el înainte de-a termina totul?

Johnny a avut o noapte plină de vise.

A doua zi era o vineri, iar Johnny rămase „domnişoara Bulstrode", sperând, fără niciun temei, să găsească o ocazie de a scăpa din această situaţie grea, fără să facă vreo mărturisire. Se părea că întregul Club Autolycus se îndrăgostise de el.

— Cred că am fost puţin cam prost, cugetă Johnny, în privinţa fetelor. Nu cred că idioţii ăştia notorii au văzut vreodată o fată până acum.

Tinerii au venit câte unul, apoi au venit în grupuri şi-l îngrijeau cu devotament. Chiar şi doamna Postwhistle, obişnuită să contemple fenomenul uman fără a face comentarii, făcu următoarea remarcă:

— Când vă plictisiţi, îi spuse doamna Postwhistle lui Jack Herring, anunţaţi-mă.

— În clipa în care îi găsim fratele, explică Jack Herring, cu siguranţă că o vom duce la el.

— Când aţi terminat de căutat în alte părţi, cel mai bun lucru e să cauţi acolo unde este, observă doamna Postwhistle.

— Ce vreţi să spuneţi? întrebă Jack.

— Exact ce am spus, răspunse doamna Postwhistle.

Jack Herring se uită la doamna Postwhistle. Dar faţa doamnei Postwhistle nu era dispusă să exprime ceva.

— Oficiul poştal merge tot aşa de bine? întrebă Jack Herring.

— Oficiul poştal mi-e de mare ajutor, recunoscu doamna Postwhistle şi nu uit cât vă datorez pentru el.

— Să nu vorbim despre asta, murmură Jack Herring.

I-au cumpărat cadouri – nu ceva foarte scump, mai degrabă semne de consideraţie: pacheţele frumoase cu dulciuri, buchete de flori ieftine, sticle cu parfum. „Domnişoara Bulstrode" îi făcu o aluzie lui Somervilie că, dacă dorea într-adevăr să-i facă o plăcere şi nu vindea doar gogoşi – domnişoara Bulstrode se scuză pentru expresia argotică pe care, după cum se temea, o învăţase de la fratele ei – i-ar putea da o cutie de ţigări Messani, mărimea mijlocie. Sugestia aceasta l-a îndurerat pe Somervilie. Avocatul fără clientelă era probabil de modă veche. Domnişoara Bulstrode i-o tăie scurt, admiţând că este şi păru că nu mai are chef de conversaţia.

Au dus-o la Madame Tussaud[89] Au dus-o la Turnul Londrei[90]. Seara au dus-o la Politehnică, să vadă Stafia lui Pepper[91]. Oriunde mergeau, formau un grup vesel.

— Se pare că se distrează! remarcau ceilalţi vizitatori, surprinşi şi invidioşi.

— Fata pare că nu prea este în ton cu ei, remarcau alţii, înzestraţi cu mai mult simţ al observaţiei.

— Aş zice că ea arată cam tristă, remarcau unele doamne.

Curajul de care dădea dovadă domnişoara Bulstrode îndurând dispariţia misterioasă a fratelui ei provoca admiraţia.

— N-ar fi mai bine să telegrafiem rudelor voastre din Derbyshire? sugeră Jack Herring.

— Să nu faceţi aşa ceva! protestă cu vehemenţă grijulia domnişoară Bulstrode; i-ar putea alarma. Cel mai bun plan ar fi să-mi împrumutaţi două lire şi să mă lăsaţi să mă întorc acasă, în linişte.

— Ai putea fi din nou jefuită, se temea Jack Herring. Voi merge cu tine.

— Poate va apare mâine, sugeră domnişoara Bulstrode. Cred că a plecat într-o vizită.

— N-ar fi trebuit sa o facă, reflectă Jack Herring, ştiind că trebuie să veniţi.

— O, aşa e el, explică domnişoara Bulstrode.

— Dacă aş avea şi eu o soră tânără şi frumoasă, spuse Jack

Herring.

— O! Să vorbim despre altceva, sugeră domnişoara Bulstrode. Mă obosiţi.

Johnny începea să-şi piardă răbdarea, în special cu Jack Herring. Farmecele acestei „domnişoare Bulstrode" l-au copleşit pe Jack Herring, tot aşa cum la început se pare că îl amuzau pe domnişorul Johnny. Într-adevăr, aşa cum îşi spunea cu un reproş amor, în singurătatea dormitorului de deasupra micuţei băcănii, fără îndoială că îl încurajase pe acest bărbat. De la admiraţie, Jack trecuse rapid la infatuare, iar de la infatuare, la o aparentă imbecilitate. Dacă mintea lui Johnny nu or fi fost prea concentrată asupra propriilor necazuri, ar fi putut deveni suspicios. Dar, după cum stăteau lucrurile, şi după toate câte se mai întâmplaseră acum, nimic nu-l mai putea uimi pe Johnny.

— Slavă Domnului! murmură Johnny, în timp ce stingea lumina. Doamna Postwhistle pare a fi o

femeie de treabă.

Cam în acelaşi timp în care capul lui Johnny cădea pe pernă, membrii Clubului Autolycus stăteau şi discutau planurile pentru distracţia din ziua următoare.

— Mă gândesc, spuse Jack Herring, la Palatul de Cristal; dimineaţa când este plăcut şi linişte.

— După care să mergem la Spitalul Greenwich[92] după-amiază, sugeră Somervilie.

— Şi încheiem cu trupa de cântăreţi Moore şi Burgess, se gândi Porson.

— Nu prea este un loc potrivit pentru o tânără, îşi exprimă teama Jack Herring. Sunt unele glume…

— Domnul Brandram face o lectură din Julius Caesar[93], îi informă Micuţul.

— Salut, spuse Alexander, Poetul, intrând în acea clipă. Despre ce vorbiţi?

— Discutam unde s-o ducem pe domnişoara Bulstrode mâine seara, îl informă Jack Herring.

— Domnişoara Bulstrode? repetă Poetul pe un ton oarecum surprins. Vrei să spui sora lui Johnny Bulstrode?

— Ea e, răspunse Jack. Dar cum ai aflat? Credeam că eşti în Yorkshire;

— Am venit ieri, explică Poetul. Am călătorit cu ea.

— Ai călătorit cu ea?

— De la Matlock Bath[94]. Ce se întâmplă cu voi? întrebă Poetul. Toţi arătaţi ca…

— Stai jos, îi spuse Poetului Avocatul fără clientelă. Să discutăm problema în linişte.

Alexander, Poetul se aşează dezorientat.

— Spui că ai călătorit ieri spre Londra cu domnişoara Bulstrode. Eşti sigur că era domnişoara Bulstrode?

— Absolut sigur! răspunse Poetul. Doar o ştiu de când era foarte mică.

— La ce oră a ajuns la Londra?

— La trei şi jumătate.

— Şi ce s-a întâmplat cu ea? Unde spunea că se duce?

— Nu am întrebat-o. Când ne-am despărţit se urca într-o trăsură. Eu aveam o întâlnire şi eram… Ia ascultaţi: ce se întâmplă cu Herring?

Herring se ridicase şi se plimba ţinându-şi capul în mâini.

— Lasă-l în pace. Domnişoara Bulstrode este o domnişoară cam de.. Câţi ani are?

— Optsprezece… Nu, a împlinit nouăsprezece.

— O fată înaltă şi frumoasă?

— Da. Ascultaţi: i s-a întâmplat ceva?

— Nu i s-a întâmplat nimic, îl asigură Somerville. Ea este teafără. În general, s-a distrat destul de bine.

Poetul se simţi uşurat la auzul acestor cuvinte.

— Cu o oră în urmă am întrebat-o dacă considera că ar putea să mă iubească. Aţi putea spune că asta ar fi o cerere în căsătorie? întrebă Jack Herring, care îşi ţinea capul în mâini, ca şi cum dorea să se asigure că îl avea acolo.

Restul membrilor Clubului au fost în unanimitate de părere că, vorbind din punct de vedere practic, era o cerere în căsătorie.

— Nu cred, pledă Jack Herring. A fost, pur şi simplu, o remarcă.

Membrii Clubului erau de părere că astfel de jocuri de cuvinte nu erau demne de un gentleman.

Se părea că trebuia să se acţioneze prompt. Jack Herring se aşeză şi începu acolo o scrisoare către domnişoara Bulstrode, aflată în grija doamnei Postwhistle.

— Dar ceea ce nu înţeleg… spuse Alexander, Poetul.

— O! Luaţi-l de aici şi spuneţi-i careva ce s-a întâmplat, se jelui Jack Herring. Cum să gândesc, cu toată trăncăneala asta în jurul meu?

— Dar de ce Bennett…? şopti Porsen.

— Unde e Bennett? întrebară o jumătate de duzină de voci vehemente.

Harry Bennett nu fusese văzut toată ziua.

Scrisoarea lui Jack i-a fost înmânată „domnişoarei Bulstrode” a doua zi dimineaţă, la micul dejun. După ce o citi, domnişoara Bulstrode se ridică şi o rugă pe doamna Postwhistle să-i împrumute o jumătate de liră.

— Instrucţiunile speciale ale domnului Herring au fost că, mai presus de orice, nu trebuie să vă împrumut vreun ban, explică doamna Postwhistle.

— După ce veţi fi citit asta, răspunse domnişoara Bulstrode, înmânându-i scrisoarea, poate că veţi fi de acord că Herring este un măgar.

Doamne Postwhistle citi scrisoarea şi scoase jumătate de coroană.

— Mai bine v-aţi bărbieri folosind o parte din bani, sugeră doamna Postwhistle. Asta dacă aveţi de gând să vă prostiţi în continuare.

„Domnişoara Bulstrode” făcu ochi mari. Doamna Postwhistle îşi continuă micul dejun.

— Nu le spuneţi, spuse Johnny, în orice caz nu încă.

— Nu mă amestec în povestea asta, replică doamna Postwhistle.

Douăzeci de minute mai târziu, adevărata domnişoară Bulstrode, în vizită la mătuşa ei din Kensington, a fost surprinsă când a primit, închis într-un plic, următorul bilet mâzgălit în grabă:

Vreau să-ţi vorbesc imediat – *singură.* Să nu ţipi când mă vei vedea. Totul, este în regulă. Îţi pot explica într-o clipă.

Fratele tău iubitor, Johnny.

Dură mai mult de o clipă, dar, în cele din urmă, Bulstrode sfârşi povestea.

— Când vei termina de râs, spuse Bebeluşul.

— Dar eşti atât de ridicol, zise sora lui.

— *Ei* nu cred asta, răspunse Bebeluşul, l-am păcălit. Cred că nu ţi s-a dat atâta atenţie niciodată, într-a singură zi.

— Eşti sigur că i-ai păcălit? întrebă sora lui.

— Dacă vei veni la Club diseară la ora opt, spuse Bebeluşul, ţi o voi dovedi. Poate te duc la vreun teatru după aceea, dacă eşti cuminte.

Cu câteva minute înainte de opt, Bebeluşul, în carne şi oase, intră în Clubul Autolycus. Fu întâmpinat cu reţinere.

— Am crezut că te-ai rătăcit, remarcă Somerville cu răceală.

— Am fost chemat pe neaşteptate: o afacere foarte importantă, explică Bebeluşul. Mă simt foarte obligat faţă de toţi pentru tot ce aţi făcut pentru sora mea. Tocmai mi-a spus.

— Să nu mai vorbim de asta, spuseră vreo doi sau trei.

— Fără îndoială, aţi fost extraordinar de amabili, insistă Bebeluşul. Nu ştiu ce s-ar fi făcut fără voi.

Nu făcuseră absolut nimic, îl asigurară membrii Clubului. Modestia sfioasă a membrilor Clubului Autolycus la auzul propriilor lor fapte bune era mişcătoare. Dacă ar fi fost lăsaţi singuri, ar fi încercat să vorbească despre cu totul alte lucruri. De fapt au încercat.

— N-am auzit-o niciodată vorbind despre cineva cu atâta entuziasm ca despre tine, Jack, spuse Bebeluşul, întorcându-se spre Jack Herring.

— Desigur, ştii, dragă, explică Jack Herring, aş putea face orice pentru sora ta…

— Ştiu, dragul meu, răspunse Bebeluşul; am simţit dintotdeauna.

— Să nu mai vorbim despre asta, insistă Jack Herring.

— N-a putut înţelege scrisoarea aceea a ta de azi-dimineaţă, continuă Bebeluşul, ignorând rugămintea lui Jack. Îi e teamă să nu o crezi nerecunoscătoare.

— Gândindu-mă mai bine, mi se pare că în una sau în două chestiuni m-a înţeles greşit, explică Jack Herring.

— Cam ciudat, medită Bebeluşul.

— Aşa e, consimţi Jack Herring. ieri a fost una din aceste situaţii.

— Mi-a spus că ai fost foarte amabil cu ea, îl reasigură Bebeluşul. La început a considerat că este puţin cam nepoliticos din partea ta să refuzi să-i împrumuţi bani. Dar, aşa cum l-om explicat…

— A fost o prostie din partea mea, întrerupse Jack. Acum îmi dau seama de asta. M-am dus azi-dimineaţă cu intenţia de a rezolva totul, dar plecase, iar doamna Postwhistle credea că ar fi mai bine să las lucrurile aşa cum erau. Îmi fac foarte multe reproşuri.

— Dragul meu, nu-ţi face reproşuri pentru nimic. Te-ai purtat cu nobleţe, i-a spus Bebeluşul. Astă-seară ea va veni aici să mă caute, cu scopul de a vă mulţumi.

— Mai bine nu, spuse Jack Herring.

— Prostii, spuse Bebeluşul.

— Trebuie să mă scuzaţi, insistă Herring. Nu vreau să fiu nepoliticos, dar într-adevăr aş prefera să nu o văd.

— Dar tocmai a sosit, spuse Bebeluşul, luând în acea clipă cartea de vizită din mâna bătrânului Goslin. O să i se pară foarte ciudat.

— Chiar că nu vreau, repetă bietul Jack,

— Ar fi grosolan, sugeră Somervilie.

— Tu pleacă, sugeră Jack.

— Ea nu vrea să mă vadă, explică Somervilie.

— Ba vrea, îl corectă Bebeluşul. Am uitat să vă spun că vrea să vă vadă pe amândoi.

— Dacă mă duc la ea, spuse Jack, îi voi spune adevărul adevărat.

— Ştii, spuse Somervilie, cred că ăsta ar fi lucrul cel mai simplu.

Domnişoara Bulstrode şedea în hol. Jack Herring şi Somerville considerau că stilul mai discret ai hainelor de acum i se potrivea mai bine.

— Iată-l, anunţă Bebeluşul triumfător. Iată-l pe Jack Herring şi iată-l şi pe Somervilie. Ştii, cu greu

i-am convins să vină să te vadă. Dragul de Jack, întotdeauna a fost atât de timid!

Domnişoara Bulstrode se ridică. Le spuse că nu ar putea niciodată să le mulţumească în suficientă măsură pentru toată bunătatea pe care au arătat-o faţă de ea. Domnişoara Bulstrode părea copleşită. Vocea îi tremura de emoţie.

— Înainte de a continua, domnişoară Bulstrode, spuse Jack Herring, ar fi mai bine să vă spunem că tot timpul am crezut că sunteţi fratele dumneavoastră, îmbrăcat în femeie.

— O! spuse Bebeluşul, deci asta e explicaţia, nu-i aşa? Dacă aş fi ştiut!… Apoi Bebeluşul se opri, dorind să nu fi vorbit.

Somervilie îl înşfacă de umeri şi, cu o smucitură, îl împinse lângă sora lui, sub lumina de gaz.

— Bestie mică! spuse Somervilie. Tot timpul ai fost tu! Iar Bebeluşul, văzând că jocul s-a terminat şi fiind bucuros că gluma nu s-a făcut numai pe seama uneia din părţi, mărturisi.

Jack Herring şi Somervilie, avocatul fără clientelă, au mers în seara aceea cu Johnny şt sora lui Ia teatru şi apoi i-au însoţit şi în alte seri. Domnişoara Bulstrode considera că Jack Herring este foarte drăguţ şi i-o spuse şi fratelui ei. Dar se gândea că Somervilie, avocatul fără clientelă, este şi mai drăguţ; mai târziu, trebuind să răspundă unor întrebări, atunci când Somervilie nu mai era fără clientelă, i-a spus-o şi lui Somervilie însuşi.

Dar asta nu mai are nimic de-a face cu această povestire, o cărei final este că domnişoara Bulstrode a fost ta întâlnirea fixată pe luni după-amiază între „domnişoara Montgomery” şi domnul Jowett şi, prin aceasta, a asigurat reclama Săpunului marmorean pentru ultima pagină a ziarului „Umorul Sănătos” pe timp de şase luni, la preţul de douăzeci şi cinci de lire pe săptămână.

POVESTEA A ŞAPTEA
Dick Denvers îşi prezintă cererea

William Clodd, frecându-şi sprâncenele, puse jos şurubelniţa şi, făcând un pas înapoi, îşi privi rezultatul muncii cu o satisfacţie evidentă.

— Arată ca o bibliotecă, spuse William Clodd. Ai putea sta o jumătate de oră în cameră, fără să ştii că nu e un dulap pentru cărţi.

William Clodd făcuse următorul lucru: pregătise, după propriul proiect, ceea ce păreau a fi patru rafturi încărcate cu tot felul de cărţi, care să sugereze meditaţia şi erudiţia. De fapt, nu era o bibliotecă, ci doar o scândură aşezată orizontal, iar cărţile – doar cotoarele volumelor care de mult timp luaseră calea fabricii de hârtie. William Clodd fixase această înşelătorie ingenioasă pe o pianină ce stătea într-un colţ din biroul editorial al ziarului „Umorul Sănătos”. O jumătate de duzină de volume adevărate, clădite pe pianină, completau iluzia. Aşa după cum remarcase cu mândrie William Clodd, un vizitator întâmplător ar fi putut fi înşelat cu uşurinţă.

— Dacă ar trebui să stai în cameră în timp ce ea exersează diferite game, ţi-ar trece repede păcăleala, spuse editorul ziarului „Umorul Sănătos”, un anume Peter Hope. Omul vorbea cu amărăciune.

— Tu nu eşti întotdeauna aici, explică Clodd. Ea rămâne singură multe ore la rând, fără să aibă nimic de făcut. Şi apoi, după un timp, te vei obişnui cu asta.

— Observ că tu nu încerci să te obişnuieşti, mârâi Peter Hope. Întotdeauna ieşi în momentul în care ea începe.

— Un prieten de al meu, continuă William Clodd, a lucrat timp de şapte ani într-un birou ce

se afla deasupra unui magazin cu piane; când magazinul s-a închis, aproape că s-a ruinat; nu se putea aşeza să lucreze, deoarece îi lipsea muzica.

— De ce nu se mută aici? întrebă Peter. Etajul de deasupra este liber.

— Nu poate, explică William Clodd. A murit.

— Nu-mi vine să cred, comentă Peter Hope.

— Era un magazin unde oamenii veneau să exerseze plătind şase peni pe oră şi a ajuns să-i placă… Spunea că era un cadru vesel pentru gândurile sale. E extraordinar cum te poţi obişnui.

— Şi la ce bun? întrebă Peter Hope.

— Şi la ce bun! replică William Clodd indignat. Orice fată trebuie să ştie să cânte la pian! E foarte bine, dacă atunci când iubitul ei o roagă să-i cânte ceva…

— Mă mir că nu deschizi o agenţie matrimonială, surâse batjocoritor Peter Hope. Dragoste şi căsătorie – nu te gândeşti la nimic altceva!

— Când creşti o fată… argumentă Clodd.

— Dar tu nu creşti, îl întrerupse Peter. Exact asta încerc să-ţi scot din cap. Eu sunt cel care o creşte. Şi, fie vorba între noi, aş dori să nu te amesteci aşa de mult.

— Tu nu eşti potrivit să creşti o fată.

— Am crescut-o timp de şapte ani, fără ajutorul tău. Este fiica mea adoptivă, nu a ta. Aş vrea foarte mult ca oamenii să-şi vadă de treburile lor.

— Ai făcut acest lucru foarte bine…

— Mulţumesc, spuse Peter Hope, sarcastic. Este foarte amabil din partea ta. Poate, când vei avea timp, îmi vei da un certificat.

— …până acum, conchise imperturbabil Clodd. O fată de optsprezece ani are nevoie să ştie şi altceva în afară de matematică şi literatura clasică. Tu nu înţelegi fetele.

— Ba le înţeleg, afirmă Peter Hope. Ce ştii tu despre ele? Nu eşti tată!

— Ţi-ai dat toată silinţa, recunoscu William Clodd, cu un ton ocrotitor care îl irită foarte mult pe Peter; dar eşti un visător; nu cunoşti lumea. Vine timpul când o fată trebuie să se gândească la un soţ.

— Nu este nevoie să se gândească la un soţ, încă cel puţin câţiva ani, răspunse Peter Hope. Şi chiar când o va face, o va ajuta zdrăngănitul la pian?

— Cred… eu cred, spuse doctorul Smith, care până acum rămăsese un ascultător tăcut, tânăr prieten al nostru Clodd dreptate are. Tu nu trecut peste idei că ea este băiat. Tu învăţat pe ea lucruri ce un băiat trebuie ştie.

— I-ai tăiat părul, adăugă Clodd.

— Nu eu! se repezi Peter.

— Ai lăsat-o să şi-l tundă: este acelaşi lucru. La optsprezece ani ştie mai multe lucruri despre grecii antici decât despre propriile rochii.

— Tânăr fată, explică doctorul, ce este ea? Floare care ne face grădina vieţii frumos pentru noi, pârâiaş clipocitor care murmură pe lângă şoseaua prăfuită, focul vesel…

— Nu poate fi, toate astea, se repezi Peter, care era un pedant în ceea ce priveşte stilul. Foloseşte numai o metaforă o dată.

— Acum ascultaţi adevărul adevărat, spuse William Clodd. Tu doreşti… noi toţi dorim… ca fata să aibă succes în toate privinţele.

— Vreau ca ea… Peter Hope scotocea printre resturile de hârtie de pe birou. Cu siguranţă, nu se afla acolo. Peter trase un sertar, două sertare, Aş dori, spuse Peter Hope, aş doar uneori să nu fie aşa de inteligentă.

Bătrânul doctor căută printre dosarele cu hârtii prăfuite dintr-un colţ, Clodd îl găsi pe poliţa căminului, ascuns sub piciorul gol pe dinăuntru al unui sfeşnic mare din aramă, şi i-l dădu lui Peter.

Peter avea un singur viciu… de a priza cantităţi tot mai mari de tutun, care îi făcea rău, aşa după

cum remarcase el însuşi. Tommy, care avea simpatie pentru cele mai multe slăbiciuni masculine, era, totuşi, severă în această privinţă.

— Îl împrăştii pe cămaşă şi pe haină, pleda Tommy. Îmi place să te văd întotdeauna îngrijit. Şi, pe lângă asta, nu este un obicei frumos. Tati, doresc foarte mult să renunţi la el.

— Trebuie, consimţi Peter, O să mă las. Dar nu dintr-o dată… ar fi prea dureros; treptat, Tommy, treptat.

Aşa că se ajunse ia un compromis. Tommy trebuia să ascundă cutia cu tutun. Trebuia să fie undeva în cameră şi să fie accesibilă, dar asta era tot. Peter, atunci când stăpânirea de sine ajungea la punctul limită, putea să încerce să-i găsească. Câteodată, dacă norocul îl ajuta, o găsea la începutul zilei, când îşi primea propriile reproşuri amare pentru că se deda la o adevărată orgie. Dar, şi mai adesea, măiestria lui Tommy era de aşa natură, încât era silit, din lipsei de timp, să abandoneze căutarea.

Tommy ştia întotdeauna când nu reuşise să-l găsească, după aerul de resemnare indignată cu care o întâmpina când se întorcea. Atunci, probabil spre seară, Peter, ridicând ochii, vedea cutia deschisă în faţa nasului şi, deasupra ei, o pereche de ochi negri, dojenitori, severitatea acestora fiind contrabalansată de o pereche de buze roşii, cărnoase, care încercau să nu zâmbească. Iar Peter, ştiind că era permisă numai o priză, îşi băga degetele adânc.

— Vreau, spuse Peter Hope, simţindu-se, cu cutia de tutun în mâna, mai încrezător în propria-i judecată, să fie o femeie sensibilă şi inteligentă, capabilă să-şi câştige existenţa şi nu o simplă păpuşă neajutorată ce plângă după un bărbat care să i poarte de grijă,

— Menirea unei femei, afirmă Clodd, este să fie protejată.

— Poate a *unor* femei, admise Peter; dar Tommy, ştii foarte bine, nu va fi tipul obişnuit de femeie. Ea are minte; ea îşi va croi drum în lume.

— Asta nu depinde de minte, spuse Clodd, ci de coate!

— Cum de coate?!

— Ale ei nu sunt destul de ascuţite. Când trece ultimul autobuz spre casă, într-o noapte umedă, vezi dacă o femeie este în stare să-şi croiască drum în lume. Tommy *e* tipul care rămâne pe bordura trotuarului.

— Ea e tipul care-şi va face un nume şi va fi în stare să-şi permită să meargă cu trăsura, ripostă Peter. Nu mă teroriza! Peter trase pe nas cu agresivitate tutunul prins între degetul mare şi arătător.

— Ba te voi teroriza în această problemă specială, îi spusa Clodd. Biata fată nu are mamă.

Din fericire pentru armonia generală, uşa se deschise în acei moment, pentru a lăsa să intre subiectul discuţiei.

— Am obţinut reclama pentru „Margareta”, de la bătrânul Blatemey, anunţă Tommy, fluturând triumfătoare o bucată da hârtie deasupra capului.

— Ei, nu! exclamă Peter. Cum ai reuşit?,

— L-am cerut-o, a fost explicaţia lui Tommy.

— Foarte ciudat, medită Peter. l-am cerut-o şi eu însumi. bătrânului ăstuia idiot, nu mai departe de săptămâna trecută, mi-a refuzat-o categoric.

Clodd pufni cu reproş.

— Ştii că nu-mi place să faci aşa ceva. Nu este potrivit pentru o fată.

— Totul e în regulă, îl asigură Tommy; e chel!

— Asta nu schimbă lucrurile, a fost părerea lui Clodd.

— Ba da, fu opinia lui Tommy. Îmi plac bărbaţii cheli.

Tommy îi luă lui Peter capul în mâini şi-l sărută; şi astfel observă petele denunţătoare de tutun de prizat.

— Numai o priză, dragă, explică Peter, una foarte mică,

Tommy ridică cutia cu tutun de pe birou.

— O să-ţi arăt unde o voi pune, de data asta. Şi o puse în buzunarul ei. Faţa lui Peter se lăsă în jos.

— Ce părere ai? spuse Clodd. O conduse într-un colţ. Bună idee, nu-i aşa?

— Dar unde-i pianul? întrebă Tommy.

Clodd se întoarse spre ceilalţi, încântat de triumf.

— Escrocherii, bombăni Peter.

— Nu e o escrocherie, strigă Clodd. indignai. Ea a crezut că e o bibliotecă… oricine ar crede! Vei putea sta aici şi exersa ore întregi, îi explică Clodd lui Tommy Când auzi pe careva venind sus pe scări, poţi pleca.

— Cum poate ea să audă ceva când… O idee strălucită îl veni în minte lui Peter. Ca om practic ce eşti, nu crezi, Clodd, sugeră Peter insinuant, adoptând metoda socratică, că i-am putea lua vreunul din acele piane false, Ştii la care mă refer. este exact ca un pian obişnuit, numai că nu-l poţi auzi,

Clodd clătină din cap.

— Nu e bun deloc. Nu poţi şti ce efect produce.

— Exact. Dar, pe de altă parte, Clodd, nu crezi că, ascultarea efectului pe care îl produce poate descuraja uneori un începător?

Părerea lui Clodd era că o astfel de descurajare era un lucru contra căruia trebuie să lupţi.

Tommy, care se aşezase la pian, începu o gamă inversă.

— Ei bine, mă duc până la tipografie acum, explică Clodd, luându-şi pălăria. La ora trei am o întâlnire cu tânărul Grindley… Să te ţii de asta. O jumătate de oră liberă, din când în când, pe care n-o mai pierzi, face minuni. Ai muzica în tine. Cu aceste remarci încurajatoare către Tommy, Clodd dispăru.

— E uşor pentru el, murmură Peter cu amărăciune. Întotdeauna are o întâlnire pe undeva, în clipa în care ea începe.

Tommy păru că-şi pune sufletul în interpretare. Trecătorii din Crane Court se opreau, se uitau cu privi, şi îngrijorate spre ferestrele de la primul etaj ale birourilor editoriale ale ziarului „Umorul Sănătos", apoi plecau grăbiţi.

— Are un tuşeu deosebit de ferm! strigă doctorul în urechea lui Peter. Te văd diseară. Ceva să-ţi spun.

Doctorul gras şi mic îşi luă pălăria şi plecă. Tommy, încetând brusc, veni să se aşeze pe braţul scaunului lui Peter.

— Eşti îmbufnat? întrebă Tommy.

— Nu că m-ar deranja zgomotul, explică Peter. M-aş împăca cu ei, dacă aş înţelege la ce foloseşte.

— Mă va ajuta să găsesc un soţ, tată. Mi se pare un mod ciudat de a-l obţine, dar aşa spune Billy şi Billy ştie totul despre toate.

— Nu te pot înţelege; o fată atât de deşteaptă care ascultă prostii din astea, spuse Peter. Asta mă necăjeşte.

— Tată, unde ţi-e mintea? întrebă Tommy. Nu e Billy extraordinar? Ar putea merge în Fleet Street la o jumătate de duzină de alte ziare şi să câştige acolo cinci sute pe an ca agent de publicitate, ştii asta. Dar nu o face. Stă cu noi. Dacă îi face plăcere să fiu ridicolă cu tinicheaua asta pe care l-au convins că e un pian, asta nu înseamnă bun simţ şi o afacere bună din partea mea, ca să nu mai spun nimic despre bunătate şi gratitudine? Tată, am o surpriză pentru el Ascultă! Iar Tommy, sărind de pe braţul scaunului lui Peter, reveni la pian.

— Ce a fost asta? îl întrebă Tommy, după ce termină. Ai recunoscut?

— Cred, spuse Peter, că suna ca… Nu a fost cumva „Casă, dulce casă"?

Tommy bătu din palme.

— Ba da, a fost! Până la urmă o să-ţi placă, tată. Vom avea zile de primire cu program muzical.

— Tommy, crezi că te-am crescut cum trebuie?

— Nu, tată. M-ai lăsat prea mult să fac ce vreau. Ştii proverbul: „Mamele bune, cresc fete rele”. Clodd are dreptate; te-ai învăţat rău, tată. Îţi aminteşti, tată, când am venit prima dată la tine, acum şapte ani, un pici mic şi zdrenţăros de pe stradă, care nu ştia dacă e fată sau băiat? Ştii ce mi-am spus în clipa în care am pus ochii pe tine? Iată un prostănac cu inima bună; o să fiu în siguranţă dacă pot rămâne aici. Când te loveşti de drojdia societăţii şi ea se izbeşte de tine, devii isteţ. Citeşti repede pe feţele oamenilor.

— Îţi aminteşti cum găteai, Tommy? Aveai „talent pentru treaba asta”, aşa credeai.

Tommy râse.

— Mă mir cum de-ai suportat!

— Erai atât de încăpăţânată! Ai venit la mine în chip de „bucătar şi menajeră” şi bucătar şi menajeră doreai să rămâi; nimic altceva nu te interesa. Dacă sugeram vreo schimbare, bărbia ţi se ridica sus, în aer. Nici nu îndrăzneam să cinez prea des în oraş; erai un mic tiran. Singurul lucru pe care erai întotdeauna gata să-l faci, dacă eu nu eram mulţumit, era să ieşi maiestuos din casă şi să mă părăseşti. De unde ţi-ai fi luat independenţa asta sălbatică?

— Nu ştiu. Cred că trebuie să o fi avut de la vreo femeie – poate chiar de la mama; nu ştiu – care stătea în pat şi mi se pare că tuşea toată noaptea. Veneau oameni să ne vadă; doamne îmbrăcate frumos şi domni cu păr uleiat. Cred că doreau să ne ajute. Mulţi aveau voci blânde. Dar întotdeauna îi apărea pe faţă o expresie dură şi atunci le spunea ceva ce eu ştiam chiar şi atunci că nu este adevărat: că avem tot ce ne doream, că nu avem nevoie de niciun ajutor, de la nimeni. Ei plecau ridicând din umeri. Am crescut cu un sentiment care se pare că mă ardea în creier: că a

lua de la cineva ceva pentru care nu ai muncit era ruşinos. Nu cred că aş putea să o fac nici chiar acum; nici chiar de la tine. Îţi sunt folositoare, tată… te ajut cu adevărat?

O notă de spaimă se furişase în vocea lui Tommy. Peter simţi cum mânuţele de pe braţul său tremură.

— Dacă mă ajuţi? Ei, dar munceşti ca un salahor… aşa cum se presupune că ar trebui să lucreze un salahor, dar nu o face. Nimeni… oricât l-am plăti, n-ar face nici pe jumătate. Nu vreau să te fac să te umfli în pene mai mult decât trebuie, fetiţo, dar ai talent; nu sunt sigur de asta, dar ai putea fi chiar un geniu! Peter simţi cum mânuţele se strâng pe braţul său.

— Vreau ca ziarul ăsta să aibă succes, de asta zdrăngănesc la pian, ca să-i fac plăcere lui Clodd. Este o escrocherie?

— Mi e temă că este, dar escrocheria este dulcele ulei care face ca pământul ăsta roditor al nostru să se învârtă liniştit. Dacă este prea multă, strică; trebuie s-o picurăm atent.

— Dar eşti sigură că este numai escrocherie, Tommy? Acum în vocea lui Peter pătrunsese teama. Nu cumva crezi că te înţelege mai bine decât mine… că ar putea face mai mult pentru tine?

— Vrei să spun tot ce gândesc despre tine? Asta nu e bine pentru tine, tată… Nu trebuie să-ţi spun prea des. Te-ai umfla în pene.

— Sunt gelos, Tommy, gelos pe oricine se apropie de tine. Viaţa este o tragedie pentru noi bătrânii. Ştim că trebuie să vină o zi când veţi pleca din cuib, ne veţi lăsa muţi, ridicoli, zburând printre crengile goale. Vei înţelege mai târziu, când vei avea copiii tăi. Vorbăria asta prostească despre un soţ! Este mai rău pentru un bărbat, decât pentru o femeie. Mama trăieşte din nou prin copilul ei: bărbatului i se ia totul,

— Tată, ştii câţi ani am?… că vorbeşti prostii?

— Va veni el, fetiţo!

— Da, răspunse Tommy, presupun că va veni; dar încă nu, pentru multă vreme… o, nu, pentru încă multă vreme. Nu mai spune! Mă înspăimântă!

— Pe tine? De ce să te înspăimânte?

— Durerea! Mă face să mă simt laşă. Vreau să vină, vreau să gust viaţa, să sorb cupa întreagă: să înţeleg, să simt. Dar ăsta este băiatul din mine! Sunt mai mult de jumătate băiat; aşa am fost întotdeauna. Dar femeia din mine se teme de această încercare grea.

— Vorbeşti, Tommy, ca şi cum dragostea ar fi un lucru groaznic.

— Se găsesc toate lucrurile în ea; o simt, tată. Este viaţa într-o singură sorbitură. Mă înspăimântă!

Copila stătea în picioare, cu faţa ascunsă în mâini. Bătrânul Peter, ca întotdeauna, neputând minţi, stătea tăcut, neştiind ce consolare să inventeze. Umbra trecu şi ochii lui Tommy deveniră din nou zâmbitori.

— Nu ai nimic de făcut, tată… vreau să spun în oraş?

— Vrei să scapi de mine?

— Ei, bine; nu am nimic altceva de făcut până vor sosi şpalturile. Am de gând să exersez serios.

— Cred că voi răsfoi articolul despre îndiguire, spuse Peter.

— Există un lucru pentru care ar trebui să-mi fiţi recunoscători cu toţii, râse Tommy, în timp ce se aşeza! a pian. Vă fac pe toţi să luaţi mai mult aer proaspăt decât aţi face-o altfel.

Rămasă singură, Tommy se puse pe treabă cu energia şi meticulozitatea care o caracterizau. Luptându-se cu game complicate, Tommy îşi aplecă ochii tot mai mult peste paginile *Exerciţiilor lui Czerny*[95]. Ridicându-şi privirea pentru a întoarce pagina, spre surprinderea ei, Tommy întâlni ochii unui străin. Erau ochi căprui, cu o expresie plină de simpatie. Mai jos, părând

aurii datorită luminii soarelui, se iveau o mustaţa şi o barbă tunsă scurt, în manieră Vandyke[96], care nu ascundeau cu totul o gură plăcută, în colţurile căreia mijea un zâmbet,

— Scuzaţi-mă, spuse străinul. Am bătut de trei ori la uşă. Probabil că nu m-aţi auzit?

— Nu, nu v-am auzit, mărturisi Tommy, închizând cartea cu *Exerciţiile lui Czerny* şi ridicându-şi bărbia într-un unghi care, pentru oricare obişnuit cu semnele temperamentului lui Tommy, ar fi putut sugera recomandarea de a căuta adăpost.

— Acesta este biroul editorial al ziarului „Umorul Sănătos", nu-i aşa? întrebă străinul.

— Este.

— Este editorul aici?

— Editorul este plecat.

— Poate un redactor? sugeră străinul.

— Eu sunt redactorul.

Străinul îşi ridică sprâncenele. Tommy, dimpotrivă, şi le coborî.

— V-ar deranja să aruncaţi o privire pe astea? Străinul scoase din buzunar un manuscris împăturit. N-o să vă răpească mult timp. Ar fi trebuit, desigur, să-l fi trimis prin poştă, dar am obosit să tot trimit manuscrise prin poştă.

Comportarea străinului consta dintr-o îndrăzneală plină de demnitate, combinată cu o umilinţă patetică. Ochii săi sfidau şi pledau. Tommy îşi întinse mâna după hârtie şi se retrase cu ea, căutând protecţia marelui birou editorial care. flancat pe o parte de un paravan şi pe cealaltă de o bibliotecă turnantă imensă, se întindea ca o fortăreaţă în camera îngustă. Străinul a rămas în picioare.

— Da. E drăguţ, comentă redactoarea. Merită să fie tipărit; probabil însă că nu merită să fie plătit.

— Nici chiar cu o… sumă oarecare, suficientă pentru a-l deosebi de lucrarea unui amator?

Tommy îşi ţuguie buzele.

— Poezia e ca un drog pe piaţă. Putem obţine câtă vrem, pe nimic.

— Să zicem… o jumătate de liră, sugeră străinul,

Tommy aruncă o privire rapidă peste birou şi, pentru prima dată, îl văzu în întregime. Era îmbrăcat într-o manta lungă, jerpelită, de culoare maro; de fapt ar fi fost lungă pentru un om obişnuit, dar străinul fiind, din întâmplare, foarte înalt, pe el apărea ridicol de scurtă, ajungându-i numai până la genunchi, în jurul gâtului şi vârât în vestă, ascunzându-i astfel complet cămaşa şi gulerul pe care le putea avea sau nu, avea aranjat cu grijă un fular de mătase albastră. Mâinile, care erau goale, arătau vinete şi reci. Şi totuşi, redingota neagră, vesta şi pantalonii gri, franţuzeşti, aveau croiala inconfundabilă a unui croitor de mina întâia şi i se potriveau perfect. Pălăria, pe care o aşezase pe birou, strălucea splendid, iar minerul umbrelei de mătase era capul unui vultur de aur, cu două rubine mici în chip de ochi.

— Puteţi să-l lăsaţi, dacă doriţi, consimţi Tommy. Voi vorbi cu editorul când se va întoarce.

— Nu veţi uita? insistă străinul. Voi veni din nou mâine.

— Nu, răspunse Tommy. Nu voi uita.

Ochii ei negri erau fixaţi asupra străinului, fără să fie conştientă de asta. În mod inconştient, îşi reluase atitudinea de studiere a oamenilor.

— Vă mulţumesc foarte mult, spuse străinul. Voi reveni mâine.

Străinul, mergând cu spatele spre uşă, ieşi.

Tommy rămase cu faţa în mâini. *Exerciţiile lui Czerny* zăceau neglijate.

— A fost pe aici cineva? întrebă Peter Hope.

— Nu, răspunse Tommy. O, doar un bărbat. A lăsat poemul ăsta. Nu e rău.

— Vechea poveste, medită Peter, în timp ce despăturea manuscrisul. Toţi începem cu poezia.

Apoi trecem la romane de dragoste în proză; poezia nu rentează. În final, scriem articole: *Cum să fii fericit deşi eşti însurat, Ce să facem cu fiicele noastre?* Rezumate de viaţă. Despre ce e vorba?

— O, ceva obişnuit, explică Tommy. Vrea o jumătate de liră pe el.

— Bietul de el! Să i-o dăm.

— Asta nu înseamnă să faci afaceri, mormăi Tommy.

— Nimeni nu va şti vreodată, spuse Peter. O vom trece la „telegrame”.

Străinul veni a doua zi devreme, îşi încasă jumătatea de liră şi lăsă un alt manuscris: un eseu. De asemenea, îşi uită umbrela cu mâner de aur, luând în loc una veche de alpaca, pe care Clodd o ţinea de rezervă pentru vremea extrem de proastă. Peter declară că eseul este publicabil.

— Are stil, spuse Peter; scrie cu distincţie. Fixează-mi o întâlnire cu el.

Clodd, văzând că-i lipseşte umbrela, se indignă.

— La ce-mi trebuie un astfel de obiect? comentă Clodd. E bun doar pentru un filfizon dintr-o pantomimă! Tipul trebuie să fie vreun măgar idiot!

Tommy îi transmise mesajele amândurora, atunci când veni din nou. În ceea ce privea umbrela, părea mai mult îndurerat decât surprins.

— Nu credeţi că domnul Clodd ar dori să păstreze aceasta umbrelă în schimbul celei proprii? sugeră el

— Nu prea este stilul său, explică Tommy.

— E toarte ciudat, spuse străinul cu un zâmbet. Încerc de trei săptămâni să mă descotorosesc de umbrela asta. A fost un timp când preferam să-mi păstrez propria umbrelă, iar oamenii mi-o luau din greşeală, lăsând tot felul de umbrele uzate în schimb. Acum, când într-adevăr aş vrea să scap de ea, nimeni nu o ia.

— De ce doriţi să scăpaţi de ea? întrebă Tommy. Pare a fi o umbrelă foarte bună.

— Nu vă puteţi da seama cât de mult mă încurcă, spuse străinul. Trebuie să rămân toată viaţa cu ea. Este nevoie de mult curaj să intri într-un restaurant ieftin, însoţit de umbrela asta. Când o fac, chelnerii îmi atrag atenţia spre cele mai scumpe mâncăruri şi îmi recomandă mărci speciale din aşa numitele lor şampanii. Par foarte surprinşi dacă vreau doar un cotlet şi un pahar cu bere. Nu am întotdeauna curajul să-i dezamăgesc. A devenit, de fapt, un adevărat blestem pentru mine. Dacă o folosesc pentru a opri un omnibuz, trei sau patru trăsuri se năpustesc şi se ceartă pentru mine. Nu pot face nimic din ceea ce vreau. Vreau să trăiesc simplu şi fără cheltuieli mari; dar nu mă lasă.

Tommy râse.

— Nu o puteţi pierde?

Străinul râse şi el..

— Să o pierd! N-aveţi idee cât sunt de cinstiţi oamenii! Eu n-am ştiut! întreaga omenire a crescut în ochii mei, în ultimele săptămâni. Oamenii aleargă după mine distanţe destul de lungi, ca să mi-o pună cu forţa în mână… oameni care în zilele ploioase nu au umbrele pe care să le poarte. Acelaşi lucru se întâmplă şi cu pălăria asta. Străinul oftă, în timp ce o ridică. Încerc mereu să o schimb cu ceva destul de ponosit Sunt întotdeauna descoperit şi oprit.

— De ce nu le amanetaţi? sugeră practica Tommy.

Străinul o privi cu admiraţie.

— Ştiţi, nu m-am gândit niciodată la asta, spuse străinul. Desigur. Ce idee bună! Mulţumesc foarte mult.

Străinul se îndepărtă, uşurat în mod evident.

— Ce tip caraghios! se gândi Tommy. Nu-i vor da niciun sfert din valoare şi el va spune: „Mulţumesc foarte mult” şi va fi foarte mulţumit. În acea zi, gândul la neputinţa străinului o nelinişti pe Tommy foarte mult.

Numele străinului era Richard Danvers. Locuia pe cealaltă parte a Holbornului, în Clădirile Featherstone, dar cea mai mare parte a timpului şi-o petrecea în birourile „Umorului Sănătos”.

Lui Peter îi plăcea de el.

— Promite mult, era părerea lui Peter. Critica pe care a făcut-o articolului meu, *Educaţia femeii,* dovedeşte atât minte cât şi sentiment. E o persoană erudită şi care gândeşte.

Curierul Flipp, scris Philip, îl plăcea, iar atitudinea lui Flipp era, în general, ca o cenzură.

— E un tip grozav, se pronunţă Flipp; nu e înfumurat. Are minte cu carul.

Domnişoara Ramsbotham îl plăcea.

— Bărbaţii… bărbaţii la care ne gândim, totuşi, explică domnişoara Ramsbotham, se pot împărţi în două clase: bărbaţii care ar trebui să ne placă, dar nu ne plac, şi bărbaţii care nu au niciun motiv să ne placă, dar ne plac. Mie mi-ar place foarte mult prietenul ăsta al vostru, Dick. Nu are nimic atrăgător la el, în afară de propria-i persoană.

Chiar şi lui Tommy îi plăcea de el, în felul ei, deşi era uneori severă cu el.

— Dacă te referi la o stradă mare, bombănea Tommy citind şpalturile, de ce nu spui „o stradă mare „? De ce trebuie să o numeşti întotdeauna „o arteră principală”?

— Îmi pare rău, se scuza Danvers. Nu-i ideea mea. Mi-aţi spus să studiez ziarele de înaltă ţinută.

— Nu v-am spus să alegeţi şi să imitaţi toate greşelile lor! Iată încă una! Mulţimea e la dumneavoastră întotdeauna „un monstru cu cap de hidră”, iar ceaiul este „ceaşca plină care ie înveseleşte, dar nu te îmbată”.

— Mi-e teamă că sunt o mare pacoste pentru dumneavoastră, sugeră colaboratorul.

— Mi-e teamă că sunteţi, consimţi redactoarea.

— Nu renunţaţi la mine, se rugă colaboratorul. V-am înţeles greşit, asta-i tot. În viitor voi scrie în engleză.

— Voi fi bucuroasă, dacă o veţi face, mormăi redactoarea.

Dick Danvers se ridică.

— N-aş vrea, în niciun caz, să mă „mătrăşiţi”, după cum se spune aici.

Redactoarea, calmată, consideră că nu trebuie să se teamă de aşa ceva, dacă se arată dornic să înveţe.

— Am fost un tip care nu face două parale, domnişoară Hope, mărturisi Dick Danvers. Începusem să disper, în ceea ce mă priveşte, până am dat de dumneavoastră şi de tatăl dumneavoastră. Atmosfera de aici… nu mă refer la atmosfera materială din Crane Court, este atât de înviorătoare, de plină de simplitate şi sinceritate. Aveam odată idealuri. Există o pornire care te face să-ţi baţi joc de ele. Acum înţeleg că sunt bune. Vreţi să mă ajutaţi?

Orice femeie este şi mamă. În acel moment, Tommy a simţit că dorea să-l ia pe acest băiat mare pe genunchii ei şi să-i vorbească, spre binele lui. Era doar un copil mare. Dar care crescuse prea mult! Tommy a trebuit să se mulţumească să-ţi întindă doar mâna. Dick Danvers i-o apucă strâns.

Clodd era singurul care nu-l agrea.

— Cum ai pus mâna pe el? întrebă Clodd într-o după-amiază. fiind singur în birou cu Peter.

— El a venit. A venit ca toată lumea, explică Peter.

— Ce ştii despre el?

— Nimic. Ce trebuie să ştiu? Nu te interesezi de caracterul unui ziarist.

— Nu, cred că n-are rost. Ai aflat ceva despre el de când o venit?

— Nimic care să-i fie potrivnic. De ce eşti aşa de suspicios cu toată lumea?

— Pentru că tu eşti doar un mieluşel ţi ci nevoie de un câine care să te apere. Cine e el? La o premieră îşi cedează locul din fotoliul de orchestră şi se strecoară la stal. Când îi trimiţi la o galerie de

pictură, evită vernisajul pentru invitaţi şi merge în prima zi cu plată. Dacă vine o invitaţie la un dineu public, mă roagă să merg eu, să mănânc în locul lui şi să-i spun despre ce a fost vorba acolo. Asta nu prea sugerează că este un ziarist sincer şi onest, nu-i aşa?

— Este neobişnuit, cu siguranţa că e neobişnuit, trebui să recunoască Peter.

— Nu am încredere în omul asta, spuse Clodd. Nu e din categoria noastră de oameni. Ce face aici?

— Îl voi întreba, Clodd, îl voi întreba direct.

— Şi ai să crezi orice ţi-ar spune.

— Nu.

— Atunci pentru ce-l mai întrebi?

— Ei, şi atunci ce trebuie să fac? întrebă uimit Peter.

— Să scapi de el, sugeră Clodd.

— Să scap de el?

— Dă-l afară. Nu-l mai lăsa să intre şi să iasă din birou toată ziua şi să se uite la ea cu ochii ca de câine collie, să discute cu ea despre artă şi poezie, cu vocea aia de guguştiuc. Dă-l afară fără drept de apel, dacă nu e deja prea târziu.

— Prostii, spuse Peter, care se albi totuşi la faţă. Nu e tipul ăla de fată.

— Nu e tipul ăla de fată! Clodd nu avea răbdare cu Peter Hope şi îi spuse: De ce nu mai sunt pete de cerneală pe degetele ei acum? În trecut erau! De ce ţine întotdeauna o lămâie în sertar? Când s-a tuns ultima dată? Îţi voi spune, dacă vrei să ştii: cu o săptămână înainte de sosirea lui, acum cinci luni. Obişnuia să se tundă tot la două săptămâni; spunea că o gâdilă pe gât. De ce sare la oameni dacă o strigă Tommy şi le spune că numele ei e June? Înainte nu era niciodată June!

Poate când vei mai îmbătrâni un pic, ai să vezi tu singur ce trebuie!

Clodd îşi îndesă pălăria pe cap şi se repezi în jos pe scări.

Peter, strecurându-se afară un minut mai târziu, îşi cumpără o uncie un tutun de prizat.

— Fleacuri! spuse Peter, pe când se servea cu a treisprezecea priză. Nu cred. O voi verifica. Nu voi spune un cuvânt… o voi încerca doar.

Peter stătea în picioare, cu spatele la foc. Tommy stătea la biroul ei, corectând şpalturile unei povestiri fantastice, **Omul fără trecut.**

— O să-mi lipsească, spuse Peter, sunt sigur de asta.

— Cine o să-ţi lipsească? întrebă Tommy.

— Danvers, oftă Peter. Întotdeauna se întâmplă aşa. Te împrieteneşti cu un om; apoi el pleacă… în străinătate, înapoi în America, sau Dumnezeu ştie unde. Apoi nu-l mai vezi niciodată.

Tommy îşi ridică privirea. Pe faţă i se vedea tulburarea.

— Cum se scrie „a hărţui”? întrebă Tommy, cu doi de r sau cu unul?

— Cu un r, informă Peter.

— Aşa mă gândeam şi eu. Tulburarea dispăruse de pe faţa lui Tommy.

— Nu întrebi când pleacă, nu întrebi unde pleacă? se plânse Peter. Nu pari a fi interesată deloc.

— Voiam să te întreb, imediat ce termin de corectat pagina asta, explică Tommy. Ce motiv invocă?

Peter veni spre ea şi rămase în picioare într-un loc unde îi putea vedea faţa iluminată de lampă.

— Nu te tulbură gândul că pleacă… că nu-l vei mai vedea niciodată?

— De ce să mă tulbure? răspunse Tommy cu o expresie uimită, la privirea lui cercetătoare. Desigur, îmi pare rău. Devenise util. Dar nu ne putem aştepta să rămână la noi pe viaţă, nu-i aşa?

Peter, frecându-şi mâinile, chicoti.

— L-am spus eu că-s prostii. Lui Clodd îi intrase în cap ideea că-ţi place de tipul ăsta.

— De Dick Danvers? Tommy râse. Cum de i-a venit ideea asta?

— O, ei bine, au fost vreo câteva fleacuri pe care noi le-am observat.

— Noi?

— Vreau să spun, de fapt, că le-a observat Clodd.

— Mă bucur că le-a observat Clodd şi nu tu, tată, se gândi Tommy. Ar fi fost foarte evidente, dacă le-ai fi observat tu.

E firesc că eram îngrijorat, mărturisi Peter. Vezi, noi nu ştim absolut nimic despre tipul ăsta.

— Absolut nimic, fu de acord Tommy.

— Ar putea fi un om integru. Personal, cred că este. Îmi place de el. Pe de altă parte, ar putea fi, la fel de bine, un ticălos, fără pereche. Nu cred nicio clipă că este, dar ar putea fi. Este imposibil de spus.

— Da, e imposibil, consimţi Tommy.

— Dacă-l consideri din perspectiva meseriei de ziarist, asta nu contează. Scrie bine. Este deştept. Şi cu asta, basta I

— Îşi dă toată silinţa, fu de acord Tommy.

— Personal, adăugă Peter, îmi place tipul. Tommy reveni la lucrul ei.

Cum ar fi putut-o ajuta Peter într-o situaţie de criză ca asta? Peter nu ştia să te certe. Peter nu ştia repezi pe cineva. Singura persoană care ar fi putut vorbi cu Tommy aşa cum Tommy ştia că are nevoie să se stea de vorbă, era o anume Jane, o tânără respectabilă, cu simţul decenţei.

— Sper cu adevărat că ţi-e cel puţin ruşine de tine, îi spuse Jane lui Tommy în aceeaşi seară, pe când cele două stăteau împreună în micuţul dormitor.

— Nu am făcut nimic de care să-mi fie ruşine, mormăi Tommy.

— Te-ai făcut de râs, în văzul tuturor, în faţa tuturor celor ce au avut ochi să vadă.

— Clodd nu este toată lumea. El are ochi şi la ceafă. Vede lucrurile înainte de a se întâmpla.

— Unde ţi-e mândria de femeie: să te îndrăgosteşti de un bărbat care nu ţi-a vorbit niciodată altfel decât în termenii celei mai obişnuite curtoazii.

— Nu sunt îndrăgostită de el!

— Un bărbat despre care nu ştii absolut nimic.

— Nu sunt îndrăgostită de el.

— De unde vine? Cine este?

— Nu ştiu, nu-mi pasă; nu are nimic de-a face cu mine.

— Doar de dragul ochilor lui blânzi şi a vocii lui linguşitoare şi a atitudinii alea, pe jumătate mângâietoare, pe jumătate pioasă. Îţi imaginezi că o are numai pentru tine. Credeam că ai mai multă minte.

— Îţi spun că nu sunt îndrăgostită de el. Este la strâmtoare şi mi-e milă de el, asta-i tot.

— Şi dacă este, a cui crezi că e vina?

— Nu contează. Nimeni nu e sfânt. Încearcă să-şi adune puterile şi-l respect pentru asta. Este de datoria noastră să fim caritabili şi cumsecade unul faţă de altul în lumea asta.

Ei bine, am să-ţi spun cum poţi fi bună cu el: arătându-i că-şi pierde timpul. Acum, ştie meseria şi, cu talentele sale, ar putea intra în redacţia vreunui ziar mare şi să câştige bine. Spune-i-o frumos, dar cu fermitate. Insistă să plece. Aceasta îi va dovedi adevărata ta bunătate şi cred că ţi-o vei dovedi şi ţie, draga mea.

Iar Johnny înţelese şi aprecia bunul simţ sănătos ce străbătea sfaturile lui Jane şi, chiar a treia zi, prinzând prima ocazie, acţiona conform lui şi totul s-ar fi desfăşurat aşa cum a fost prevăzut, dacă Dick Danvers ar fi stat să asculte în tăcere, conform planurilor lui Tommy.

— Dar eu nu vreau să plec, spuse Dick.

— Dar ar trebui să vrei să pleci! Stând aici cu noi, nu-ţi foloseşte la nimic.

El se ridică şi veni spre locul unde stătea ea, cu un picior pe grătarul şemineului, privind în jos, la foc, Asta o tulbură. Atâta timp cât rămânea pe scaun în celălalt capăt al camerei, ea era redactoarea care-i sfătuia pe membrii personalului, în propriul lor interes. Acum, când nu-şi mai putea ridica ochii fără să-i întâlnească pe ai lui, se simţea dureros de conştientă că nu era cu nimic mai importantă decât orice altă mică femeie care tremura.

— Îmi face cei mai mare bine din lume, îi spuse acela de a fi lângă tine.

— O, te rog, la loc din nou, îl îndemnă ea. Pot vorbi cu tine mult mai bine când stai jos.

Dar el nu a făcut nimic din ceea ce ar fi trebuit să facă în acea zi. În loc de aceasta, i-a luat mâinile în mâna sa şi nu le-a mai dat drumul, iar raţiunea şi voinţa au părăsit-o, lăsând-o neajutorată.

— Lasă-mă să stau cu tine pentru totdeauna, se rugă ei. Pentru mine asta înseamnă diferenţa dintre întuneric şi lumină. Ai făcut atât de mult pentru mine. Nu vrei să-ţi termini opera? Nu ai încredere în mine? Dragostea mea pentru tine nu este pasiunea fierbinte care poate trece. Provine din toi ce e mai bun în mine… din acea parte a mea care este bună. veselă şi puternică, acea parte care îţi aparţine.

Dându-i drumul, el se întoarse cu spatele.

— Cealaltă parte din mine – netrebnică – este moartă, draga mea… moartă şi îngropată. Nu ştiam că sunt un netrebnic, mă consideram un om bun, până când, într-o zi, mi-am dat seama de acest lucru. Dintr-o dată m-am văzut aşa cum eram de fapt. Şi vederea acestui lucru m-a înspăimântat şi am fugit. Mi-am spus că voi începe viaţa din nou, Într-o ţară nouă, fără nicio amintire care să mă lege de trecut. Ar putea să însemne la început sărăcie… privaţiuni, poate. Şi ce dacă? Lupta mă va întări. Va fi o întrecere bună. Ei bine; poţi ghici

rezultatul: înţelegerea realităţii, reacţia faţă de sentiment.

În ce mod eram eu mai râu decât ceilalţi oameni? Cine eram eu să fac pe încrezutul într-o lume în care ceilalţi râdeau şi petreceau? Am colindat acest oraş până ce am făcut găuri în ghete. Nu aveam altceva de făcut decât să-mi abandonez idealurile donchişoteşti, să mă întorc acolo unde mă aşteaptă ruşinea, pentru a fi întâmpinat cu viţelul ce! gras tăiat în cinstea mea. Aşa s-ar fi sfârşit totul, dacă nu aş fi avut norocul să trec pe lângă uşa ta în acea după-amiază, să te aud zdrăngănind la pian.

— La urma urmelor, Billy avea dreptate, îşi spuse Tommy în sinea ei, pianul ajută cu adevărat.

— Era atât de caraghios… un pian în Crane Court! M-am uitat să văd de unde vine zgomotul. Am citit numele ziarului pe uşă. Aceasta va fi ultima mea şansă mi-am spus. Asta va decide totul.

Se întoarse spre ea. Ea nu se mişca.

— Nu mi-e teamă să-ţi spun toate astea. Eşti aşa de mărinimoasă, atât de umană! Vei înţelege; poţi ierta. Toate astea sunt de domeniul trecutului, iubindu-te, un om afle unde a greşit. Vrei să ai încredere în mine?

Ea îşi puse mâinile în mâna lui.

— Am încredere în tine, spuse ea, din tot sufletul. Nu fă un talmeş-balmeş din el, dacă poţi, drogul meu.

Era un mod ciudat de a face curte, îşi spuse Tommy râzând, când se gândi la toate astea, în camera ei, în acea seară. Dar aşa stăteau lucrurile.

Ceea ce o tulbura cel mai mult era faptul că nu fusese total sinceră faţă de Peter, aşa că Peter a fost nevoit se o opere faţă de ea însăşi.

— Te-am atacat atât de neaşteptat, explică Peter, încât nu oi avut timp să te gândeşti. Ai acţionat din instinct. O femeie încearcă să-şi ascundă dragostea chiar şi faţă de ea însăşi.

— La urma urmelor, cred că sunt mai mult fată, decât băiat, se temu Tommy: se pare că am atât de multe cusururi femeieşti!

Peter se retrăgea în locuri liniştite şi se pregătea să înfrunte faptul că un altul va însemna mai mult pentru ea decât însemnase el vreodată, iar Clodd lucra ca un urs pe care-l doare capul; dar niciunul din ei nu ar fi trebuit să se frământe atât de mult. Căsătoria nu a avut loc până aproape după cincisprezece ani şi multă apă a trebuit să curgă pe sub vechiul Pod al Londrei, până să vină ziua aceea.

Nu te descotoroseşti uşor de trecut.

S-a scris, odată, o poveste despre o femeie care şi-a ucis copilul şi l-a îngropat într-o pădure pustie; mai târziu s-o furişat noaptea şi văzu acolo, albă! n lumina lunii, mâna unui copil, ridicându-se chemătoare prin pământ. Femeia îngropa mâna mereu şi mereu, dar, tot timpul, mâna albă a copilului se ridica, chemând prin pământ, deşi ea o călca în picioare.

Tommy citise povestirea într-o seară, într-un vechi almanah şi rămase mult timp în faţa focului stins, cu cartea deschisă în poale şi tremurând; acum îşi dădea seama ce fel de teamă o mistuia.

Tommy trăise aşteptând-o. A venit într-o noapte, pe când Tommy era singură şi lucra în birou. Tommy o recunoscu în clipa în care intră pe uşă: o femeie frumoasă cu fuste foşnitoare, ca un şarpe, închise uşa după ea şi, trăgând în faţă un scaun, se aşează de partea cealaltă a biroului; cele două femei se priviră una pe alta mult şi cu nelinişte.

— Mi s-a spus că ar fi bine să vă găsesc singură aici, a spus femeia, Este mai bine, nu-i aşa?

— Da, spuse Tommy, e mai bine.

— Spune-mi, zise femeia, îl iubeşti foarte mult?

— De ce v-aş răspunde?

— Deoarece, dacă nu… dacă pur şi simplu l-ai acceptat considerându-l o partidă bună, ceea ce nu este, draga mea, căci nu are nicio para chioară şi

nu va avea niciodată, dacă se va căsători cu tine, ei bine, atunci problema se poate rezolva repede. Mi s-a spus că eşti o femeie care se pricepe la afaceri şi sunt pregătită să-ţi fac o propunere de afaceri.

Nu a primit niciun răspuns. Femeia ridică din umeri.

— Dacă, pe de altă parte, eşti acea creatură absurdă, tânăra îndrăgostită, ei bine, atunci, presupun că va trebui să luptăm ca să rămânem cu ei.

— Ar fi mai sportiv, nu-i aşa? sugeră Tommy.

— Lasă-mă să-ţi explic lucrurile înainte de a lua o hotărâre, continuă femeia. Dick Danvers m-a părăsit acum şase luni şi de atunci s-a ţinut departe de mine, pentru că mă iubeşte.

— Pare a fi o explicaţie ciudată.

— Atunci când Dick Danvers şi cu mine ne-am întâlnit pentru prima dată, eram o femeie măritată. De când m-a părăsit, atât pentru binele meu cât şi ai lui, am primit vestea morţii soţului meu.

— Şi Dick… ştie? întrebă fata.

— Nu încă. Şi eu am aflat de curând vestea.

— Atunci, dacă este aşa, după cum spuneţi, când va afla, se va întoarce la dumneavoastră.

— Sunt şi piedici.

— Ce piedici?

— Draga mea, lucrurile stau aşa. Pentru a încerca să mă uite, s-a îndrăgostit de tine. Bărbaţii fac asemenea lucruri. Te rog doar să te convingi de acest adevăr. Pleacă pentru şase luni… dispari cu totul. Lasă-l liber… neinfluenţat. Dacă te iubeşte… dacă nu este numai simţul onoarei care să-l lege… îl voi găsi aici la întoarcere. Dacă nu… dacă în acest interval eu voi fi reuşit să fug cu el, ei bine, nu mă scumpesc la două sau trei sute de lire pe care să le investesc în ziarul ăsta al vostru, ceea ce ar fi un preţ frumos pentru un astfel de iubit.

Tommy se ridică râzând, sincer amuzată. Niciodată nu putuse să renunţe la simţul umorului,

oricât de înfricoşătoare ar fi părut Soarta.

— Îl poţi avea pe gratis, dacă este un astfel de om, îi spuse fata. Este liber să aleagă.

— Vrei să spui că-l eliberezi de promisiunea de a se căsători cu tine?

— Da.

— De ce nu accepţi oferta mea? Ştii că este nevoie de bani. L-ai scuti pe tatăl dumitale de ani întregi de nelinişte şi lupte. Pleacă… călătoreşte timp de două luni, dacă ţi-e teamă să lipseşti şase luni. Scrie-i că trebuie să fii singură, să meditezi asupra lucrurilor.

Fata se repezi spre ea.

— Şi să-ţi las câmp liber să minţi şi să înşeli?

Şi femeia se ridicase.

— Crezi că te iubeşte cu adevărat? Pe moment îl interesezi. La nouăsprezece ani orice femeie este un mister. Când curiozitatea va trece… Şi ştii cât durează această stare de spirit la un bărbat, biată fetiţă? Până ce obţine lucrul după care a alergat, până ce l-a gustat. Apoi nu se mai gândeşte la ce a câştigat, ci la ce a pierdut: la societatea de care s-a rupt, la toate vechile plăceri şi dorinţe, de care nu se mai poate bucura, la voluptăţi – necesităţi pentru un bărbat de teapa lui – de care ar fi lipsit prin căsătoria cu tine. Atunci faţa ta îi va aminti permanent ce a trebuit să plătească pentru ea şi o va blestema de câte ori o va vedea.

— Nu-l cunoşti, strigă fata. Cunoşti o… o parte din el… partea pe care o ştiai în trecut. Toate celelalte alcătuiesc un om bun, care preferă respectul de sine tuturor plăcerilor pe care le-ai menţionat.

— Se pare că revenim la problema tipului de om care este, râse femeia.

Fata se uita la ceas.

— Va fi în curând aici; ne va spune el însuşi.

— Ce vrei să spui?

— Că aici, între noi două, va decide, în chiar această seară. Îşi îndreptă faţa aibă spre femeie.

Crezi că aş mai putea trăi o zi ca asta?

— Scena ar fi ridicolă.

— Nu va fi nimeni aici care să-i poată gusta umorul.

El nu va înţelege.

— O, ba da, va înţelege, râse fata. Haide, dumneata ai toate avantajele: eşti bogată, eşti inteligentă; faci parte din aceeaşi clasă socială ca şi el. Dacă se hotărăşte să rămână cu mine, va fi pentru că este omul meu… al meu! Ţi-e teamă?

Femeia se înfiora. Îşi înfăşură mai strâns haina de blană şi se aşeză din nou, iar Tommy se întoarse! a şpalturile ei. Era seara când se tipărea ziarul şi avea multă treabă.

El sosi puţin mai târziu, deşi cât de lung le va fi părut timpul celor două femei nu se poate spune, l-au auzit paşii pe scară, femeia s-a ridicat şi a păşit înainte, aşa că atunci când el deschise uşa, ea fu prima care-l văzu. Dar el nu dădu niciun semn. Este posibil să se fi pregătit pentru acest moment, ştiind că, mai devreme sau mai târziu, trebuia să vină. Femeia îşi întinse mâna, cu un zâmbet.

— Nu am avut onoarea, spuse el,

Zâmbetul pieri de pe faţa ei,

— Nu înţeleg, spuse ea.

— Nu am avut onoarea, repetă el. Nu vă cunosc.

Fata se sprijini cu spatele de birou într-o manieră oarecum masculină. El stătea în picioare, între ele. Acesta va rămâne întotdeauna succesul comic de căpătâi al Vieţii: bărbatul între două femei. O astfel de situaţie amuză lumea de foarte mulţi ani. Totuşi, cumva, el reuşea să menţină o anumită demnitate.

— Probabil, continuă el, mă confundaţi cu Dick Danvers, cel care a locuit în New York până acum câteva luni în urmă. Îl cunosc bine: o secătură pe care mai bine nu aţi fi întâlnit-o niciodată,

— Semănaţi extraordinar de mult cu el, râse femeia,

— Bietul nebun e mort, răspunse el. Şi v-a lăsat, dragă doamnă, acest ultim mesaj: din adâncul sufletului său regretă răul pe care vi l-a făcut. V-a rugat să-l iertaţi şi să-l uitaţi.

— Anul acesta se pare că a început într-un mod nefericit pentru mine, spuse femeia. Mai întâi mi-am pierdut iubitul, apoi soţul.

Se străduise să lupte cu cei vii. Aceasta era lovitura din partea celor morţi. Bărbatul fusese prietenul său.

— Mort?

— Se pare că a fost ucis în ultima expediţie din iulie, răspunse femeia. Am primit vestea de la Ministerul Afacerilor Externe, acum două săptămâni.

În ochi îi apăru o expresie ameninţătoare… expresia unei creaturi încolţite, care lupta să-şi apere viaţa.

— De ce ai venit aici după mine? De ce te găsesc aici, singură cu ea? Ce i-ai spus?

Femeia ridică din umeri.

— Doar adevărul.

— Tot adevărul? întrebă el? Tot? A, fii dreaptă! Spune-i că n-a fost numai vina mea. Spune-i tot adevărul!

— Ce ai fi vrut să-i spun? Că am jucat rolul soţiei lui Potifar faţă de tine, Josif[97]?

— A, nu! Adevărul… şi numai adevărul. Că tu şi cu mine eram o pereche de nebuni indolenţi, în jurul cărora ţopăia diavolul. Ca am jucat un joc prostesc, care acum s-a terminat.

— S-a terminat? Dick s-a terminat? Îşi încolăci braţele în jurul lui, dar el o respinse aproape brutal.

— Bărbatul acela e mort, ascultă-mă. Nebunia şi păcatul său au murit odată cu el. Nu am nimic în comun cu tine, nici tu cu mine.

— Dick, şopti ea. Dick, nu poţi înţelege? Trebuie să vorbesc cu tine între patru ochi,

Dar ei nu înţelegeau, nici bărbatul, nici copila.

— Dick, eşti mort cu adevărat? strigă ea. Nu ţi e milă de mine? Crezi că am venit aici, după tine, ca să mă umilesc la picioarele tale, dintr-un simplu capriciu? Crezi că mă port ca o femeie sănătoasă? Nu vezi că sunt nebună şi de ce sunt nebună? Trebuie să-ţi spun în faţa ei? Dick… Se îndreptă clătinându-se spre el, iar frumoasa blană îi alunecă de pe umeri; şi când o văzu, Tommy a fost aceea care s-a transformat din copil în femeie şi o ridică pe cealaltă femeie de la pământ. şoptind cuvinte domoale de încurajare, aşa cum spun doar mamele, şi o conduse într-o altă cameră.

— Nu pleca, spuse ea, întorcându-se spre Dick. Mă întorc peste câteva minute.

El traversă camera, îndreptându-se spre una din ferestrele înspre care se ridica zgomotul din City, care îi părea asemeni bufnetului paşilor ce străbăteau întunericul, până acolo unde zăcea el în mormânt.

Ea reintră, închizând uşa uşor în urma ei.

— Este adevărat? întrebă ea.

— S-ar putea. Nu m-am gândit la asta.

Vorbeau cu o voce joasă, obişnuită, aşa cum fac oamenii care s-au săturat de propriile emoţii.

— Când a plecat el… soţul ei?

— Cam… Acum e februarie, nu-i aşa? Cam cu optsprezece luni mai în urmă.

— Şi a murit chiar acum opt luni. Tocmai la timp, bietul de el.

— Da, mă bucur că e mort… bietul Lawrence

— Care este cea mai scurtă perioadă de timp în care se poate aranja o căsătorie?

— Nu ştiu, răspunse ei, aparte. Nu intenţionez să mă căsătoresc cu ea.

— O vei părăsi, lăsând-o să îndure totul singură?

— Ea nu este o femeie neajutorată. Poţi face orice cu bani.

— Banii nu-i vor restabili reputaţia. Poziţia în societate înseamnă totul pentru această categorie

de femei.

— Căsătoria mea, acum, cu ea, sublinie el, nu ar salva-o.

— Din punct de vedere practic, ar face-o, pledă fata. Lumea nu-şi iese din făgaşul ei ca să afle lucruri pe care nu vreo să le ştie. Căsătoreşte-te cu ea cât mai discret posibil şi călătoreşte timp de un an sau doi.

— De ce să o fac? A! este destul de uşor să spui că un bărbat e laş pentru că se apără de o femeie. Ce trebuie să facă el atunci când luptă să-şi salveze viaţa? Bărbaţii nu păcătuiesc cu femeile cuminţi.

— Trebuie avut în vedere copilul, insistă ea. Copilul tău. Vezi dragul meu, toţi greşim câteodată. Nu trebuie să-i lăsăm pe alţii să sufere din pricina noastră mai mult decât ne stă în putere să facem acest lucru.

El se întoarse spre ea pentru prima dată.

— Şi tu?

— Eu? O… eu voi plânge puţintel, dar, mai târziu, voi râde ta fel de des. Viaţa nu înseamnă numai dragoste. Mai am şi munca mea.

Acum o cunoştea bine. Şi, de asemeni, înţelese că ar fi un lucru mai bun să fie demn de ea, decât să o facă să fie a sa.

Astfel se supuse poruncii ei şi plecă cu cealaltă femeie. Tommy era fericită că era noaptea când ziarul intra la tipar. Nu va putea să se gândească la asta în următoarele ore şi, apoi, probabil, se va simţi prea obosită. Munca poate fi foarte bună.

Dacă aceasta ar fi fost o povestire artistică, aici, cu siguranţă scria „sfârşit”. Dar în lumea de toate zilele nu se cunoaşte niciodată sfârşitul, până în clipa în care soseşte. Dacă ar fi fost altfel, mă îndoiesc că ar fi avut curajul să vă spun această poveste despre Tommy. Nu este totul adevărat – cel puţin nu cred. În mod inconştient, eşti purtat puţin în lumea viselor, atunci când stai să-ţi aminteşti întâmplări de demult, în timp ce

Imaginaţia, clipind viclean, îi şopteşte mereu Memoriei: „Lasă-mă pe mine să spun acest incident… să descriu această scenă. Pot să o fac cu mult mai interesantă decât ai face-o tu.”

Dar, în ceea ce o priveşte pe Tommy, cum aş putea scrie fără a spune prea mult? Când vorbesc despre ea există o persoană la care mă gândesc. Să-mi amintesc numai rănile ei şi nu vindecarea lor, ar fi o sarcină prea dureroasă. De aceea doresc foarte mult să stărui asupra următoarei lor întâlniri. Flipp, trecând pe lângă el pe scări, nu a recunoscut bărbatul înalt, ars de soare, însoţit de o fetiţă dulce, cu faţă gravă.

— Am mai văzut faţa asta undeva, medită Flipp, în timp ce urca într-o trăsură la colţul străzii Bedford. Am mai văzut-o undeva, la un om mai slab.

Pentru Dick Danvers, faptul că nu l-a recunoscut pe Flipp era mai scuzabil. La treizeci de ani, Flipp devenise un tânăr foarte bătrân. Flipp nu mai savura ziaristica populară. Acum o producea.

Portarul în fireturi de aur se temea că nu era posibil ca puternicul Clodd să vodă o persoană atât de neînsemnată ca un străin neanunţat, dar a lăsat cartea de vizită a domnului Richard Danvers să vorbească pentru sine. Spre surprinderea portarului în fireturi de aur, veni mesajul că domnul Danvers Să fie condus imediat sus.

— M-am gândit cumva că vei veni la mine mai întâi, spuse corpolentul Clodd, înaintând cu mâna întinsă. Şi aceasta este…?

— Micuţa mea, Honor. În ultimele luni am călătorit.

Clodd cuprinse feţişoara gravă în mâinile sale mari şi aspre.

— Da. Îţi seamănă. Dar, se pare că va avea mai multă minte, Iartă-mă, draga mea, râse Clodd; l-am cunoscut pe tatăl tău când era mai tânăr.

Şi-au aprins ţigările de foi şi au stat de vorbă.

— Ei bine, n-aş putea spune că ziarul a murit. L-am combinat cu altceva, clipi Clodd, ca răspuns la întrebările lui Danvers. Era puţin cam prea sofisticat. În afară de asta, bătrânul nu întinerea. L-a durut un pic, la început. Dar apoi a venit marele succes al lui Tommy şi asta l-a împăcat cu toate lucrurile. Ştie că eşti în Anglia?

— Nu, explică Danvers. Am sosit doar aseară.

Clodd dădu nişte indicaţii prin tubul acustic.

— Nu vei vedea nicio schimbare la ea, Totuşi, trebuie să fii atent la bărbia ei. Încă nu şi-a pierdut vechiul obicei de a fixa cu privirea oamenii, îţi aminteşti de asta. Clodd râse.

Au mai vorbit puţin, până ce s-a auzit un şuierat, iar Clodd? i-a pus urechea la tub.

— Trebuie să o întâlnesc pentru nişte probleme curente, spuse Clodd, ridicându-se: poţi veni şi tu cu mine. Mai sunt încă în vechea clădire din Piaţa Gough.

Tommy era în oraş, dar Peter o aştepta să vină în orice clipă.

Peter nu l-o recunoscut pe Dick, dor nu o vrut să admită asta. Lipsa de memorie era un semn de bătrâneţe, iar Peter se simţea încă tânăr.

— Îţi cunosc faţa destul de bine, spuse Peter; nu pot să-i ataşez un nume, asta-i tot.

Clodd îl şopti, împreună cu informaţiile care aduseră trecutul la zi. Apoi lumina pogorî pe faţa bătrână şi brăzdată de riduri. Venii spre Dick, intenţionând să-i apuce mâinile, dar, poate pentru că se simţea cam slăbit, păru bucuros când bărbatul mai tânăr îl îmbrăţişa şi-i ţinu lângă el pentru o clipă. Era ceva ne-englezesc şi amândoi se simţită puţin ruşinaţi după aceea.

— Ceea ce dorim, spuse Clodd, adresându-se lui Peter, noi trei… tu, eu şi domnişoara Danvers, este un ceai şi prăjituri cu frişcă; iar eu ştiu o cofetărie unde se găsesc. Ne vom întoarce după tatăl tău peste o jumătate de oră. Clodd îi explică

domnişoarei Danvers: El are de discutat e problemă de afaceri cu domnişoara Hope.

— Şi tu, răspunse micuţa persoană cu faţa serioasă. Apoi trase spre ea faţa lui Dick şi o sărută.

Cei trei au ieşit împreună, lăsându-l pe Dick în picioare, lângă fereastră.

— Nu ne am putea ascunde undeva până vine ea? sugeră domnişoara Danvers. Vreau să o văd.

Aşa că am aşteptat în pragul uşii deschise o unei tipografii din apropiere, până ce apăru Tommy. Atât Peter, cât şi Clodd urmăreau faţa copilului, cu puţină nelinişte. Ea dădu de trei ori aprobator din cap pentru sine, apoi îşi strecură mâna în cea a lui Peter.

Tommy deschise uşa cu cheia ei de yalle şi intră.

Sfârşit

---

[1] Ziare ale epocii. Cel mai important a fost „The Courier", la care au colaborat, printre alţii, Coleridge şi Wordsworth.

[2] Afluent al Tamisei. A dat numele străzii Fleet.

[3] 1,67 m.

[4] Bluză de damă ce imita bluza patriotului italian Garibaldi.

[5] Piaţa din Londra, la nord de Holborn, în apropiere de artera de intrare numită Gray's Inn Road.

[6] Dialect londonez, vorbit in special de păturife sărace. O particularitate fonetică este nerostirea lui *h* acolo unde trebuie.

[7] Cimitirul din zona Ilford, care face parte din Marea Londră, astăzi parte componentă din Redbridge Borough.

[8] Cele două partide tradiţionale opuse, începînd din secolul al XVIII-lea, au fost Whig şi Tory. Termenii, exprimînd iniţial ideea de oprobiu, au apărut în 1679, cu prilejul disputelor legate de ideea excluderii ducelui de York, viitorul rege James II, de la succesiune. Termenul *whig,* denumind hoţii de cai şi de vite, a fost acordat presbiterienilor scoţieni, consideraţi rebeli, ce voiau să-l excludă pe

James de la tron. *Tory*, denotând un nonconformist catolic, a fost acordat suportărilor drepturilor lui James. Cu timpul, tory s-au identificat cu anglicanismul şi interesele boiernaşilor de ţară, ideea monarhiei constituţionale, în timp ce partidul whig s-a identificat cu interesele marilor latifundiari şi a bogatei clase de mijloc. După destrămarea partidelor whig şi tory de la începutul secolului al XIX-lea, interesele acestora au fost aparate în Parlament prin grupuri de deputaţi influenţi, cu multe legături de familie. În epoca în care se petrece acţiunea cărţii, tory reprezentau, de fapt, partidul conservator, în timp ce wiggismul a fost tot mai mult înlocuit de Partidul liberal şi Radicali.

[9] Faimos han din Fleet Street, unde se adunau ziariştii şi marii scriitori ai timpului. Chiar şi astâzi, localul îşi păstrează întru totul vechea sa arhitectura medievalâ şi renumele. În mica expoziţie permanentă, sunt păstrate cărţi celebre ale oamenilor care obişnuiau sâ meargă acolo, printre care lucrarea monumentală ,.Dicţionarul limbii engleze'* (1755) a dr. Samuel Johnson şi note de plată cu autografe nu mai puţin celebre, ca cel al lui Charles Dickens.

[10] Şi astăzi, Fleet Street este artera londoneză în care sînt concentrate majoritatea ziarelor britanice, deşi a apărut tendinţa ca ziarele noi, aparţinînd unor noi trusturi de presă, să fie mutate în altă parte. Primul ziar care şi-a stabilit acolo sediul a fost „Morning Chronicle" (1769-1862).

11 Palatul St. James a fost construit de Christopher Wren la nord de Parcul St. James din Londra şi la sud de Strada Piccadilly. Palatul a fost întrebuinţat în mod tradiţional pentru gâzduirea oaspeţilor aflaţi în vizita de stat în Marea Britanie.

[12] Nume care exprima probabil ironia scriitorului, *blank* însemnînd „pustiu", „gol", „viran", „loc gol într-un formular".

[13] Proprietate lângă East Cowes, din Iste of Whight. Este locul unde a încetat din viaţa regina Victoria şi cel în care s-a refugiat Charles I cu un an înainte de a îi prins şi decapitat.

[14] Gară din Londra, la sud de Tamisa, în apropiere de Waterloo Road.

[15] Oraş port din sudul Angliei.

[16] Scaun cu spetează în formă curbată, de care sunt fixate bare de lemn în formă de raze. Picioarele scaunului sunt împinse în afară

faţă de şezut, care are formă de şa. Silueta scaunului e elegantă. Numele provine de la Castelul Windsor, reşedinţa principală a suveranilor britanici.

[17] Zonă astăzi demolată, în apropiere de Chancery Lane.

[18] Acoperământ al capului purtat de preoţi de rang superior, dar şi însemn al competenţei juridice a unui Lord Chancelor. Denumirea vine de la Mithras, zeul grec al luminii şi apărător al adevărului.

[19] Stradă care cade perpendicular pe Fleet Street, unind-o cu Holborn. În apropiere de Chancery Lane se găsesc Royat Courts of Jutice.

[20] Stradă astăzi demolată şi ea.

[21] Lordul Dundreary, personaj din piesa *Vărul nostru american,* scrisă de Tom Taylor (1858), a fost pictat de un actor, pe nume Edward A. Sothern, care l-a înfăţişat cu favoriţi lungi.

[22] Monedă în valoare de doi şilingi şi jumătate.

2i Altă zona demolata a vechii Londre.

[24] Termenul a fost aplicat unor scriitori de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea, ca J. M. Barrie, John Watson şi S. R. Crotckett, care descriau într-o manieră romantică viaţa oamenilor simpli, într-un limbaj popular.

[25] Altă stradă dispărută.

[26] Arteră principală la nord de Tamisa, care mai spre răsărit se continuă cu Fleet Street.

[27] Master of Arts - titlu academic care confirmă că deţinătorul lui este posesorul unei diplome în domeniul disciplinelor umaniste.

[28] Zona la care se referă scriitorul este mai cunoscută astăzi sub numele de Kensington şi Chelsea, care formează impreună unul din cele 32 de oraşe ale Marii Londre. Kensington se află în nord iar Chelsea în sud. Pînă în 1963, ele formau entităţi diferite. Sunt vechi centre rezidenţiale, cu denumiri anglo-saxone (Caelichyth, atestat în 785 e.n. şi Chenesit' în 1036). În Chelsea sau Kensington şi-au avut reşedinţa Sir Thomas More, Sir Isaac Newton, Sir Hans Sloane, Joseph Addison şi Sir Richard Steele, Jonathan Swift, W. M. Thackeray, Thomas Carlyle, Oscar Wilde, G. K. Chesterton, John Galsworthy, T. S. Eliot, Sir Winston Churchill şi multe alte personalităţi de seamă ale culturii engleze. De la data cînd a fost

scrisă cartea, aceste două cartiere au suferit şi ele mari transformări, care au dus la dispariţia multor străzi.

[29] George IV (1762-1830), rege al Marii Britanii şi Irlandei între 1820-1830.

[30] Regina Anne (1665-1714), regina a Marii Britanii şi Irlandei între 1709-1714.

[31] Kensington Gardens se găsesc la vest de Hyde Park, în prelungirea acestuia şi are cîteva mici lacuri, din care cel mai important e Round Pond.

[32] Pronunţie cocknei pentru „Observer”. Amîndouă sunt ziare de mare tiraj, care apar şi astăzi. The Observer este şi el un ziar duminical, fondat în 1792. A fost primul care a adoptat gravura în lemn pentru a ilustra întîmplări senzaţionale, precedând astfel tehnica fotoreportajului.

[33] Locuri în apropiere de Londra. Crystal Palace a fost o clădite ridicată în Hyde Park, din metal şi sticlă, pentru Marea Expoziţie din 1851. În 1854 a fost mutată la Sydenham, unde a fost folosită ca centru expoziţional, pînă când a fost distrusă de un incendiu în 1936.

[34] Strada Mare strada principală a unui oraş.

[35] Artera principală din Kensington.

[36] Stilul georgian a caracterizat arhitectura secolului al XVIII-lea, atât în Marea Britanie, cât şi în America. În Anglia se aplica stilului dezvoltat în timpul domniei lui George I, George II şi George III, între 1714-1820. Se caracterizează prin clasicism şi eleganţa, mai mult decât prin confort. Stilul a fost dezvoltat sub influenţa arhitectului italian Andrea Pallacio (1518-1580).

[37] Aproximativ 41/32 m.

[38] Grecii şi romanii acordau acest nume regiunilor celor mai nordice ale lumii, dar nici astâzi locurile nu au fost identificate cu precizie, în ciuda faptului că exista credinţă că ele au fost atinse de Pytheas (aproximativ 300 î.e.n.). Conform fragmentelor păstrate din scrierile sale, Thule s-ar fi aflat la şase zile de navigaţie spre nord de coastele britanice, cercetătorii presupunînd că aceste ţinuturi mistice ar putea fi insulele Shetland, Groenlanda sau coastele

Norvegiei. Virgiliu foloseşte expresia „ultima Thule" pentru a sugera ultima limita posibil de atins.

[39] Arteră principala, la nord vest de Kensington Gardens.

[40] Stradă paralelă cu Chancery Lane, câzând perpendicular pe Fleet Street.

[41] Una din lucrările criticului literar si de arta Clive Bell (18311964).

[42] Fiica matematicianului Theon, considerata filosof neoplatonic. A murit sfâşiată de o mulţime de creştini fanatici, la Alexandria, în secolul al V-lea e.n..

[43] Girton College, deschis la Hitchin în 1869 şi transferat la Cambridge în 1873. A fost fondat de Serah Emily Davies (1830-1921) pentru instrucţia exclusivă a femeilor"

[44] Colegiu pentru pregătirea avocaţilor pledanţi.

[45] Matematician grec din secolul al III-lea î.e.n., întemeietorul celebrei şcoli de geometrie din Alexandria. Primele cinci cărţi ale lucrării sale în 13 volume, *Elementele*, la care se face referirea, sînt dedicate teoriei proporţiilor şi aritmeticii, următoarete fiind consacrate geometriei.

[46] Stradă la sud de The British Museum şi New Oxford Street.

[47] Personaj din romanul *Documentele postume ale Clubului Pickwick* de Charles Dickens. Este considerat de critică drept cel mai realizat personaj din întreaga opera a lui Dickens.

[48] Eugène-Marin Labiche (1815-1888), autor francez de comedii de moravuri. Numele său este adeseori asociat cu cel al lui Emile Augier (1820-1889), in colaborare cu acesta a scris mai multe piese.

[49] Hans Christian Andersen (1805-1875), poet, dramaturg şi romancier danez, cunoscut în lumea largă în special prin poveştile sale.

[50] Arteră importantă în nordul Londrei, între Regent Park şi Hyde Park.

[51] Fiul lui Zeus şi al Latonei, personificare a soarelui, zeul zilei, muzicii şi poeziei, reprezentând tinereţea şi frumuseţea masculină.

[52] François VI, duce de la Rochefoucauld (1613-1680), moralist şi memorialist francez. În 1865 apar *Reflexions ou sentences et*

maximes morales.

[53] Alfred Tennyson (1809-1892), poet laureat, autor de poeme lirice şi epice, multe de inspiraţie istorică şi cărturărească.

[54] Scriitorul, foloseşte aici o antonomază, utilizînd un substantiv propriu în locul unuia comun. Sugestia este că nici cel mai înţelept bărbat nu ar fi rezistat tentaţiei ei.

[55] Unul din marile parcuri ale Londrei, la nord de Marylebone Road, în nord-vestul metropolei.

[56] The City este cunoscut, in special, ca zona bancară a Londrei. Majoritatea instituţiilor bancare sunt concentrare într-o arie restrânsă, cu o rază de o jumătate de milă faţă de Banca Angliei. Principala arteră bancară e Lombard Street, care şi-a luat numele de ia familia de bancheri italieni Lombard, care au dominat piaţa financiară engleză in secolele XIV şi XV. Tot aici se află Fleet Street, care concentrează presa, celebrele Royal Exchange şi Stock Exchange, Manison House, The Tower of London şi St. Paul's Cathedral. După bombardamentele aeriene din cel de al doilea război mondial, zona o fost mult modernizată, pentru a face faţă noilor exigenţe ale epocii.

[57] Ziar londonez fondat în 1772. În 1973 a fuzionat cu „The Daily Telegraph'', fondat în 1857, primul cotidian vândut la preţul de un peni. Bucurându-se de cea mai mare circulaţie din toate cotidienele englezeşti, „The Daily Telegraph'' a ajuns să dea tonul în multe domenii ale presei britanice.

[58] Regiune din partea centrală şi de vest a Angliei, cuprinzând oraşele Gloucester şi Bristol şi un teritoriu care are o lungime maximă de la nord la sud de 97 km şi o lăţime maximă de 69 km.

[59] Arteră principală, ceva mai la sud de Regent's Park.

[60] Arteră care cade perpendicular pe Euston Road, la est de Regent's Park.

[61] Prinţul moştenitor al tronului britanic.

[62] Diminutiv de la Edward, Edmund şi Theodore.

[63] Junona la Romani, şi Hera la greci era, în acelaşi timp, sora şi soţia lui Zeus sau Jupiter. A fost considerată patroana căsătoriei şi simbolul soţiei.

[64] Prima reşedinţă oficială a Lordului primar al Londrei. Aici se ţin recepţii oferite cu diferite ocazii.

[65] Lexicon specializat în prezentarea aristocraţiei britanice.

[66] Complex arhitectonic pe malul nordic al Tamisei, construit de fraţii Robert Adam şi James, arhitecţi, şi William, director administrativ. Construcţia, ridicată la sfârşitul secolului al XVIII-lea a devenit un eşec economic.

[67] În Hyde Park, la sud de Lacul Serpentine,

[68] Artera comercială în apropiere de Oxford Street.

[69] Piaţă aproape de Regent's Street, ce găzduieşte atât opera celebră cu acelaşi nume, cât şi o importantă zonă comercială.

[70] Între Hyde Park şi Tamisa, la sud de King's Road şi în apropiere de Green Park.

[71] Port în Sussex, la 64 mile sud est de Londra. Localitatea a rămas celebră după Bătălia de la Hastings din 1066, care a marcat Cucerirea Normandă.

[72] Stratford-Upon-Avon, municipiu din Warwickshire, la aproximativ 90 de mile nord vest de Londra. „Numele său înseamnă vadul prin care romanii au traversat râul Avon" dar oraşul, a fost menţionat pentru prima dată în 691. Faima sa este legată în mod special de numele lui William Shakespeare, născut acolo în 1564. Oraşul a păstrat multe din clădirile legate de viaţa lui Shakespeare. Primul festival Shakespeare a fost inaugurat de David Garrik în 1769. Ziua de 23 aprilie, data morţii lui Shakespeare şi probabil şi a naşterii sale, a devenit o adevărată sărbătoare internaţională a iubitorilor operei lui Shakespeare. Un festival dedicat Bardului e organizat anual între luna martie şi octombrie, dar Royal Shakespeare Company îşi desfăşoară stagiunea în tot timpul anului.

[73] District al Londrei.

[74] Generalul George Washington (1732-1799) a fost ales în 1789 drept primul preşedinte al Statelor Unite.

,5 Arteră principală la nord de Tamisa, în apropiere de Manison House.

[76] Frederic William Maitland (1850-1906), jurist şi istoric, profesor universitar la Cambridge, a lăsat în urma sa numeroase

opere asupra istoriei justiţiei, politicii şi chiar a arhitecturii britanice şi universale.

[77] Arteră între Endell Street şi Kingsway, la nord de Tamisa.

[78] Stradă la vest de Kingsway; se îndreaptă spre Waterloo Bridge.

[79] În Londra există mai multe Queen Street, Aceasta se găseşte în continuarea lui Long Acre şi dă în Kingsway.

[80] Drumul lui e spre nord-estul Londrei, mai la nord de Fleet-Slreet.

[81] Arteră în continuarea căreia se găseşte, la vest, Holborn.

[82] Stradă la est de Newgote Streett, în continuarea acesteia.

[83] La vest de Fleet Street.

[84] Aleargă pe un drum destul de sinuos, ţinând însă, în general, direcţia nord-vest.

[85] Romford a fost unul din orăşelele Marii Londre. A ţinut iniţial de Essex. Începând din 1963, Romford a fost amalgamat cu Hornchurch, pentru a forma actualul district Hevering.

[86] În continuarea lui Bow Street, spre Waterloo Bridge.

[87] Rătăcind fără o ţintă precisă, Johnny o ia când spre sud, când spre nord, ajungând acum în preajma Muzeului Britanic şi a Universităţii din Londra.

s8 Ţinut în centrul Angliei, cu centrul la Derby, nu departe de Nottingham.

[89] Madame Tussaud este un muzeu din Londra, celebru în lumea întreagă, ce expune figurine de ceară. Muzeul a fost fundat de Marie Tussaud (1761-1850), născută la Strasbourg. A învăţat arta modelării în ceară la Paris, de la unchiul ei. În timpul Revoluţiei Franceze, a fost închisă şi obligată să facă măştile persoanelor ghilotinate, în 1802 s-a stabilit la Londra. Din 1884 muzeul său funcţionează în Marylebone Road. Expoziţia include oameni care au devenit celebri fie prin fapte mari, fie prin „grozăviile comise". Criminali celebri şi armele lor pot fi văzuţi în „Camera ororilor". Se păstrează şi azi originalele manechinelor de ceară făcute de madame Tussaud pentru Voltaire, Benjamin Franklin, Horatio Nelson şi Walter Scott.

[90] The Tower of London are o veche fortăreaţă, plasată în City, pe malul nordic al Tamisei. A început să fie clădit de William Cuceritorul în 1066, pentru consolidarea puterii sale în capitală. The White Tower, început în 1078, a dat apoi numele generic al fortificaţiilor. În The Bloody Tower aveau loc execuţiile, iar în The Wakefield Tower sunt păstrate însemnele şi bijuteriile Coroanei Britanice. Întregul complex acoperă o suprafaţă de 17 hectare.

[91] Scamatorie celebră, prezentată pentru prima dată de Henry Robin (pe adevăratul nume Henry-Joseph Donckele (1811—1875), care se pretindea şi inventatorul ei. Iluzia se obţinea pe baza principiilor optice descoperite de Battista Porta în secolul al XVI-lea, prin care se obţine, pe o sticlă înclinată, o imagine de stafie a unei persoane ascunsă, privirii spectatorilor. În cazul scamatoriei, aceasta era a unui actor care repetase cu exactitate mişcările executate de un altul în faţa publicului, astfel încât mişcarea persoanei văzută să coincidă cu cea a „stafiei” de pe sticlă. Jocul de lumini, regizat în cele mai mici detalii, avea un rol hotărâtor în reuşita spectacolului. Opticienii de mai târziu au perfecţionat metoda.

[92] Greenwich Hospital este ultima construcţie civilă a lui Sir Christopher Wren. A fost începută în 1696 şi sfârşită după moartea sa.

[93] Este vorba de piesa lui William Shakespeare.

[94] Orăşel staţiune balneoclimaterică din Derbyshire, Apa termală de la băi, care are temperatura de 20°C, e folosită azi la ştrandul în aer liber.

[95] Celebră metodă de învăţare a pianului, binecunoscută şi în ţara noastră.

[96] Barbă cu vârful ascuţit, în genul celor purtate de aristocraţii pictaţii de pictorul flamand Vandyke (1599-1641). Era de obicei unsă cu o pomadă sau cu ceară, ce se aplica cu ajutorul pieptenului şi o periei.

[97] Aluzie biblică la soţia lui Potifar, Raïl sau Zoleikha, l-a atras în mrejele ei pe Iosif.

Cuprins

PRIMA POVESTE Peter Hope îşi face planuri
POVESTEA A DOUA William Clodd se desemnează Director General
A TREIA POVESTE Grindley Junior ajunge editor
A PATRA POVESTIRE Domnişoara Ramsbotham îşi oferă serviciile
POVESTEA A CINCEA Joey Loveredge consimte – în anumite condiţii – să intre în asociaţie
POVESTEA A ŞASEA „Bebeluşul” pretinde partea lui în afaceri
POVESTEA A ŞAPTEA Dick Denvers îşi prezintă cererea

Table of Contents

PRIMA POVESTE Peter Hope îşi face planuri 3
POVESTEA A DOUA William Clodd se desemnează Director General 31
A TREIA POVESTE Grindley Junior ajunge editor 52
A PATRA POVESTIRE Domnişoara Ramsbotham îşi oferă serviciile 79
POVESTEA A CINCEA Joey Loveredge consimte – în anumite condiţii – să intre în asociaţie 105
POVESTEA A ŞASEA „Bebeluşul” pretinde partea lui în afaceri 130
POVESTEA A ŞAPTEA Dick Denvers îşi prezintă cererea 163